

Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır.

M. Kemal
Mustafa Kemal ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

Atatürk resmi	1
İçindekiler	2
Erdek Kaymakamı	3
Önsöz (Ocaklar Belediye Başkanı Hüseyin DURAK)	4
Önsöz (Nevzat VARHAN)	5
Kapıdağ Yarımadası	6
Tarihçe	7-13
Halk Kültürü (Folklor)	14-19
Mutu Yusuf (Öykü)	20-25
Karacaova	26-28
Ocaklar Efsaneleri	29-30
Ocaklar Belediyesi	31-32
Muhtarlarımız	33-35
Unutulmayan Bekçilerimiz.	36
Ocaklar Ortaokulu	37-39
Ocaklar Aile Sağlık Merkezi	40
Muhla Kalesi	41
Kumanya	42
Ziyaret	43-44
Şiirler (Yeni Hayat, Ocaklar Çarşısı, Taşçının Günlüğü, Ocaklar)	45-49
Başöğretmen Ahmet GÜRGEN	50-51
Tandoğan SONGÜR	52
Ahmet MEKİN	53
Ocaklar'a Yerleşen (Yaz Sezonunda) ünlüler.	54-55
Ocaklarspor	56-59
Dernek	60
Ekşi Sözlükte Ocaklar	61-63
Sanatçı gözüyle Ocaklar	64
Bir Zamanlar Ocaklar (ESKİ - YENİ)	65-77
Yaşayan Ocaklar / 2012 Portre fotoğraflar.	78-101
Masal (Kosçe Gulumosçe)	102
Notlar	103-104

Yayına Hazırlayan
Nevzat VARHAN

Grafik Tasarım
Birgül TAN

Yayınlayan
Ocaklar Belediyesi

Yayın Yılı
Aralık 2012

Basım Yeri
BANMAT MATBAACILIK ve
AMB. SAN. TİC. A.Ş.
Tel.: 0.266 721 01 90 pbx

İSMAİL KAYGISIZ
Erdek Kaymakamı

Değerli hemşehrilerim,
Şehirler, tüm canlılar gibi yaşayan varlıklardır. Diğer canlılardan farkı ölümsüz olmalarıdır. Onları yaşatan çeşitli zaman diliminde, içinde yaşayan insanlarıdır. Bir kentin sağlıklı biçimde ve çağdaş çizgide gelişebilmesi için, tarihsel süreç içinde yaşayan insanlar tarafından bilinmesi ile mümkün olabilir. Geçmişini bilmeyen toplum, geleceğine ışık tutamaz, katkıda bulunamaz. Belediye başkanlığım döneminde yapamadığım, içimde uhde kalan konulardan biri de, kent kültürünü günümüze kadar taşıyan bir Ocaklar kitabı hazırlayamamak idi.

HÜSEYİN DURAK

Ocaklar Belediye Başkanı

Emekli öğretmenimiz Nevzat Varhan'ın, beldemizin geçmişi ile günümüzü buluşturmak adına yaptığı bu çalışma neticesinde, dedelerimizden, ninelerimizden, anne ve babalarımızdan dinlediğimiz, ancak zaman içinde hafızalarımızdan silinmiş şiir, masal ve diğer kültürlerimizi anımsatarak, günümüz ile buluşturması ve geleceğe belki de kazımak olacağı nedenle, böyle bir çalışmayı beldemiz adına yapılan bir hizmet olarak görüyorum.

"Mübadeleden Günümüze OCAKLAR - (GONIA)" kitabı hafızalarımızdan silinmiş kültür değerlerimizi beldemize bu güne kadar her alanda hizmeti dokunmuş değerlerimizi anımsattığı, hazırlanmasında tamamen şahsi gayretleri ile kitabı hazırlayan emekli öğretmen Nevzat VARHAN'a teşekkür ediyorum. Sevgi ve Saygılarımla...

Hüseyin DURAK
Ocaklar Belediye Başkanı

ÖZGEÇMİŞ

1958 yılında Ocaklar Köyü'nde doğdu. İlkokulu Ocaklar'da okudu. Ortaokul ve sanat enstitüsünü, İstanbul'da bitirdi. Balıkesir Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nin İnşaat Mühendisliği bölümünü bitirdi. 1984 yılında vatani görevini tamamladı. 1984 - 1988 yılları arasında Erdek Belediyesi Fen İşlerinde görev yaptı. 1989 yılında SHP belediye başkan adayı oldu. SHP ilçe başkanlığı ve kurultay delegesi görevlerinde bulundu. Daha sonra CHP'ye katıldı. 1999 yılında DSP'den Ocaklar Beldesi Belediye Başkanlığına seçildi. 2004 ve 2009 seçimlerinde de CHP'den tekrar belediye başkanı seçildi. Görevine hala devam etmektedir. 1985 yılında Ferah Polat ile evlendi. Bir oğlu ve bir kızı var.

ÖNSÖZ

NEVZAT VARHAN

Emekli Öğretmen / Karikatürist

Mübadeleden Günümüze Ocaklar Beldesi - (Gonia)'yı hazırlamak düşüncesi nasıl ortaya çıktı? Bunun yanıtı doğal olarak mesleğimle ilgili olsa gerekir. Uzun yıllar yöneticilik yaptım. Her yıl lise son sınıfların yıllığının hazırlık çalışmalarında, öğrencilik yıllarımda böyle bir şeyin olmadığına üzüldüm. Uygarlıkların sergilendiği müzeleri de gezdiğimde ülkelerin, kentlerin, kurumların olduğu gibi insanların da kişisel müzelerinin olması gerektiği düşüncesi bende heyecan yarattı. Beldemizin 1924 öncesinde olduğu gibi, sonrasında da yazılı hiçbir derlenmiş, toplanmış çalışma olmamasını bir eksiklik olarak görüyordum. Bu konuda bir şeyler yapmak düşüncesi uzun zamandır beynimi meşgul ediyordu. Beldede yaşayanların fotoğraflarını çekip bir arşiv hazırlayıp, bunu yıllık olarak bastırmak şeklinde gelişen projemi 2011 yılında uygulamaya karar verdim. Konuyu Belediye Başkanımız Sayın Hüseyin Durak'la paylaştım. Olumlu yaklaşımı cesaretimi arttırdı. Kadınların fotoğraflarının çekiminde de kardeşim Hatice Varhan Sunay yardımcı oldu. 'Sel gider kum kalır' örneği elimizde bir belge kalacak gelecek yıllara. Ben elimden geldiği kadar Beldeme yakışır bir çalışma ortaya koymaya çalıştım. Gelecek yıllarda belki de güncelleştirilip daha da geliştirilir ümidiyle bu yapıtı Ocaklar Beldesi'ne armağan ediyorum. Ayrıca Sayın Belediye Başkanımız Hüseyin DURAK'a şimdiye kadar yaptığı hizmetlerden dolayı beldemiz sakinleri adına teşekkür ediyorum.

ÖZGEÇMİŞİM

01.05.1952 (11.06.1951) (Selanik -Vodina - Tresino (Orma) (Karacabat)'lı Molla Hasan oğlu, Balon Mehmet - Fatma oğlu, Balon Hasan - Servet oğlu Mehmet - Zeliha (Belir) Varhan'dan, (İbrahim, İsmet, Fatma, Nevzat, Hatice) doğma beş kardeşten dördüncü olarak dünyaya geldim. Ocaklar İlkokulu, Erdek Ortaokulu, Balıkesir Necati İlköğretmen Okulu, İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü Resim-İş Eğitimi bölümünü bitirip Anadolu Üniversitesinde Lisansımı tamamladım. Uzmanlık sınavına girerek, Uzman Resim Öğretmeni ünvanını kazandım. Manyas Erecek Köyü ilkokul öğretmenliği ve müdürlüğü, Malatya Erkenek Ortaokulu Resim-İş öğretmenliği, Balıkesir Susurluk Karapürçek Ortaokulu Resim-İş öğretmenliği, Susurluk Lisesi Resim ve Sanat Tarihi öğretmenliği, Cebeci Ortaokulu (Depo tayini), Ankara Altındağ Battalgazi Ortaokulu Resim-İş öğretmenliği ve Müdür Yardımcılığı yaptım. 1983 yılından başlayarak Ankara Atatürk Lisesi Resim-İş, Sanat Tarihi öğretmenliğinin yanında Müdür yardımcılığı görevini sürdürürken 2009 yılında emekliye ayrıldım. Evliyim. Burcu adında Arkeolog bir kızım vardır. Denizi ve yüzmeyi çok severim. Amatör olarak Resim, karikatür çalışmalarını sürdürüyorum. Masal derlemelerinin yanında, şiir, öykü çalışmalarım da vardır.

Kazandığım ödüller ve katıldığım yarışmalı sergiler aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

ALDIĞIM ÖDÜLLER:

- *1991 yılında T.S. Enstitüsü tarafından düzenlenen 4. Ulusal karikatür yarışmasında MANSİYON ödülü.
- *1987 yılında (Denizli Belediyesi) Uluslar arası 'Konut Yılı' konulu resim yarışmasında MANSİYON ödülü.
- *2001 yılında Burdur Valiliği (İl Kültür Müd.) tarafından düzenlenen 16. Ulusal Karikatür Yarışmasında 1.'lik ödülü.

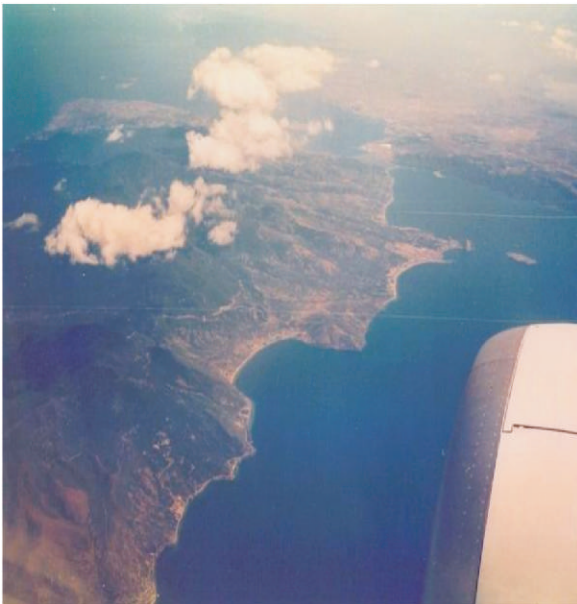
KATILDIĞIM YARIŞMALI SERGİLER:

1 - 1984 - 6. Rassegna Umoristica Internazionale -İtalya	11 - 1990 - 1991 T.S.E. III. ve VI. Ulusal karikatür sergisi.
2 - 1985 - Malatya Valiliği Amblem yarışması sergisi.	12 - 1990 -1991-1992 Çankaya Belediyesi 1.2.3. Ulusal Karikatür yarışma sergisi
3 - 1986 - Türkiye Etap Otelleri 15. yıl karikatür sergisi.	13 - 2001 - Burdur Valiliği (İl Kültür Müd.) "Eski Eserler-Müze-İnsan İliş."
4 - 1986 - Milliyet sanat Dergisi karikatür sergisi.	14 - 2002 - Ocaklar Beldesi'inde kişisel resim sergisi.
5 - 1987 - Türk Tabipler Birliği "Sağlık" konulu sergi.	15 - 2006 - Burdur Valiliği Arkeoloji konulu sergi.
6 - 1987- Kent-Koop "Genç İnsan ve Çevresi" karikatür sergisi.	16 - 2010 - Tekel işçileri dayanışma sergisi
7 - 1988 - Şişli Belediyesi "Sigaraya Hayır" karikatür sergisi.	17 - 2011 - Erzurum kış olimpiyatları konulu Karikatür sergisi
8 - 1988 - Vaddingtons cartoon - İNGİLTERE - karikatür sergisi.	18 - 2011 - Don Quichotte - 50 Years Together - Turkey- (Almanya)
9 - 1988 -1989 - 1990 Satire Oggi - İTALYA	19 - 2011 - Demokrasi için sandığa konulu sergi.
10 - 1988 - 8. Uluslar arası Nasrettin Hoca Karikatür Yarışma sergisi. Akşehir/KONYA	20 - 2012 - Güngör Kabakçıoğlu Portre Karikatür Sergisi (İstanbul ve Antalya)

KAPIDAĞ YARIMADASI

Ocaklar KOYU (Uçaktan Görünüş)

Uzaydan görünüş.

OCAKLAR BELDESİ

GONIA

NEVZAT VARHAN – Emekli Öğretmen / Karikatürist

“Osman! Geçmişini iyi bil ki, geleceğe sağlam basasın.
Nereden geldiğini unutma ki, nereye gideceğini unutmayasın...”

(Şeyh Edebali – Osman Bey'e nasihatından)

COĞRAFI KONUM

Marmara Denizinin güney kıyısının ortasındaki Kapıdağ Yarımadasının batısında yer alır. Bir yanında deniz ve Paşalimanı adaları, diğer üçünü dağlarla çevrili bir koyun sahilinde yerleşme alanıdır. Kuzeyinde Yataktepe (Klapsi) ya da günümüzde Granit Tepe diye anılan Yarımada'nın üçüncü yükseltisi yer alır. Kuzeydoğu ve doğusunda Dikilitaş ile kale tepe, güneyinde ise Tumba tepe ile çevrilidir. Dağlar ormanlarla kaplı olup, yamaçları ise zeytinliktir. Dağların denize bakan yamaçlarında makiliker göze çarpar. Orman, kestane, meşe, kayın, gürgen, ıhlamur ve 1960 lı yıllardan itibaren ekilen çam ağaçlarından oluşur. Narlı ile sınır olan Mamundere, Torlakdere, Kirazlıdere, Erdek'le sınır teşkil eden Kalederesi kışın suları çoğalan, yazın oldukça azalan en önemli akarsularıdır.

Kuzeybatısında bulunan granit masifi (Taşocakları) eski dönemlerden günümüze kadar işletilmeye devam etmektedir. İstanbul'un fethinde kullanılan mermer, granit güllerinin bir kısmı Karadeniz sahili ve Çanakkale yöresinde (Büyük olasılıkla Kumpanya'da) yapıldığı tarihi kayıtlarda(Osmanlı) geçmektedir. Günümüze kadar mamundere'de kumların içinde gömülü olarak kalan, 1950'li yıllarda oradan çıkarılıp taş sandalyeyle getirilip okulun önünde denize bırakılan bu taş güller, günümüzde Belediye önündeki Atatürk anıtının dekoru olarak dört köşesine birer tane konularak korunmaktadır.

Kapıdağ yarımadası (Arkonnesos) eski zamanlarda ada olduğu, sonradan yarımadaya dönüştüğü kabul edilir. M.Ö. 4.ve 5. yy'daki tarihi bilgilerde anakara ile bir kanalla ayrıldığı belirtilmektedir. (Coğrafyacı ve denizci Skilakis) Erdek'e 5 km, Narlı 7 km, Turan 9 km, uzaklıktadır. İstanbul 80 mil+ 27 km, Ankara 530 km, Bursa ve Balıkesir ise130 km'dir. Yarı Akdeniz yarı Karadeniz iklimi kendini gösterir. Hakim rüzgar poyrazdır. Karadan estiği için oldukça sakindir. Nem oranı %50 civarındadır. Yazları genelde kurak geçer. Kışları da yağışlıdır. Balkanlardan gelen soğukların etkisi görülür. Kar daha çok ocak ve şubat aylarında yağar. Denizi temizdir. Deniz kirlilik sınırı maksimum MPN (Most Probable Number): 1000 olduğuna göre Ocaklar'da bu sınır 1999 yılında yetkililerce MNP – 30 olarak belirlenmiştir. Denizin tuzluluk oranı % 20 dir. Deniz kumu mikalı ince taneli olması çok önemlidir.

TARİHÇE

“Önce GONIA (köşe anlamı) (Çevrede ve Osmanlı arşivlerinde Konya olarak adı geçer) olan ismi Karacavolı Türklerin mübadil olarak yerleşmeleriyle değiştirilerek, (taş ocaklarından)”OCAKLAR"a yerini bırakmıştır. Ocaklar Beldesi 1999 yılına kadar köy statüsündeyken 31 Aralık 1998 tarihinde alınan kararla Belediye örgütü kurulmasına karar verilmiştir. 1924 yılından önceki tarihi hakkında elimizde hiçbir belge bulunmamaktadır. O bakımdan buranın tarihçesi Artake (Artaki) - Erdek'le birlikte ele almak en doğru yoldur. Artaki'nin Frigler tarafından M.Ö. 'ki bin yıllarda hangi tarihte kurulduğu tam olarak bilinmemektedir. Bir başka görüş, Artake önce şimdiki Erdek'in bulunduğu mevkide bir kaynak veya çeşmenin adı iken daha sonra burada ortaya çıkan yerleşkenin adı olmuştur. (Argonaut Destanı) Artake M.Ö.VII. yy. başında Miletos'lular tarafından kolonize edilmiştir. M.Ö. 361 yılından itibaren Kizikos egemenliğine girmiştir. Helenistik çağı boyunca bir dış mahallesi olarak varlığını sürdürmüştür. Bütün Roma çağında silik ve küçük bir kasabacık ,hatta köy durumunda kalmıştır. Bizans döneminde Kizikos'un gerilemesi sonucu bir liman olarak gelişmeye başlamıştır. 1265 yılından itibaren Venedikli tacirlere tanınan kolaylıklar sonucu İtalyan tacirler için önemli bir durak yeri olmuştur.

Bu bölge Orhan Gazinin oğlu Süleyman Paşa tarafından fethedilip Türk egemenliğine geçmiştir (1339). Ne var ki, Artaki'lilere kendi rızalarıyla teslim olmaları karşılığında imtiyazlar tanınması sonucu, Türkler buraya ancak Murat bayırında silahlarını bırakarak girebiliyorlardı. 1603 yılında Kapıdağı nahiyesine bağlı bir köydü. Evliya Çelebi seyahatnamesinde (1639) 8 mahalleden sadece birinin müslüman olduğunu, Misket üzümünden 9 çeşit şarap yapıldığını, Abu havasının gayet latif olduğunu yazmaktadır. 17. yy'da köyden kazaya dönüşmüştür. 19. yy'ın birinci yarısında (1830) ise Erdek halkı üzümçülük kozacılık ve bir miktar da ziraatle uğraşan, kadılıkla yönetilen 3000 nüfuslu tenha sokaklı sakin bir kasabadır. 1843 yılında mart başında Marmara Adası kazasına bağlanmıştır. Aynı yıl bir değişiklikle Erdek Sancak Kaymakamlık durumuna getirilmiştir. 1851 yılında Karesi sancağına bağlanmıştır. 1861 yılında kaza merkezinde 300 Türk, birkaç Ermeni ve 900 Rum evi vardı. 1877 yılında Erdek ve Bandırma kazaları arasında rekabet olduğu göze çarpmaktadır. 1893 yılında nüfusu 7997'dir (2150'si müslüman).

1898 yılında Erdek'in köyleri hakkında ilk bilgilere ulaşıyoruz. Buna göre: Gonia - 211 hane nüfus:1058, Rutya - 233 hane nüfus: 633, Herek - 235 hane nüfus:1079, Dragonda - 117 hane nüfus:531, Fati - 168 hane nüfus: 695, (Katotope)Şeytanköy -104 hane nüfus: 519. Cumhuriyet döneminde 1926 yılında Bandırma'ya bağlı nahiyeye olup, 1928 yılında tekrar Balıkesir vilayetine ilçe olarak bağlanmıştır. Kurtuluş savaşında Erdek'ten Hasan, Karabacak Hasan, Çakmaklı Kazım ve Hamamlı Köyünden Hakkı Çavuş ayrı birer çete kurarak kurtuluşa kadar düşmanla mücadele etmişlerdir. Yerli Rumlardan Kırman ve Kırçaki komutasındaki çeteler yolları ve islam köylerini basıp halkı soymakta olduğundan, Türk çeteleri bunlarla çarpışmaya başlamışlardır. Çarpışmaların en önemlisi Gonia civarında mamunderede* olmuştur. Rutya (Narlı)'yı basmak isteyen Rum çetesinin bu hareketi önlenmiş fakat çarpışma sırasında Uncu Ahmet'in Kardeşi Halil ve Hafizoğlu Karakaş Mustafa şehit olmuşlardır. Erdek 18 Eylül 1922 günü Halit Paşa komutasındaki Türk ordusu kuvvetleri tarafından kurtarılmıştır.

Atatürk Savarona ile 24 Haziran 1938 günü öğlenden sonra Çuğra kıyısına demirlemiş olan yatından hastalığı nedeniyle karaya çıkamamış ve güverteden halkı selamlamıştır. Akşam 21.30 'da İstanbul'a gitmek üzere hareket etmiştir. Yavuz zırhlısının da bulunduğu donanmamız tarafından selamlanmıştır. Donanma komutanı Amiral Şükrü OKAN'ı Savarona yatında kabul etmiştir. Paşalimanı Adaları boyunca Savarona Yatının geçişi Ocaklar halkı tarafından da heyecanla izlenmiştir. Beldemiz'in 1924 öncesi durumu hakkında elimizde belge olmadığını belirtmiştik. Ne var ki, Erdek'e en yakın yerleşme alanı olması nedeniyle ortak bir geçmişi olduğunu düşünmek yanlış olmaz sanırım. Rumlar burayı terkederken yakmışlar, birçok mutfak eşyalarını ise kuyulara doldurup saklamışlar. Burada sadece İtalyan tacirlerin torunlarından Pepino ailesi varlığını 1939 yılına kadar sürdürmüş. Pepino'nun, Kardeşi Andon ile Rum kıızıyla evlendiği için arası bozukmuş. Çocukluk yıllarında komşuları olan annem (Zeliha BelerVarhan) Pepino'nun kızları Natalina, Arjantina, Elena ve Katerina ile oyunlar oynadıklarını, oyunları esnasında onların izin alarak deniz kıyısında Dişbudak ağacının alt yanındaki şapele gidip tapındıklarını anlatırdı. Kardeşi Andon'la aralarının bozulması da Rumlarla Katolik ve Ortadoks çatışmasının rol oynadığı düşünülebilir. Annem ayrıca Pepino'nun sınırdışı edilmesini de şöyle anlatıyordu; *Adalara yakın tatbikat yapan gemilerimizi dürbünle gözetlediği ve evine İtalyan bayrağı astığı halde Türk bayrağı asmadığı, bir de ikinci şehir efsanesine göre İstanbul'da bir lokantada yemek yedikten sonra hesap gelince o zamanki en büyük banknotu vermiş garsona, garsonun da ben bu parayı bozamam demesi üzerine, nasıl bozamazsın ne yap yap bunu boz demiş ve eklemiş sen benim kim olduğumu bilmiyorsun herhalde. Ben Kapıdağ kraliyim*. Bunun üzerine hakkında açılan soruşturma sonunda sınırdışı edilmiş. Burada yıllarca taşocaklarını işletmiş, ayrıca İstanbul'a meyve sebze satışı ile uğraşmış. Ayrılırken eşyalarının motora yüklenmesi sırasında çok ağlayıp sızlamışlar ailece. Pepino'nun yanında hizmetkar olarak Tatar İzzet çalışmış. Belki de burada tek Türk aile buydu. Rumlar burada balıkçılık, Taşocaklarında işçilik, bağcılık ve ziraat, zeytin, ipek böcekçiliği ile geçiniyorlarmış. Sahildeki dutluklar, armut, üzüm bağları, kiraz, vişne, ayva ve diğer meyve ağaçları 1960 lı yıllara kadar hala varlığını sürdürüyordu. Şimdi Muhtarlık olarak kullanılan bina eski kilise duvarlarının üzerine inşaa edilmiştir (Tam olarak inşaatı bitmemiş olan kilise 1953 yılında kazma küreklerle yerle bir edilmiştir.). Daha sonra bu alana cami inşa edilmiştir(1958). Günümüzde Rumlardan sadece marangozhane olarak kullanılan yapı ile Hasan Güven'in evinin duvarları kalmıştır. Sağlık ocağının yerinde Rum mezarlığı vardı. Orası da 1960'lı yıllarda zeytinlik yapılmak üzere bozuldu. Eski ilkokulun tuvaleti de Pepino ailesinin şapelinden bozma yapıydı. Mamunderede de Kumpanya dediğimiz taşocaklarının yamacında ve girişte eski yerleşim izleri taşıyan yapı kalıntıları, zeytinlikler oluşturulmadan önce dikkat çekiyordu. Çevremizde en eski yapı Kale tepede Muhla kalesi olduğu söylenebilir. Eski büyük çeşme de Rumlardan kalmaydı. 2005 yılına kadar ayaktaydı. Yıkılıp hemen yanına küçük bir çeşme yapıldı. Hala suyu akmaya devam ediyor.

Ocaklar Beldesinin tarihi Cumhuriyetle birlikte oluşmuştur. 1924 yılında mübadele sonucu Yunanistan'ın Vodina (Edessa)-Selanik bölgesinden buraya yerleştirilen muhacirler (Karacaovalı Türkler) yeni sakinler olarak yaşam sürmeye başlamışlardır. Osmanlı arşivlerinde Karacaova ile ilgili birçok belgenin içinde göç ile ilgili *- Tarih: 22.5.1924 Sayı: Dosya: Fon Kodu: 272..0.0.14 Yer No: 76.31..19. Avrethisar(Kılıkış) ve Karacaova'dan göçmenlerin deniz yoluyla getirildiği belgesi bizimle ilgili olsa gerekir. Karacaova (karacaabad) Yunanistan'ın Makedonya sınır bölgesi Vodina (Edessa) kentinin bulunduğu yükseltiler ile Kaymakçalan dağları arasında kalan ovalık bölgeye verilen ad. Osmanlı zamanında Selanik sancağına bağlı müslüman Türklerin oturduğu yerleşim yeridir.1923 yılında yapılan mübadelede lozan antlaşması gereği buradaki 20.000 müslüman Türk Türkiye'ye yerleştirilmiştir. 1923 yılında Vodina, Karacaova, ve Yenice, Vardar nahiyelerinin birleştirilmesiyle Karacaabad kazası kuruldu. İki yıl sonra ayrılıp tekrar eski adlarını almışlardır. Karacaova'ya bağlı 54 köy bulunmaktadır. Ayrıca Karaköse, Bayburt, Erzincan'dan da üç-dört aile ile birlikte Saraybosnadan Boşnaklar dahil olmuştur. Trabzon'dan iki aile ile Biga'dan üç aile sonradan buraya yerleşmiş olup, Uzunköprü'den Bakkal Hüseyin ve kardeşi İpekçi Ali, Mürefte'den Osman Bey eklenmiştir. Gülcemal vapuru ile bir Temmuz günü önce Tuzla'ya, sonra Bandırma'ya getirilen mübadiller Belkiz'da karantinaya alınıp, buradan dağıtımla köylere iskan edilmiş, 95 aileye yakın Tresino, Bizofka, Priştinalı Gonia'ya yerleştirilmişlerdir. Burada bir noktaya açıklık getirmekte fayda görüyorum. Günümüze kadar gelen yanlış olduğunu düşündüğüm bilgiyi düzeltmek istiyorum. Karacaova Türklerine Pomak, konuştukları dile de Pomakça denmektedir. Kimse araştırıp sorgulamadığı için durumu kabullenmiştir. Oysa Dedem Balon Hasan Varhan ve diğer yaşlılar bizim atalarımızın Konya Karamanlı olduğunu söylediler. Tarihi bilgilerden II. Murat zamanında fethedilen Balkan topraklarına Anadolu'dan Türklerin yerleştirildiğini biliyoruz. 2001 yılında, deniz kenarında evimizin önünde annemle oturup sohbet ederken, yandaki pansiyonda kalan turist; -Teyze siz hangi dili konuşuyorsunuz diye sordu. Annem alışkanlıkla Pomakça dedi. O kişi itiraz ederek hayır teyze sizin konuştuğunuz dil Makedonca, benzese de pomakça değil. Çünkü ben Pomak'ım ve Pomakçayı iyi konuşurum dedi. Buna bağlı olarak 2010 yılında köyümüzden Tresino'ya(Orma) ziyarete giden topluluğun orada yaşayan yaşlı bir Makedonla konuşmaları sonucunda, bu yaşlı Makedonun 'Türklerin mahallesi burasıydı' demesi (Ağabeyim İsmet Varhan olayın birinci derecede muhatabı) de düşündürücü. Kısaca özetlemek gerekirse bunları nasıl yorumlamak gerekir bilemiyorum. En doğrusunu tarihçiler bilir. Bizim dedelerimizin konuştuğu dilin eski makedonca olduğu su götürmez bir gerçek. Konuştuğumuz dilde birçok Türkçeden bozulmuş sözcüklerin varlığı da ayrıca değerlendirilmesi gerekir. Belki de kökenimiz Kuman, Peçenek, Uz Türklerine dayanıyor olabilir.

(Burada tarihi kaynaklara dayanarak Pomak sözcüğünün nereden geldiğini açıklamakta yarar görüyorum. Bulgarların 'Müslüman Bulgarlar',Yunanlıların 'Müslüman Grekler' olduğunu iddia ettikleri Pomak Türkleri; Orta Asya'dan kuzey göç yolunu (Hazar denizi ve Karadeniz'in kuzeyini) izleyerek Ukrayna ile Besarabya'ya giden, buradan da XI.yy'da Balkanlara inen ve Peçenekler'in yardımıyla 1034'den itibaren Rodoplar, Batı Trakya , Pirin ve Vardar Makedonya'sını egemenlikleri altına alan Kıpçaklar'ın veya Avrupalıların Kuman olarak adlandırdığı Türk boylarının devamıdır. Pomak ismi ise; XIV.yy'da Anadolu'dan Balkanlar'a gelen soydaşlarına maddi ve manevi yönde büyük destek sağlayan Kıpçak-Kuman'lara, 'Yardım eden' 'Yardımcı' anlamında olarak Slavlar tarafından verilmiştir. Nitekim bu kelime, Slavca "Pomaga", "Pomagaec" yani yardımcı, yardım eden, işbirlikçi anlamında olan kelimelerden türemiştir. Ancak sözkonusu Pomak/ Yardımcı sıfatı, son derece benimsenmiş ve Osmanlı'nın Pomak'ı olmak, gurur duyulan bir statü durumuna gelmiştir. Aynı şekilde, Batı Trakya'da Yunanlılar "Polio Tourke" - Eski-geri Türkler hitabını kullanmışlardır. Bu kapsamda Pomak kelimesinin bir kavim adı olmadığı anlaşılmaktadır. Kıpçak Türklerinin Osmanlılara yardım ettikleri için bu hareketlerini ifade etmek üzere Slavlarca kullanılan bir sıfattır.

Pomaklar'a ilişkin Yunan tezlerine göre ise; Pomaklar Büyük İskender'in torunları olup Türkler tarafından zorla müslüman yapılmışlardır. Pomak ismi; cephe ya da savaş dışı kalmış anlamına gelen "apomahos" ya da çok içki içen "poma" kelimelerinden türetilmiştir. Öte yandan bazı Yunan kaynakları da Pomaklar'ın; Traklar'dan geldiğini ya da Büyük İskender'in Asya seferi esnasında yanında bulunan Yunan kabilesi "Agriyanlar"ın torunları olduğunu, ayrıca zorla müslüman yapılan Elen'ler olduğunu ileri sürmektedirler. Pomak Türklerinin sosyo-kültürel özelliklerine de değinerek konuyu kapatalım. Doğum tüm Türk dünyasında olduğu gibi önemli bir yer tutar. Anne loğusalık döneminde geleneksel olarak 40 gün kuralına uyarak kendini ve çocuğunu nazardan korumak için evde oturur.

40. günde anne ve çocuk yıkanarak dışarı çıkarlar. Sünnet kuralını çok erken yaşlardan yerine getirirler. Erkekler 15 yaşından itibaren delikanlı olarak kabul edilirler. Evlilik yaşı 17-22 arasındadır. Genç kızlar için evlilik yaşı 17'dir. Kızlar ve delikanlılar için düğünler ve bayramlar çok önemlidir. Akraba evlilikleri yapılmamaktadır. Tek evlilik esastır. (Türk boylarında görülen özellik) Bayramlara çok önem verirler. Sahurda yemekle birlikte ekmek yerine "kaçamak" ismi verilen bir yiyeceği yedikleri bilinmektedir. Bu Türk boylarında görülen mısır ununun ateş üzerinde suyla karıştırılarak pişirilen ve sıcak olarak yenen bir tür ekmektir.) Kökenimiz ne olursa olsun yüzyıllarca Balkanlarda yaşamış dedelerimiz. En doğrusu Balkan Türkü ya da Karacaovalı Türkler demek bence. İlk yerleşenlerin konuştuğu dil Makedoncaydı. Türkçe bilenler çok azdı. Özellikle yaşlılar son zamanlara kadar kendi aralarında ve aile içinde bu dili konuşmaya devam etmişlerdir. Ancak okulun açılması (1946) ile birlikte Türkçe, çarşıda, kahvede ön plana çıkmaya başlamıştır. Türkçenin Rumeli ağzıyla (Batı Trakya) konuşulur olması çevrenin etkisiyle olmuştur. Özellikle 1. ve 2. kuşak arasında belirgindir. Bilindiği gibi kaynağı Osmanlıca olan Rumeli ağzının, başlıca sekiz özelliği burada da kendini gösterir. Devrik cümleler kurulur. Ben bahçeye gidiyorum. (Bahçeye gidiyom ben), Cümlelerin sonunda "Be Yavv" vurgusu yapılır. Be Yahu söyleyişinin kısaltılmışı olan bu vurgu, söylenen cümleye bazen kesinlik anlamı katar, bazen şaşkınlık, bazen de kızgınlık anlamı ekler. Bu Muhtar çok biliyo be yavv! Bre çok kullanılır. Bre Asan, Bre Üseyin gibi. Breh breh ise şaşkınlık durumunda kullanılır. Breh breh amma da şişko be yavv. -A be erkeklerde hitap olarak - A be Amet, A be Kemal şeklinde kullanılır. 'Mari' de kadınlara seslenirken - Mari Ayşe - Mari Fatma gibi. Bakalım sözcüğü de cümlede - Hadi bakalım yamır yağcak mı? gibi. Geliyorum, gidiyorum - Geliyom, gidiyom şeklinde, Çağım, ceğim - Yapçam, etçem şeklinde. En önemlisi H sesi sözcük başında ve sonunda yutulmuş söylenir. Üseyin asta olunca astaneye gitmiş. Saba olunca Ülya orozu görmemiş. 'Te' işaret sıfatı olarak kullanılır. Tee orda görmüyon mu? Günümüzde gençlerin konuşması Eğitim, Turizm, televizyon, gazetelerin etkisi, v.b etkenlerle hızla değişime uğrayarak İstanbul Türkçesine yakın bir duruma dönüşmektedir.

Köydeki başlıca sülale lakapları: **Balonlar, Belolar, Karahasanlar, Cafolar, Hafızlar, Hafızhasanlar, Uzunahmetler, Gunolar, Halilağalar, Sankolar, Borazanlar, Meçolar, Şişkolar, Bilgiçler, Jileler, Şeytan Kadriler, Deli Mehmetler, Topuzlar, Mollaaliler, Agopaşolar, Buzolar, Misolar, Demirciler, Zekeryalar, Duleler, Zülfo, Tavla, Davulcu, Ayrancı, Koyuncu, Glafço, Hafızaliler, Hafızsülmanlar, Topçular, Resüller, Küçük Hüseyin, Strupinsa, Serko, Barko, Katırcı, Fırıncı, Uzanlar, Demir, Köseli, Arabacı, Berber, Kaptan, Koreli, Parlaklar, Şuto, Boşnak, Bakkal, Bayramçavuş, Güzel, Kasap, Turuş, Akça, Siviçler, Yenibeyler, Sarı, Bezo, Mutu, Lapo, Laz, Slepolar, Çakolar, Agakazımlar, Taştan, Maaşe, Pir, Agobuder, Mırık, Tepşikler v.b.,**

İlk geldiklerinde buranın yanmış, yakılmış viran olduğunu görmüşler. Derme çatma barakalarda hayata tutunmaya çalışmışlar. Marmara adasından mavnalarla oradaki metruk evlerden kereste taşıyarak yavaş yavaş sığınaklarını inşa etmişler. Yanlarında getirdikleri biber, domates, fasulye kavun, karpuz v.b. Tohumları burada ekmeye başlamışlar. Zeytin ağaçlarına yabancı olduklarından, önceleri istememişler '- Ne yapalım biz bu işte ağaçlarını, bize toprak lazım buğday, domates, biber ekmek için' diyenler olmuş. Bazı aileler keçi ve koyun sürüleri beslemişler. Her ailenin ya bir atı, eşeği ve inekleri olmuş. Zamanla taşçılığı öğrenmişler. Taşocaklarının işletmecisi Pepino, Kinino ve Andon İtalyan kardeşler. Yeni Karacova sakinleri taşçılığı ve demirciliği bu İtalyan kardeşlerden öğrenmişlerdir (Mehmet ATAĞ). İlk taşçılar Topuz Hüseyin (Sonradan usta başı), Demirci Ahmet Sürgeit, Maşe Mahmut Süren, Küçük Hüseyin Uçar, Parlak Hasan Uğraş, Balon Mehmet ve Ahmet Varhan'ı sayabiliriz. Taşocakları İtalyan kardeşler sınır dışı edilince (1939) Türk işletmecileriyle etkinliğini sürdürmüştür. Kumpanya'da Fehmi Bey, Mamundere sırtları Mithat Bey, Dutluk Suat Bey, Torlak dere Kont Mustafa, Fatia yolu Ahmet Erdem - Paşa, Dikili Taş sırtları İsmail Efendi, Çiftçınar'da Arif Efendi, Kale deresinde Ali Sarı.

Taşmotorlarına kıyıda stoklanan parke taşlarını sandallarla taşımak iş haline gelmiş. Zeytinin değeri anlaşılınca en önemli geçim kaynaklarından biri durumuna gelmiş. Balıkçılık deniz kültürleri olmadığından gelişmemiş. Ancak Hilmi Reis, Obalı Ali ve Yourtçu Mehmet balıkçılıkla uğraşmış. Taşçılık 1950 ve 60'lı yıllarda en önemli geçim kaynağı iken, 1970'li yıllarla birlikte yerini turizme bıraktığını görüyoruz. Burada ilk turizm olayı 1955 ya da 56 olabilir. (Ahmet Öner -Katip) tanık olarak anlattı.* -Serko Ahmet'in Kahvede oturdum, İzzet Öz beş yaşlarında, sonradan ileride ünlü müzisyen oldu. Yanında dayısı İbrahim Saffet Omay (CHP Ankara İl Başkanı) la gelip oturdu. Tavla Ahmet de garson. Tanıştık, çay içtik, sohbet ettik. Bu aile amcam Osman Kaptan'da bir süre kaldı. İlk pansiyoncu olarak Amcam, ilk pansiyoner de bu aileydi diyebilirim* dedi.

Daha sonra Sadullah Öztürk'ü de ilklerden sayabiliriz. Boşnak Şaban'dan sahilde yakın taşlar mevkiinde Torlak dere kenarında 10.000 T.L'ya aldığı tarlaya yazlık yaptırdı. Selçuk Kamping hafta sonları Erdek'ten tenteli motorlarla gününbirlik gelen turistlere daha o yıllarda hizmet etmeye başlayıp günümüzde kadar hala varlığını sürdürmektedir. Uzanlar gazinosunu da buna eklemek gerekir. Ayrıca Yavuz Ahmet ilkel de olsa salaş çardak biçiminde çay ocağını(Gel Kardeşim) köşede açarak ilklerde yer almıştır. Arıcılıkla uğraşanlar; Uzun Ahmet, Mümin Aga (Köse), Katırcı Ali (Üstündağ), Hüseyin Yavaş, Maşe Mahmut (Süren) ve günümüzde Rıdvan Verim, Mustafa, Ali Verim ile Musa Demir. Özellikle Haziran ayında üretilen kestane balı çok tutulmaktadır. Çevrede Kapıdağ kestane balı olarak tanınmaya başlamıştır. 1954 yılında CHP genel sekreteri Kasım GÜLEK köyümüzü ziyaret etmiştir. (Ahmet BİLGİÇ) 1982 yılında Bülent ECEVİT de beldemize ziyarette bulunmuştur. 1946 yılında Köyümüzde ilk radyo Büyük Kahveye alınmıştır. Bataryalı İngiliz Malı 'Mullard' marka bir radyo. Akşamları ajans haberleri dinleniyordu. Bilgiç'lerde ise 1950'li yıllarda AGA marka bataryalı radyo vardı. Köyümüz elektrikle 1969 yılında tanıştı. Daha önceleri gaz lambası, kahvehanelerde ise lüks ile aydınlatma sağlanıyordu. Köy bekçileri de sosyal yaşamda önemli bir yer tutar. Eskilerden aklımızda kalanları şöyle sıralayabiliriz: Kürt Kamil, Aga Nazım Akyürek, (Kasap) Hasan GEZGİN, İlyas Mustafa Uzan, (Barko) Hüseyin Sarı, (Katırcı) Ali Üstündağ, Çerkez Kamil, Erdek'li Mustafa, (Paşo) Ege Ordukaya, (Boşnak) Rasim Işıktaş, (Çinimini) Süleyman Yourtçu, (Guno) Şaban GÖNAL, (Baradan) Hüseyin KALKIN, (Poyraz) Hüseyin Işıkkhan, (Koreli) Nazif Artık, Cami İmamı olarak Hafız Mustafa Songür uzun yıllar hizmet etmiştir. Köy Katibi olarak Hafız Hasan SONGÜR uzun yıllar bu görevi sürdürmüştür. Cumhuriyetin kuruluşu ile birlikte köy odasında telefon santrali bulunuyordu. Santral görevlisi olarak Bakkal Hasan Pekgegin uzun yıllar görev yapmıştır. (Hayri yourtçu'nun dedesi ve Rafet Pekgegin'in babaları.) (Ahmet BİLGİÇ). 1962 yılında PTT acentası açılarak Gülseren İPEKÇİ görevlendirilmiştir. 1980 'li yıllarda şubeye dönüşmüş olup, günümüzde PTT olarak işlevini sürdürmektedir. Arif Kuzu tek başına görev yapmaktadır. Köyümüzde ilk Atatürk anıtı, Balıkesir'de görevli bulunduğu 1971 yılında, Hv. Albay Hasan Cantimur tarafından helikopter ile getirilen büstün, granit bir kaide üzerine konulup, dört köşesine de granit güllerin yerleştirilmesiyle muhtarlık binasının önünde açılmıştır. 1970 yılında Ago Paşo ve Belo Hüseyin'in sahildeki tarlaları muhtarlıkça (Muhtar Hasan ÖNER) istimlak edilerek, yerine köy moteli inşa edilmiştir. İnşaatında ODTÜ mimarlık bölümü öğrencileri Başta Hocaları Yüksek Mühendis Mimar Prof. Dr. Enis KORTAN olmak üzere yaz boyunca çalışmışlardır. 2000 yılında **Sahil Bandı Düzenlemesi Projesi** yine Prof. Dr. Enis KORTAN danışmanlığında öğrencileri tarafından gerçekleştirilmiştir. 1970'li yıllarda taşçılık önemini kaybetmeye başlayınca İstanbul, Bursa gibi büyük kentlere de göç olayı da önem kazanıyor. Almanya'ya işçi olarak gidenlerin yanında, mevsimlik İstanbul'a balıkçılık yapmaya gidenleri de saymak gerekir. 1980-90 ve 2000'li yıllarda turizm ve zeytincilik en önemli geçim kaynağı olarak devam etmektedir. Beldemizde kayıtlı 125.000 zeytin ağacı vardır.

Beldemizde eğitim-öğretim ne yazık ki çok geç başlamış. İlkokul 1946 yılında açılmış. Açılış öyküsü de şöyle; Cemal Çiçek tanık olarak anlatıyor.- Çocuk yaşlardaydım. Birgün köyodasının önünde sandalye ve masa olmadığından duvar dibine, altına taş konmuş bir kalasın üzerinde sıralanmış biçimde oturan yaşlılar, aralarında Makedonca sohbet ediyorlardı. Tam o sırada al bir atın üzerinde körüklü çizmeli, skoç pantolonlu, lacivert ceket, kravat ve beyaz gömleklili devlet memuru görünüşlü biri atını bize yakın durdurdu. Selamlaşmadan sonra, hal hatır sordu. Konuyu fazla uzatmadan – Sizin okulunuz neden yok? Yoksa istemiyor musunuz? Diye sordu. O zaman Bakkal Mehmet Muhtardı, ama orada yoktu. Yaşlılar hep birden 'Neykime bre' diye yanıtladılar. Sonradan, Yeni atanan Erdek Kaymakamı (Muzaffer GÜVEN-1941-1946) olduğunu öğrendiğimiz kişi Makedonca bilmediği için bir şey anlamadı. Bahriyeli Hasan hemen öne atılarak - İstiyoruz beyim istiyoruz diye Türkçe seslendi. Atlı bunun üzerine atının yönünü çevirerek başka bir şey demeden oradan uzaklaştı. Yaşlılar Bahriyeli Hasan'a serzenişte bulundular. Niye istiyoruz dedin. Tabii senin çocuğun yok da ondan. Şimdi okul açılırsa ineklerimizi kim otlatacak, kim bize tarla işlerinde yardımcı olacak! Dediler. Kaymakam gittikten birkaç ay sonra okulun açıldığı duyuldu. Okul binası olmadığı için eğitim - öğretim köy odasında başladı. İlk öğretmen olarak da Ahmet Gürgen başladı. Bir yıl sonra Pepino'nun evi restore edilerek ilkokul binası olarak kullanılmaya başlandı. Günümüzde Başöğretmen diye andığımız Ahmet Gürgen 1965 yılında ölünceye dek burada görev yapmıştır. 1950'li 60'lı yıllarda o zor koşullarda dikkatini çeken çocukların okumasını teşvik ederek öğretmen, subay, mühendis, memur olmalarını sağlamıştır.

1950'li yıllardan 1960'lı yılların ortalarına kadar sosyal olay olarak sinema canlılık getiriyordu. Marmara adasından Halil – Mustafa ve Veli Yakar 16'lık, elektrik olmadığından jeneratörle çalışan sinema makinasıyla 15 günde bir gelerek Büyük kahvede, bazen yağhanede, yazın da Büyük kahvenin avlusunda o zamanki filmlerin gösterimini sağlıyordu.

Daha sonra köyden Hasan Tolun, Adem Halat, Mecit Korkmaz ve Hancı Mustafa sinemayı 36'lık makineye yükselterek 90'lı yıllara kadar bu işi devam ettirmişlerdir. 1984 yılından başlayarak 2000'li yıllara kadar yazın ağustos ayında Zeytin Güzeli festivali düzenleniyordu. Adem Halat bu festivallerde devamlı görev alarak sunuculuğunu yapmış, birçok ünlü sanatçının buraya gelmesini sağlamıştır. 1972 yılında Murat Soydan ve Hülya Koçyiğit'in başrol oynadığı 'DİRİLİŞ' filminin bazı sahneleri Bezo Yaşarın sahildeki evinde çekilmiştir. 1975 yılında Yılmaz Güney Herak'te çektiği Şeytan Kayalıkları filmi için köyümüzde Süleyman Güney İpekçiye konuk olmuştur. Türkan Şoray ve kardeşi Nazan Şoray da köyümüzü ziyaret etmişlerdir. Kadir Savun yaz tatillerini burada geçirmektedir. Ahmet MEKİN ise 1980 yılından beri beldemize yerleşerek yaz kış yaşamını burada sürdürmektedir.

GÜNÜMÜZDE OCAKLAR: 1980 yılına kadar konut sayısı 350, 1999 yılında Belde'ye dönüştüğünde 850 olan konut sayısı 2012 yılında 2500'e ulaşmıştır. İmar planına göre daha %35 'lik bir alan yapılaşmaya uygun durumdadır. Beldemizin nüfusu inişli çıkışlı bir durum izlemektedir. 1980 – 1024, 1985 – 1052, 1990 – 1080, 2000 – 1657, 2007 – 2363, 2010 – 1700, 2011 – 1700. 2000'li yıllarda 'Yaşayan Ocaklar köy görünümünden çıkıp tam bir tatil beldesi durumuna gelmiştir. Üç km'lik kumsalı boyunca tarım alanları otel, motel, apart, villa ile dolmuştur. Özellikle Mayıs – Ekim ayları boyunca en yoğun Temmuz ayında çok canlı bir sosyal yaşamla karşılaşılır. Kış aylarında ise sakinleşmektedir. Sadece zeytincilik etkinlikleri dikkati çekmektedir. Beldemizde sağlık ocağı, eczane, üç tane fırın, üç tane markalı market, dört tane bakkal market, PTT şubesi, ATM, fatura ödeme merkezi, iki hırdavatçı, üç tane kahvehane, kokoreç ve midye dolmacı, tavukhaneler, internet kafe, diskolar, simit fırını, sahilde balık lokantaları, dondurmacı, dönerci, Aile Çay bahçeleri, emlak büroları, üç tane kasap dükkanı, elektrikçi, tüpçü, berber, hediyelik eşya satan dükkanlar, su tesisatçısı, zahire, hergün taze balık satan balıkçılar, zeytinyağı fabrikaları ve perşembe günleri kurulan pazar vardır. Otogardan Erdek'e yarım saatte bir dolmuş kalkmaktadır.

2012 yılında tüm sokaklar parke döşenmiştir. 2011 yılında Erdek yolunun asfaltı yenilenmiştir. Eski ilkokul binası restore edilerek belediye binası olarak hizmet görmektedir. İlköğretim Okulu binası yeni yapılmış olup 12 sınıflı taşıma eğitimin de yapıldığı çağdaş bir yapıya kavuşmuştur. Çöpler zamanında toplanıp, temizlik düzenli yapılmaktadır. Zabıta şikayetleri hemen değerlendirip çözüm yoluna gitmektedir. Güvenlik 2010 yılının temmuz ayına kadar jandarma tarafından sağlanırken bu tarihten itibaren Polis'e yerini bırakmıştır.

Eskiden kalma yapı kalmamış, hepsi yıkılarak yeniden inşa edilmiş, inşaatlar devam etmektedir. % 90'a yakın ev yazın pansiyon olarak hizmet etmektedir. Tumba tepenin sahil bandı dolgu yapılarak denizden yer kazanılmış, buraya çay bahçeleri, çekek ve dalgakıran (2012 yılında , 2003 yılında 80 metre olarak yapılan mendirek 50 metre daha uzatılarak yeniden düzenleme çalışması yapılmıştır.),devamında spor tesisleri ve stad eklenmiştir. 2010 yılında, 1972 yılında yapılan iskele yıkılarak, uzatılarak yenisi yapılmıştır. 2012 yılında cami restore edilerek çevre düzenlemesi de yenilenmiştir. 2011Yılında Ege Üniversitesi işbirliğiyle denize yapay resifler bırakılmıştır. Günümüzde balıkçılıkla uğraşanlar Ünsal Esenkal, Mırık Süleyman, Yusuf ve kardeşi Remzi Üstündağ, Cüneyt Çile, Balıkadam olarak da Süleyman Güney İpekçi' ve Sahil SONGÜR'ü sayabiliriz. Amatör olarak da çapari ve kıyı balıkçılığı yazın dikkat çekmektedir.

Daha önce Granitspor olarak kurulan futbol takımı 1992 yılında (Ocaklar Köyü Gençlik ve Spor Kulübü) Ocaklarspor adıyla Balıkesir Marmara grubu 2. kümede yer almaktadır. Sahilde etrafı kapalı çim saha aynı zamanda tenis oynamaya da elverişlidir. Hemen yanbaşında yürüyüş yapanların aletli jimnastik yapmaları için çeşitli aletlerin yer aldığı bir bölüm de 2010 yılında eklenmiştir. Su sorunu, 2008 yılında Kalederesine yapılan 70 bin tonluk su tutma kapasitesine sahip bentle çözülmüştür. Beldemizle Turizm sonucu tanışıp, 1960'lı yıllardan beri yaz sezonunda yazlıklarında kalan değerli sakinlerimiz de: ODTÜ Mimarlık bölümü öğretim üyesi Yüksek Mühendis Mimar Prof. Dr. Enis KORTAN, EİTİA Görevli Prof. Dr. Hüsnü BAŞER, Ankara Üniversitesi Psikiyatri Ana Bilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Abdülkadir ÇEVİK, *40 Metre Almanya * filmiyle ödül kazanan sinemacı Tefik BAŞER ilk akla gelenlerdendir. Değerli Eğitimci Süleyman ADIYAMAN da burada yaşamını sürdürmüştür. Ocaklar Beldesi'nde belki de dünya olduğundan beri değişmeyen tek şey, genelde Pirseka yönünden (kuzey) esen bol oksijenli poyrazıdır. Dünyada oksijen oranı yüksek hava bakımından Brezilya'daki bir bölgeden sonra geldiği Kapıdağ. Com'da iddia edilmektedir. Ayrıca 1970'li yıllarda İstanbul Kadıköy'den Doktor Hasan eşi Sarıkız ile Ocaklar'a gelip bir süre kalıyor.

Dönüşünde Doktor arkadaşlarının sağlık kontrolünden geçince, arkadaşları – Hayret yaz tatili dönüşü sende ummadığımız ölçüde iyileşme var. Yoksa bizden habersiz tedavi mi oldun? Diye sorduklarında; - Hiçbir yerde tedavi olmadım. Ocaklar'da dinlendim demiş. Ocaklar'ın sürekli dağdan denize doğru esen rüzgarlı bir yer olduğunu anlatmış. Arkadaşları da iyileşmesinin buradaki bol oksijenli havadan olduğunu söylemişler. O da en kısa sürede buradan arsa alıp ev yaptırıyor. Uzun yıllar yaz sezonunu burada geçiriyor.

Son olarak;

“Muhacirler diye küçümşenenler tarihin yazdığı savaşlarda en geriye kalanlar yani 'Düşmanla sonuna kadar dövüşenler' çekilen ordunun ri'cat hatlarını sağlamak için kendilerini feda edenler ve düşman karşısında kaçmak, çekilmek nedir bilmeyenlerdir. Muhacirler kaybedilmiş ülkelerimizin milli hatıralarıdır. 17.01.1931 M.Kemal ATATÜRK” sözüyle bitirmek istiyorum.

Dipnot:

Kaynaklar: Reşit Mazhar Ertüzün – Kapıdağ Yarımadası ve Çevresindeki Adalar (1964) eseri ile Türk Tarih Kurumu yayınları ve ilgili web siteleri.

*Mamun: Derelerde yaşayan ve balık yemi olarak kullanılan bir tür yengeç.

Torlak: Başiboş, serseri.

Not: Bana göre Maymun Dere ve Turluk D ere yanlış olarak kullanılmaktadır. Doğrusu Mamun ve Torlak olması gerekir. Ben de bu şekilde kullandım. Klapse tepe için ise Granit Tepe ismini öneriyorum.

Ocaklar Beldesi ve Erdek / Ğranit Tepeden görünüş 2010 Haziran Ayı. Foto: Nevzat VARHAN

HALK KÜLTÜRÜ (Folklor)

Beldemiz folklor yönünden pek zengin sayılmaz. Bunda en büyük etken göç olayıdır diyebiliriz. Ayrıca toplum, Karacaova, Bosna, Doğu Anadolu'dan gelen ailelerden oluştuğu için kaynaşmaları için yılların geçmesi kaçınılmaz bir olgudur. 1960 lı yıllara kadar düğünlerde Balkan kültürü etkisi belirgindi. Davul, zurna, keman eşliğinde yemekli içkili yapılırdı. Pehlivanlar güreşirdi. Evlerin avlularında, kadınlar ve erkeklerin katıldığı bir ortamda gerçekleştirilirdi. Erkekler Hora, Kasap Havası, Çifte telli, Kadınlar ise karşılıklı ve ikişerli oynardı genellikle. Gelin ilk önceleri at veya at arabası ile damat evine götürülürdü. Evlenmeler karşılıklı anlaşarak, birbirini beğenerek olurdu. Kız kaçırma olayına çok nadir rastlanırdı. Sünnet düğünleri de aynı şekilde yapılırdı. Askere uğurlama töreni de eğlencenin sonunda, köyün çıkışında dualarla sonlanırdı. Yakın akraba evliliği yapılmaz. Gene 1960 lı yıllara kadar kızlar 14-15 yaşlarında saklanma denilen ferace giydirilerek, ergin olarak gelinlik adayı kabul edilirdi. Komşuluk önemliydi. Hırsızlık olayı görülmezdi. Cinayet biri kaza ile olmak üzere üç tanedir. Bayramlar heyecanla kutlanır. Bayram sabahı, bayram namazı bitiminde topluca mezarlık ziyareti yapılır, bayramlaşılır. Bir gün önceden hazırlanan bayram yemeği yenilir ailece. Nohut mayalı ekmek bayramlarda mutlaka pişirilirdi. Baklava, kapama, ekşili çorba değişmez yemeklerdendir. Yemekten sonra büyüklerin bayramı kutlanarak, akraba ziyaretlerine başlanır. Bayramın diğer günlerinde kızlar uygun bir avluda toplanarak eğlence düzenlerlerdi. Çocukların ilk dişi çıktığında diş töreni yapılırdı. Bunun için kazanlarda mısır kaynatılırdı. Mart ayının 21'inde Nevruz kutlanırdı. Beyaz yumurtalar soğan kabuğu ile kaynatılarak kırmızıya boyanırdı. Sonra bu yumurtalar tokuşturulur, kimin yumurtası çatladıysa kaybeden olurdu. Kırılara gidip piknik yapılır, yemyeşil çimenlerin üzerinde yuvarlanırdı. Mayıs ayının ilk pazarı da Hıdırellez kutlaması yapılırdı. Akşamdan herkes dileği doğrultusunda kendine maket birşeyler yapardı. Ertesi günü de ateşler yakılıp üzerinden atlanırdı. Bunlar belki de eski devirlerden günümüze kalan kut törenlerinden başka bir şey değildi. Günümüzde bazı değişikliklerle birlikte bu gelenekler yaşatılmaya çalışılmaktadır.

Toplumsal yaşamı derinden etkileyen en önemli gelişme ilkokulun açılmasıdır (1946). "Yerleşimden 22 yıl sonra açılması çok geç kalınmış bir olay." Açılmasıyla birlikte Türkçe konuşma dili olarak ön plana çıkmaya başlamıştır. Evlerde, aile içinde Makedonca konuşulması devam etmiştir. İlkokulu bitirenlerden Başöğretmenin dikkatini çeken çocuklar, Erdek'te Ortaokula devam ederek eğitimini sürdürdüler. Bunlardan büyük bir bölümü öğretmen ve subay olmuştur. (İsmet Varhan, Hüseyin Cantimur, Süleyman Gürgen, Hilmi Sert, Nevzat Varhan, Mustafa Polat, Veysel Bilgiç, Mahmut Yavaş, Hasan Varhan, Ahmet Durak, İbrahim Beler, Sedat Ağaoğlu, Hasan Bilgiç, Osman Sert, Mehmet Sert, Ahmet Aycan, Şerafettin Pektaş, Halil Aycan - Kadın Öğretmen olarak Özden Talu – Fatma Gönal (PTT Memuru), Yaşide Kalkın (Memur), Cemal Çiçek (PTT memuru), Ruşen Çiçek (PTT memuru), Hüseyin Cantimur (PTT memuru), Mustafa Verim (PTT Memuru), Şaban Sarı (Polis), Süleyman Ağaoğlu (Polis)-Tandoğan Songür (Pilot Albay), Mehmet Toğay (Deniz-Yarbay), Nevzat Songür (Astsubay), Nurettin Songür (Astsubay), Hasan Cantimur (Havacı Albay), Mehmet Onan (Astsubay), Ersin Kayalar (Astsubay), Tahsin Tank (Tuğgeneral), Ahmet Yaşar (Binbaşı), Metin Gönal (Astsubay) – Mustafa Sayılı (Avukat), Erdin Kayalar (Avukat), Veli Sayılı (Ankara Eski Anadolu Eserleri müzesinde Memur), Mustafa Uçar (Hürriyet-Memur) - Hasan Yapakçı (Makine Mühendisi), Belediye Başkanımız Hüseyin Durak (İnşaat Mühendisi), Mehmet Cantimur (Muhasebeci) olmuşlardır. Kadın olarak: Ayfer Varhan Alan*(Banka memuru), Havva Cantimur Bilgiç* (PTT Memuru), Remziye Çile*(PTT memuru), Esin Kayalar (Belediyede memur) - Fatma Esenkal, Narin Cantimur, Şennur Bozdoğan Beler Hemşire – Nesrin Çiçek (İnşaat Mühendisi) PTT'de memur, Nuray Ayrancı (Sarıyer Belediyesi'nde memur) olarak görev almışlardır. Sonraları üniversiteye devam edip çeşitli meslekler edinen gençler çoğalmıştır. (*İlk lise mezunu kızlarımız.) En çok öne çıkan isimler 1950'li yıllara kadar: Kadın: Ayşe, Fatma, Hatice, Havva, Zeliha, Remziye, Cemaliye, Meryem, Lutfiye, Ümmühan, Emine. Erkek: Mustafa, Ahmet, Mehmet, Hasan, Ali, Recep, Hüseyin, Kemal, İsmail, Rıdvan, Süleyman iken Sinema ve futbolun etkisiyle bundan sonra Ayhan, Türkan, Eşref, Leyla, Metin, Aydın, Gülay, Ayfer, Gökay, Oktay, Varol, Birol, Filiz, Hülya, Narin, Nuray, Melek, Şenol, Birol, Adnan, Can, Gökay, Nuray, Özlem, Nurben, Burcu, Ahmetcan, Ataberk vb. isimler ağırlık kazanmıştır.

1940-1950-1960'lı yıllarda köyün iki ebesi vardı. Biri (İnge İrmiyaysa- Emrullah eşi anlamında) Hacer URAŞ, diğeri de Dilber Korkmaz'dı. Pensilin iğneleri de Yek Şükrü Adıyeye yapardı. Sünnet sargılarını da Yurtçu Mehmet alırdı. Postacı Hamdi Dayan heyecanla beklenirdi. Süleyman Kayalar uzun yıllar taşçılığına ek olarak berberliği de devam ettirmiştir. 1980 öncesi terzi olarak Saniye ÇİÇEK, Yorgancı Meryem ÖNER ve Refiye DİK, Kilim dokuma ustaları da Hacer URAŞ, İnge Yörüçka, Kara Ayşe YALAZ'dı. İnge Paliçka (Akçe Süleyman'ın annesi) da psikolojik rahatsızlığı olanları okuyarak - üfleyerek iyileştirmeye çalışırdı.

Davulcu Ahmet (Toğay) elinden çok iş gelir diye tanınıyordu. Bazı evlerin planı onun elinden çıkmıştır. Tamirciydi. Balon Ali Verim de kırık-çıkıkçıydı. Boşnak Bekir fıçı ustasıydı. Uzun Ahmet Atağ ve Ramiz Ayrancı avcılık yapardı. Belo Mustafa Beler düğünlerde aranan oyuncuydu. Saffet Bey Bilgiçlerin bakkal dükkanı önündeki kuyunun yanında oturur, tavla ustası olarak bilinirdi. Bekçiler Aga Nazim, Kasap Hasan, Koreli Nazif, Çinimini Süleyman, Baradan Hüseyin ilk akla gelenlerdendir. Aga İşlam'ın Pirseka'ya duvar örüp rüzgarı durdurma projesi nesilden nesile geçerek hala anlatılmaktadır. Yemek kültürü yerini güncel mutfağa doğru değişim gösterse de, balkan etkisi tartışılmaz devam etmektedir. Kurufasulye, Kapama, Ekşili çorba (Un çorbası), (Eskiden) Bakadarnik, Ptilisa, Turta, Katmerli, Kulaçiyne, Paşaboğan, Rusnisi, Kurmidnik, Zevnik, Tikviniribi, Sütlü börek, Baklaviya, Nohut mayalı ekmek, Mısır ekmeği vb. yemekler yapılıp yenilirdi. Şahin Kertiş, bayramlarda dondurma, sinema geldiğinde de susamlı helva yapıp satardı. (1950-60'lı yıllar)

Taş ocakları da sosyal yapıyı etkilemiştir. Özellikle 1950'li yıllarda kazançlı bir iş olma özelliği dikkati çeker. Ağır bir işçilik gerektiren taşçılık, insan sağlığını da tehdit etmiştir. Taşçılar çok genç yaşlarda, özellikle akciğer ve sindirim sistemi rahatsızlıkları sonucu hayatlarını kaybetmişlerdir. Taşçılığın en önemli sosyal getirisi sigorta emekliliği olmuştur. Geride kalan eş ve çocukların geçimi ve sağlığı bu sigortayla güvenceye kavuşmuştur. Sosyal Sigortalar Kurumuna ve sendikaya üye olmak konusunda Kemal Güven ile Bekir Çalkan'ın çalışmaları, savaşmaları unutulmamalıdır. 1960'lı yıllarla birlikte Almanya'ya işçi olarak çalışmaya gidenler Ocaklar'a, özellikle turizm alanında yatırım yaparak, önemli katkıda bulunmuşlardır. (Mustafa Tepşik, Nurettin Cantimur, Mahmut Yorak, Cafer Kertiş)

1980'li yıllarda plajda helvacı ve çekirdekçinin replikleri çok tutulmuştu; Çekirdekçi (Kahveci Hüseyin - Kızlara çok çok), Helvacı ise "Helvacı geldi. Ağlayın çocuklar. Ayşe, Fatma, Nejla, Burcu anneniz helva alsın size." Resim öğretmeni Nevzat Varhan 2002 yaz şenlikleri sırasında resim sergisi açmıştır. Belediyece açılan fotoğraf sergisi ile birlikte ilgiyle izlenmiştir.

Süleyman AĞAOĞLU, 1996-2007 yılları arasında TEMA temsilci üye olarak görev yapmıştır. Çevre duyarlılığı konusunda kendi çapında etkinliklere katılmıştır. Çocuk oyunları günümüzde neredeyse yerini bilgisayar oyunlarına bıraktı. Çocuklar, sosyalleşmede önemli bir rolü olan sokak oyunları yerine, bireyselliğin ön planda olduğu, eğitim açısından tartışılır bilgisayar oyunları ile evde, internet cafede zaman geçirmeye başladılar. Halbuki Çelikçomak, Kih, Körebe, Topaç çevirme, Saklambaç (asandular), Seksek, Leg oyunu, dokuz kiremit, Çember çevirme, telden araba yapma, uçurtma uçurma, tenekeden kayık yapma gibi gruplarla yarışmaya dayalı ve bireysel olarak kendi oyuncağını kendisi yaparak yaratıcı, iş yapabilen, kişiliğini, özgüvenini kazandıran bu tür oyunlar ne yazık ki unutulmaya yüz tutmuştur.

Bazı söylencelerin kuşaktan kuşağa aktarılarak devam ettiğine tanık olunabilir. Bunlarda genellikle çevre değişikliğinden ötürü uyum zorlukları, dil değişikliği nedeniyle iletişimde çekilen zorluklar mizahi şekilde dillendirilmektedir.

Hüzünlü bir sevda; Aza Memed'in Süleyman, Zülfo Mustafa'nın kızı Havva ile gizli gizli buluşmaktadır. Birbirlerini deliler gibi sevmektedirler. Zeliha'ya komşu ve çok yakın arkadaş olan Havva Süleyman'a kaçacağını söylüyor. Tanınmaması için annesi Ümmühan'ın "purgiyasını" istiyor. Böylece yaşlı kadın kılığına girip, bohçasını da alarak, okulun yanındaki çınar ağacının altında Süleyman'ı bekliyor. Süleyman gelmeyince oradaki şapel yıkıntısına saklanıyor. Zeliha'nın annesi Ümmühan, Havva'nın ailesinden çekinerek gidip purgiyasını geri alıyor. Havva'yı evde göremeyen ailesi durumdan kuşkulananarak her yerde aramaya başlıyor. Bulduklarında her tarafını morartıncaya kadar dövüyorlar. Birgün sonra Erdek'teki evlerine taşıyorlar. Aradan kısa bir süre sonra Havva'nın ölüm haberi herkesi derin üzüntüye boğuyor. Karasevdadan öldüğü kulaktan kulağa fısıldanarak, Havva'nın "Dağlar dağlar aldırıldı beni. Geçme Süleyman kapım önünden. Dağlar aldırıldı beni." deyişi arkadaşları arasında gözyaşları ile birlikte seslendiriliyor. (Zeliha Beler Varhan - Mehmet ATAĞ)

Bekçi Koreli Nazif'in Bir anonsu: Dikkat dikkat, Kasap Hasan keçileri kaçırdı. Bulanların Köy Muhtarlığına getirmesi rica olunur. (Anonim)

Tarlardan eve dönüşünde yolda yılan gören F. Teyze karşılaştığı ilk kadına – Gelirken bir yılan gördüm. Nah uzunluğu, o yoldan, bu yoldan kadar. Demiş.(Anonim)

Dragonda'lı (Doğanlar) Bursa'ya ipekböceği kozası satmaya gidiyor. Dönüşünde garajda "Konya Konya hemen kalkıyor" diye çağrı yapan otobüse hiç düşünmeden biniyor. Uzun bir yolculuktan sonra otobüs Konya garında yolcuları indirince, büyük bir kente geldiğini anlayan Dragonda'lı şaşkın bir durumda muavine çıkıyor. Ama nafile. Biz Konya'ya geldik. Başka Konya mı var? Dediğinde işin aslını anlıyor. Çaresiz aynı yolu tekrar gerisin geriye katetmek zorunda kalıyor. (Anonim)

S.H. askerliğini dört yıl gibi uzun bir süre yapıp tezkeresini alıp köye dönüyor. Arkadaşları arasında olsun, evde olsun hep Türkçe konuşuyor. Ben Makedonca'yı unuttum diyor nedenini soranlara. Çevrede çok yadırganıyor bu davranışı. Babası da kahvede gülüşmelere neden olan bu tutumundan son derece rahatsız. Bu çocuğa bir ders vermeli diye düşünüyor. Yaptığı plan gereği S.H.'ı yanına çağırarak kazmanın sapından tutarak; - Oğlum bu ne diye soruyor. S.H. da ne olacak kazma diyor. Babası da bunun üzerine; -Şu kazmayı şöyle tut ve şurasına da ayağınla basıver bakalım ne olacak diyor. S.H. hiç düşünmeden söyleneni yapıyor. Kazmanın demir kısmına basmasıyla sapının alınına yapışması bir oluyor. Çok acı çektiğinden, ağzından - Küfürle karışık Makedonca uff kupaçevnik amma da acıttı beyavv dediğinde, Babası ah bre H. nihayet ana dilini hatırladın demiş (Mehmet ATAĞ).

Çocukluk yaşlarında, Reiz Ahmet'le Balon Ahmet deniz kenarında balık tutmaya çalışırlarken, Balon Ahmet'in küçük bir balık yakalaması üzerine; - Riba balık, riba balık demesine, Reiz Ahmet'in de - Riba balık değil kumbalık o kumbalık diye karşılık vermesi. Metin okula ilk başladığı gün, eve döndüğünde abisi Hasan soruyor -Bugün okulda ne öğrendiniz? Yanıt -Hiç be abi, ne öğreneceğiz. Kilara tuvalet demesini öğrettiler. Demiş.* A. teyze pazara gidiyor. - Bana seksen metre patiska ver (sekiz metre yerine) diyor pazarcıya. Satıcı durumu anlıyor ve sekiz metre keserek veriyor patiskayı. -Ne kadar fiyatı? - Metresi seksen kuruş? - Olmaz, doksan beş kuruş olursa olur. Diye pazarlık yapıyor A. teyze. Pazarcı bu gibi olaylara alışık olduğundan bozuntuya vermeden, tamam öyle olsun diyerek, seksen kuruştan alacağını alarak sorunu çözümlüyor.* F. Halan'ın kireç satan dükkana girerek: Var var (makedonca'da var kireç demek)? dediğinde Girit muhaciri satıcı doğal olarak anlamıyor. - Ne istiyorsun be kadın? - (F.Hala) hani duvarı beyaz yapar. Satıcı: - Haaa.. sen çereç istiyorsun sen çereç. Demiş. (Kemal CANTİMUR). Bir Dragondalı'nın (Doğanlar) askerlik dönüşünde köyüne vardığında, onu karşılayanlara; Bandırma'dan sonra Erdek'e geldim beş ev, Konya'ya (Ocaklar) geldim üç ev, Fatya'ya geldim hiç ev, Anasını satayım burası küçük İstanbul beyavv demiş(İsmet VARHAN). Gene Dragonda'da Kaymakamın ziyaretinde, Kaymakam eh anlatın bakalım ne gibi şikayetleriniz var demesi üzerine, vatandaşın biri öne çıkıp; - Kaymakam Beg biz domuzdan şikayetçiyiz. Ne mısır bıraktı, ne bostan. Burda bir domuz var, bir domuz var, nah böyle (Kaymakamı işaretleyerek) aynı sen gibi(Süleyman Güney İPEKÇİ). Demesi.

Trabzon'dan gelip köyümüze yerleşen Karadeniz'li ailelerden biri olan Deli Memet'lerin de bu lakaplarının öyküsü şöyle; 1930 lu yıllarda kumpanya taş ocakları henüz İtalyan aile Pepino'lar tarafından işletilmektedir. Kinino ve Andon da burada çalışmaktadır. Laz Mehmet, Topuz Hüseyin, Rus Ali ve diğer taşçılar burada işçilik yapmaktadırlar. Kumpanya'nın dev kayaları peynir gibi kesilerek parke haline dönüştürülmekte, bunlar da varangel denen raylı sistemle deniz kıyısına taşınmaktadır. Oradan mavnalara yüklenerek İstanbul'a kaldırım olarak döşenmek üzere nakledilmektedirler. Taşçılık zor ve ağır bir işçilik gerektiren meslekti. İşçiler soğukta ayrı sıcakta ayrı meşakatlere katlanmak zorundaydılar. Öğlen zamanları aşağıda paranga denilen işçiler için yapılan barakalarda yemek yeniliyordu. Geceleri de burada kalanlar oluyordu. Öğlen yemeklerinde İtalyanlar genelde zengin sayılabilecek yemek çeşitlerinin yanında pekmezi de ihmal etmiyorlardı, Türkler ise ekmeğe şerbet, varsa zeytin peynirle karınlarını doyurmaya çalışıyorlardı. Bu durum Laz Mehmet'in dikkatini çekiyor ve bu durumdan korkunç rahatsızlık duyuyordu. Canı özellikle pekmez çekiyordu. Bir gün İtalyanlar'ın yukarıdaki ocağa çıkmalarını fırsat bilerek barakadaki pekmez tenekelerinin yerini keşvediyor. En sondaki tenekeyi de çiviyle delerek tasını pekmezle doldurarak içiyor. Bir mersin dalı çubuğuyla da tekrar kapatarak, o da çalışmak üzere ocağa gidiyor. Hergün bu şekilde bunu tekrarlıyor. Üç-beş ay kadar bu böyle devam ediyor. Fakat bir gün Kinino en son tenekeye sıra geldiğinde, bu tenekenin boş olduğunu görünce olanın farkına varıyor. Hemen bunu kim yapmıştır? Yapsa yapsa Laz Mehmet yapar diyerek suçu ona yöneltiyor. Laz Mehmet de pek itiraz edemiyor suçlamaya. Ne olursa olsun gibi bir tavır takınarak işi oluruna bırakıyor. İtalyanlar kendilerini o kadar güçlü görüyorlar ki; işi mahkeme kuracak kadar ileriye götürüyorlar. Mahkeme kuruluyor. Bir başkan iki de yardımcı mahkeme heyetini oluşturuyor. Yargılama başlıyor. Sonuç Laz Mehmet asılacak kararı çıkıyor. İdam sehvası hazırlanıyor. Çınar ağacının dalına asılı çelik telden halka boynuna geçiriliyor. Artık iş o kadar ciddi ilerliyor ki çevredekiler korkudan ne yapacaklarını şaşırıyorlar. Mahkeme başkanı İtalyan'a yalvarmaya başlıyorlar. Ne olur yapma etme diye. İtalyan Kinino bu yakarışlar karşısında yumuşuyor ve halkayı laz Mehmedin boynundan çıkarıyor.

Aradan az bir süre geçiyor. Olay neredeyse unutulacak gibi bir durumdayken, Granit blokların üzerinde ipele asılı vaziyette lağım deliği açma çalışmalarında Laz Mehmet hemen yanındaki Kininoyu belinden kavrayarak; Şimdi senin ipini kesip buradan aşağıya bırakayım mı? Sen beni nasıl asmaya çalışırsın. Gör bak seni nasıl aşağıya yuvarlayıp parçalayacağım demiş. Mahkeme başkanı Kinino da korkudan bağırırmaya başlamış: - Yetişkin kurtarın beni. Mehmet delirdi, Mehmet delirdi. İşte bu olay üzerine Laz Mehmet'in lakabı Deli Memet olarak yayılmaya başlıyor. (Cemal Öztürk).

Mübadele sonrası yerleşim sıkıntıları sürdüğü sıralarda, Kadir Vuran Erdek'te tapucuyla bazı tapu işleri için sözlü anlaşmalar yapmıştır. Tapu senedini alan Kadir Vuran, Tapucuya vadettiklerinden vazgeçmesi üzerine; Tapucu –Ben böyle bir adam görmedim. Bu şeytanın ta kendisi demesi ile lakabı Şeytan Kadri olarak kalması bir oluyor. (Anonim) Muhacirlerin yaşadıkları yerleşim sıkıntıları aileleri her yönden etkilediği günlerde Dedem Balon Hasan Varhan sabah atını hazırlayıp Erdek'e pazara gidecektir. Servet ninem de uzun bir sipariş listesi ile dedeme alacaklarını sıralamıştır. Dedem atına binip tam hareket edeceği sırada, Ninem – Bre Hasan ben her ne kadar şunları bunları al dediysem de, sen gene de alma. Demiş. (Nevzat VARHAN)

1950 'li yıllarda Erdek'te Deniz üssünde görevli (albay) rütbesindeki deniz subayı Fevki GÜREL (Ali SARI'nın da yakın dostu) savaş gemisiyle Ocaklar Koyu'na gelip demirliyor, filikayla kumsala çıkıp yakın taşlar mevkiinde denize girip güneşleniyor. Bunu fırsat bulduğunda tekrarlıyor. Bu olay köyde heyecan yaratıyor. Yavuz Ahmet ONAN, on-onbeş kadar köy gencini toplayıp askeri disiplin içinde ikişerli sıraya dizip komut vererek kumsal boyunca subayın güneşlendiği yere kadar yürüterek ve yine komut vererek subayı selamlıyor. Bu jest subayın çok takdirini kazanıyor. Başta Yavuz olmak üzere gençlere teşekkür ediyor. Yavuz aynı disiplin içinde yürüyüşle köye dönüyor. Bu olay bir şehir efsanesine dönüşüyor. Gençlerin içinde ondört-onbeş yaşlarında olan Mehmet ATAĞ askerlik çağı gelince bahriyeli olarak Çanakkale'de askerlik yaparken Tuğamiral Fevki Gürel'in mahiyetinde bir söyleşi sırasında, (Amiralin kayıtlardan dikkatini çekmiş olacak), Mehmet'in Erdek'li olduğunu öğrendiğinde yanına çağırıyor. Ocaklar'ı soruyor. Karşılama sırasında gençlerin içinde Mehmet'in de olduğunu öğrenince olayı yanındaki subay arkadaşlarıyla paylaşıyor. Mehmet Atağ böylece orada askerlik müddetince çok rahat bir dönem geçiriyor (Mehmet ATAĞ). Dilden dile günümüze kadar gelen bu söylenceler yaşatılmaya devam ediyor.

KARACAÖVADA TÜRKLERDEN KALMA EV

karacaoğazda-Türkler- birbirinden farklı iki devrede etkili olmuşlardır.(YERLEŞİM)
Birinci devrenin kahramanları orta Asya'dan hareketle Şamanist Türkler(bizans dönemi)
ikinci devrenin kahramanları ise Anadolu Türkleridir.(osmanlı dönemi)
bilgiler-bizans ve osmanlı kayıtları-birinci kuşak sözlü kaynaklar-gelenek adetleri-(küçükken erkeklerin oynadığı oyunlar-vesaire)-bugüne kalmış evlerin türk mimari yapısı

Hayvancılık; uzun yıllar destek geçim kaynağı olarak varlığını sürdürdü. Keçi sürüleri, koyun sürülerinin yanında herkesin bir ya da iki tane ineği vardı. 1950 'li yıllarda köy çobanın bile olduğu görülür. Kirli Çoban Hüseyin Uzan(Mübadeleden ölene kadar dağda keçileri ile birlikte yaşamıştır. Çok önemli gereksinimleri dışında köye inmemiştir.), Aga Mutiş, Balon Ali, Kara Hasan Uzan, Halil Ağalar (Koyunları Vardı), Koyuncu Mehmet, sürüleri olan ailelerdi. Bakkal Hüseyin İpekçi 1960'lı yıllarda mandıra işletmeciliği yaparak peynir üretmiştir.

Zeytin toplayan bir genç kız.
İllüstrasyon - Nevzat VARHAN

Zeytincilik; en önemli geçim kaynağıdır. Ekim ayında başlayan hasatın, ocak ayının ortalarına kadar devam ettiği görülür. Zeytin zamanı, zeytinliklerde canlılık göze çarpar. Meralarda erkek ve kadınlardan oluşan tayfalar zeytinleri toplar. Erkeklerin ellerinde merdiven, kadınların ellerinde kapanca değişmeyen aksesuarlardır. Zeytin toplamada bazı ritüeller hala yaşatılır. Hasat bitiminde erkekler merdivenlerini, kadınlar, genç kızlar kapancalarını mal sahibinin yolunu keserek önüne bırakıp bahşiş koparmaya çalışırlar. Kızlar maniler söyleyerek duygularını seslendirirler. Yanlarından selam vermeden geçen gence, hemen bir mani düzerek ironik biçimde takılmaları çok anlamlıdır. ***Bugün hava fırtına, at ceketi sırtına, kolay gelsin demedin, bekarlıktan kurtulma.*** (Kaynak: Kemal Cantimur). Ayrıca zeytinlerin toplanması bittiği akşam un helvası yapılır. Genelde bittiğinde ise "başak" için çocuklar zeytinliklere ellerinde sepetlerle dağılarak, kıyıda köşede kalan zeytinleri toplayarak harçlık çıkarırlar. Günümüzde sosyal yaşam büyük değişikliğe uğrayarak kent kültürü egemen olmaya başlamıştır. Yaz sezonunda turizm ekonomik canlılıkla birlikte kültürel kaynaşma da sağlamaktadır.

1940'li yıllarda genç kızların giyimleri.

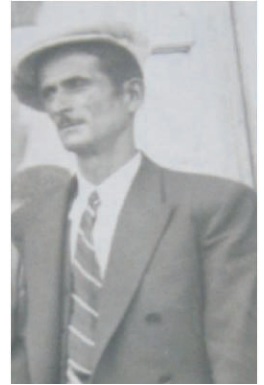
1935 yılında köy düğünü topluluğu.(Sahil Songür arşivi)

1970'li Yıllar Mezarlık Ziyareti

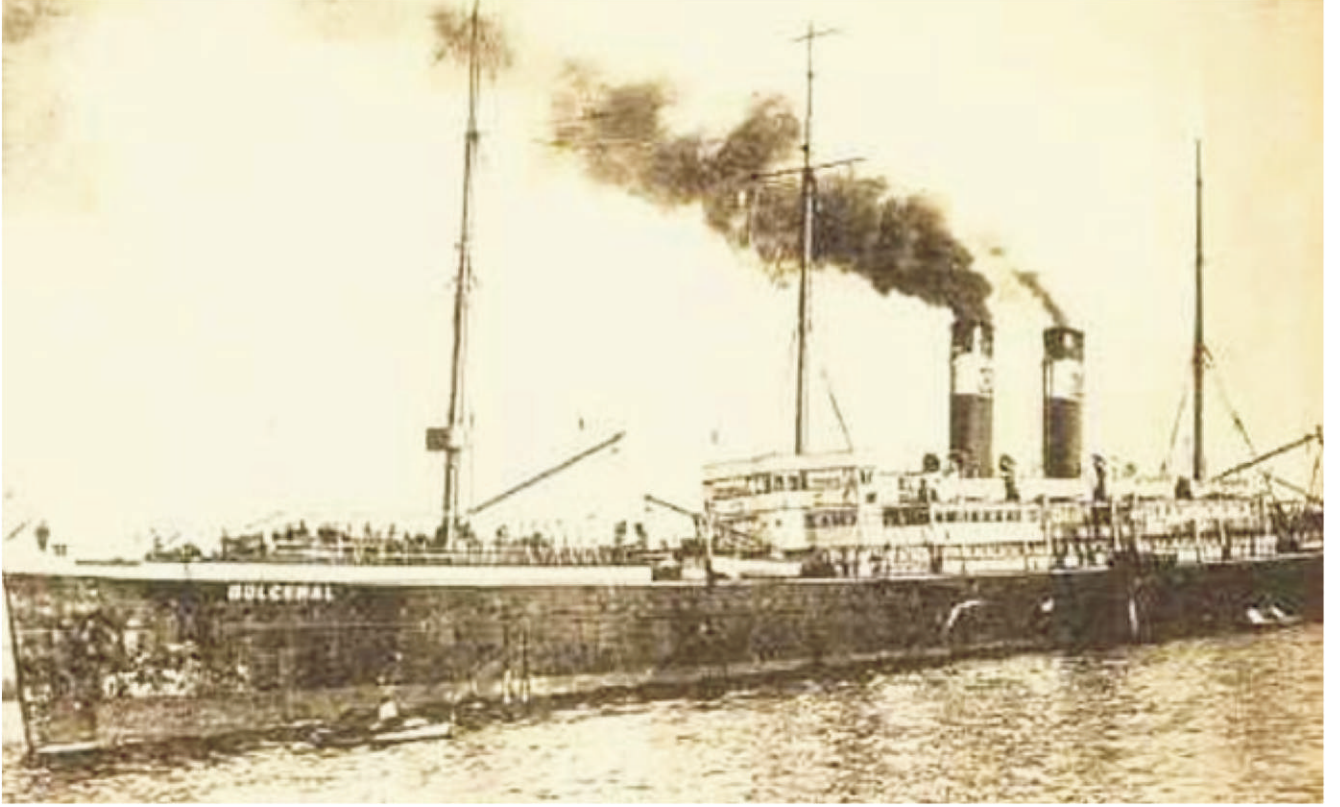
Köy Katibi Haşan SONGÜR
(Sahil SONGÜR arşivi)

Şükrü ADIYEKE (Yek)
(1918 -1975)

Süleyman Kayalar
(Berber)

MUTU YUSUF

Nevzat VARHAN

*Kahvede her akşam radyodan ajans haberleri bittiğinde yanında kim oturuyorsa sormadan edemiyordu.
 – Bir haber var mı? Menderesle Dimitri anlaştılar mı? Eğer anlaştılarsa geri döneriz değil mi?*

– *Pa nazut kivodine. Pa nazut kinavikat* bre. Na pasanik na pasanik nazut na Selanik ki vodine. Nim sa plaşeyte. Yas ki va çuvam, na puşkata tukay. (Omzunu göstererek!)

Diyerek gözlerini yumdu. İki damla gözyaşı süzüldü gözlerinden. Bir sessizlik başladı. Dutlukta biz inek otlatıyorduk, Mutu Yusuf keçilerini. Saçları beyazlaşmıştı. Mavi gözleriyle ufka bakıp bazen ortamdaki uzaklaşıyordu. Kim bilir belki de hayalinde çocukluk günlerine, gençliğine, yaşadığı yerlere gidiyordu. Buraya geldiğinden beri yaşamı dağlarda geçmişti. Keçileri ve beyaz köpeği en yakın dostlarıydı. Köye ancak çok soğuklarda iniyordu. Türkçeyi anlıyordu ama çat pat konuşabiliyordu. Bazen Fransızca sözcükler de söyleyerek şaşırtıyordu. Bizler yanına gittiğimizde hep aynı hikâyeyi tekrar dinleyeceğimizi bile bile, sabırla anlattıklarına ilgisiz kalamıyorduk. Çocuk aklımızla onu ya anlayamıyorduk, ya da bize eğlence gibi geliyordu. Kırk yılı geçmesine karşın hala memleket hasreti çekmesi ilginçti. Anlattıklarını da masal gibi dinliyorduk.

– Köyümüzün adı *Tresina*(Orma), Kasabamız Sabısku, Sancağımız Vodina (Edessa), Vilayetimiz ise Solon (Selanik) idi. Diye başlayınca anlatmaya, bizler sessizliğe bürünürdük.

– Tresina Karacaova'da Kaymakçalan dağlarının yamacına kurulmuş bir Balkan köyüdü. Üç mahallemiz vardı. Stredna (Orta), Gorna (Yukarı), Şumka (Dış). Türkler, Rumlar, Makedon, Bulgarlarla karışık barış içinde yaşıyorduk. Kilise de vardı, cami de. Kimse kimseye karışmazdı. Sevinçlerimizi, üzüntülerimizi paylaşırdık. Bembeyaz badanalı, önünde asmalar olan evlerimiz vardı. Sıcaklarda çınar ağaçlarının gölgesinde oturur sohbet ederdik. Köyün ortasından geçen derenin suyu her zaman boldu. Topraklarımız çok bereketliydi. Hele o Kaymakçalan dağları, Sık yemyeşil ormanlarıyla bize hayat veriyordu. İhlamur, kestane zamanı dağlara çıkar toplardık. Zirve yazın iki ay dışında hep karlıydı. Adı neden Kaymakçalan konmuş? "Her yıl bahar geldiğinde yaylaya çıkılmış. Koyunlar, keçiler, inekler sağılıyor, yoğurt, peynir, tereyağı, kaymak yapılmış. Fakat herkesin ortak bir şikâyeti varmış. Kaymaklar çalınıyormuş. Hırsız bir türlü yakalanamıyormuş. Köylüler bunu önlemek için tuzak kurmaya karar vermişler. Sürülerini otlağa götürmeden önce bir gözcüyü kamp yerinde gizlemişler. Bu önlem hemen meyvesini vermiş. Hırsızın kim olduğu tespit edilmiş ve yakalanmış. Kim dersiniz? Köyün çobanı çıkmış. Herkes şaşırmış. Ama gerçek bu. Neyse bu olay zamanla unutulmuş. Yaylanın bulunduğu dağın adı da "Kaymakçalan Dağı" olarak kalmış.

Buralarda geçinip giderken, önce Fransız askerleri göründü. Bir anlam veremedik. Balkanlar bulutlanmaya başlamıştı. Dedelerimizden duyduğumuz komitacılar da yavaştan yavaştan seslerini duyurmaya başladılar. Özellikle Sırp ve Bulgar komitacılar dağlarda kol geziyordu. Silah seslerini (ısılıkla taklit ederek), bu Bulgar filintası, bu Fransız martini, bu Sırp mavzeri diyerek nasıl ses çıkardıklarını iyice tanımıştık. Silahsız tarlaya bile gitmeye korkar olmuştuk. Edirne Bulgarların eline geçince huzurumuz iyice kaçtı. Mahmut Şevket Paşa'nın, Enver, Talat Paşaların isimleri sohbetlerde geçiyordu. Edirne'nin geri alınışı bizi sevindirirse de, kara bulutlar bir türlü dağılmıyordu. Köyde komşular birbirine kuşkuyla yaklaşmaya başladı. Geceleri hep tetikte nöbet tutmaya başladık. Komitacıların yaptıkları kulaktan kulağa yayılıyordu. Dünyada İngilizler, Ruslar, Almanlar, Fransızların birbirlerine dış biledikleri, her an kapışabilecekleri büyüklerimizde konuşuluyordu. Bir ara sustu. Beyaz köpeği ayaklarının dibinde, sıcaktan bunalmış olacak ki uyukluyordu. Arada bir kulaklarını oynatıyordu. Sanki sahibini dinler bir durumu vardı. Elindeki bastonumsu değnekle, köpeği ürkütmeden yere anlamsız bir şeyler çizdi. Başını sağa sola sallayarak derinden '- Ah ah bre çocuklar, kolay değil memleket değiştirmek.' Dedi. Sonra devam etti.

Çınar ağaçlarının gölgesinde büyüklerimizden, Çanakkale harbinin başladığını duyduk. Tedirginlik sarmıştı hepimizi. Güneşin sıcaklığını daha çok hissetmeye başladık. Herkes içinden 'Ne olacak bizim halimiz' diye düşüncelere dalyordu, fakat bunu seslendirmeye korkuyordu. O zamanlar haberler ancak kulaktan kulağa yayılıyordu. Çanakkale'de ordumuzun İngiliz kuvvetlerini, çok kanlı çarpışmalar sonucunda durdurduğunu duyunca, biraz moral kazandık. Hele Mustafa Kemal Paşa ismi bizi hem gururlandırıyor, hem de cesaretlendiriyordu.

Sustu. Derinden nefes aldı...

- Ah o Karacaova ah. Diyerek hüznle devam etti.

- Karacova çok geniş, yemyeşil, sulak verimli bir yerd. Şu gördüğünüz denizi kaldırım yerine yemyeşil bir ova düşünün, öyle bir yerd. Dedelerimizden duyardık; Bir zamanlar, çok eskiden Karacova gölmüş. Yani Karacaova suyla kaplıymış. Günlerden bir gün çobanın biri keçilerini otlatırken can sıkıntısından elindeki çubukla toprağı eşeliyormuş. Eşelediği yerden de su akmaya başlamış. Fakat su yavaştan yavaştan hızlanıp bir yarık oluşturmaya başlamış. Çoban her ne kadar bunu önlemeye çalışmışsa da, artık kontrolünden çıkmış. Su önce bir derecik, sonra daha büyüyük nehir gibi olmuş. Göl bir süre sonra boşalmış. Zamanla yemyeşil verimli bir ovaya dönüşmüş. İşte orada, en çok fasulye, biber yetişiyordu. O bostanlar, üzüm bağları başka hiçbir yerde yoktu. Dağların yamaçlarında otlaklar hayvancılık yapmaya çok uygundu. Keçi, koyun, sığır besliyorduk. Oranın sütünün, tereyağının tadı burada yok. Karlar eriyince dereler öyle akıyordu ki, kocaman kocaman taşları çakıl taşı gibi sürükleyip götürüyordu. Komitacılar yokken avcılık da yapıyorduk. Çok özledim oraları bre. Dedeleriniz benim arkadaşlarımdı. Okul olmadığı için okuyamadık. Çocukluğumuzda öğrendiğimiz elif, be'den başka eğitimimiz yoktu. Sizin gibi okula gitmeyi çok isterdim.

Keçilerine bakmak için ayağa kalktı, etrafına bakındı sürünün makiliklerde bir arada olduğuna emin olunca yeniden oturdu yerine. Ne diyordum beyavv. Konuyu dağıttık galiba deyip tekrar kaldığı yerden anlatmaya başladı.

- Balkan savaşı, Çanakkale savaşı derken, İngilizlerin kışkırtmasıyla Yunanistan Anadolu'ya girdi. Bize yapılan baskılar da arttı. Zaten bizim oralarda padişahımızın otoritesi de kalmamıştı. Bazı köylerde Bulgarlar, bazı köylerde Sırp lar ya da Rumlar hâkimiyet kurmaya başlamıştı. Bizler sessizce ve korku içinde sonumuzun ne olacağını tartışmaya başlamıştık bile. Anadolu'da ise kan gövdeyi götürüyordu. Yunan ordusunun Ankara yakınlarına kadar sokulduğu haberleri moralimizi iyice bozmaya başlamıştı. Her şeye karşın komşularımızla dertleşmeye devam ediyorduk. Onların da kafası karıştıktı. Ama eskisi gibi olamıyordu. Yollarımızın ayrılacağı çakan şimşeklerden belliydi.

'Aleko,

- Ne olacak vre Yusuf halimiz, birbirimize düşman mı olacağız? Kendimizi bildik bileli kardeş gibiydik. Düğünlerde oynadık, bayramlarımızda sevindik, ölümelerde hep birlikte üzüldük. Yazık olacak vre hepimize.' Dediğinde birlikte gözyaşlarımızı tutamamıştık.

- Savaş uzun sürdü. Haberler bazen iyi, bazen de kötü geliyordu. Bir tarafta gücünü kaybetmiş Padişah, bir tarafta Anadolu'da düşmana karşı koyan Mustafa Kemal Paşa'nın ordusu. Cebinden tabakasını çıkardı. İncecik beyaz kâğıdı, başparmağı ile işaret parmağı arasına özenle yerleştirerek içine sapsarı tütünü yaydı. Parmaklarının arasında ezip sıkıştırarak, kâğıdı diliyle ıslatarak yapıştırdı. Sigarası hazırıldı. Çakmağını da çıkardı. Çakmak ilk anda ateş almayınca kızdı. Eliyle sallayarak bir daha denedi. Yanınca keyfi yerine geldi. Sigarasını yaktı. Derin bir nefes çekti. Öksürerek tabakasını ve çakmağını cebine koydu.

– Hayat devam ediyordu. Biz bu arada her şeye karşın günlük işlerimizi sürdürüyorduk. Ölümler, doğumlar, düğünlerde buruk da olsa ne yapılması gerekiyorsa yapmaya çaba gösteriyorduk. Ben de o sıralarda evlendim. Orada düğünler çok gösterişli oluyordu. Evlerin önünde avlularda kadınlar erkekler bir arada toplanırdı. Konuklara içkili yemek veriliyordu. Halk oyunları oynanıyordu. Belo Mustafa çok iyi oynardı. Düğünlerde aranılan kişiydi. Davullar zurnalar inletirdi ortalığı. Yağlı güreşlerde gençler güçlerini sergileme fırsatı buluyorlardı. At yarışları da yapılıyordu. Belo Hüseyin, Balon Hasan dedenler de yakın arayla evlendiler. Bir ara sustu. Ağustos böceklerinin cırcırları ön plana çıktı. Yukarıda taş ocağından da patlama sesi duyuldu. Bu sestən ürken keklikler makiliklerden havalanıp tekrar makiliklere saklanıp kayboldular. Granit tepenin zirvesine yakın bir bulut kümesi havada asılı duruyordu. Rüzgâr olmadığı için hangi yöne gideceği konusunda kararsızdı sanki.

Soluklandıktan sonra devam etti.

– Kasabaya giden-gelenlerden dünyada olup bitenlerden haberdar oluyorduk. Anadolu'da savaş uzun sürdüğü için buna bağlı haberleri kanıksamıştık. Bu sefer öyle olmadı. Mustafa Kemal Paşa savaşı kazanmıştı. Komşulara sevincimizi belli etmemeye gayret ediyorduk. Ama evlerimizde adeta bayram ediyorduk. Cumhuriyet kurulmuştu. Mustafa Kemal Paşa da Cumhur reisi seçilmişti. Savaşın sonucu görüşmeler Lozan'da devam ediyordu. Bizler sınır ötesinde kalmıştık. Artık padişahlık yoktu. Bizlerin sonu ne olacaktı belirsizdi. Şimdi daha sıkıntılı günler başlamıştı. O zamanlar gazete yok. Radyo yok. Gelişmelerden, bazen günler, bazen de haftalar sonra haberdar oluyorduk. İşte bu ortamda bir görevli köyümüze geldi. Anavatana gitmek isteyip istemediğimiz konusunda oylama yapılacağını söyledi. Lozan'da böyle karar alınmış. Mübadele olacakmış. Anadolu'daki Rum'larla yer değiştirecekmışiz. Böyle bir durumu hiç düşünmemiştik. Gerçi dedelerimizden duyduğumuz kadarıyla Konya Karaman'dan gelmişiz, ama zamanla o topraklara alışmışız. Havasına, suyuna, toprağına bağlanmışız. Başka yerlerde nasıl yaşamımızı sürdürürüz? Nasıl geçiniriz? Gibi sorular kafamızı bir anda kurcalamaya başladı. İleri gelenlerimiz toplandı. Ne olursa olsun Anavatana gidilmesi yönünde karar alındı.

Sustu. Uzaklara adalara doğru baktı. Derinden bir iç çekti.

– 'Pa nazut kivodine, pa nazut kinavikat bre' diye mırıldandı. Devam etti anlatmaya.

– Taşınabilir eşyalarımızı topladık, komşularımızla vedalaşmamız çok hüznüydü. Komşular birbirlerine elde örülmüş rengârenk birer çift çorap hediye ettiler. Ağlaşmalar gözyaşları arasında köyden ayrılmak anlatılamaz bir duyguydu. Ben duymadım ama duyanlardan dinledim. Mariya isimli Makedon kızı bizimkilerden bir delikanlıya sevdalıymış. O gün pencereden ağlayarak ; - Mari mariya / Mari Mariya, Belu periş / Sarnu nosiş, Dali nankati a jaliş / Dali bubati ku çudiş, Ni nanka a jalam / Ni buba ku çudam, Armasnikata sikuçudam, Na Anadolu kivode / Dali ki savarne*. Diye söyleniyormuş. O çınar ağaçları, yazın söğüt ağaçlarının gölgesi serin olan dere boyu, derenin şırıltısı, yemyeşil dağlar, su içtiğimiz ve bir iki basamak merdivenle inilen, suyu yaz kış olduğundan gürül gürül akan çeşme, çocukluğumuzun geçtiği evlerimizin avluları bir bir geride kalmıştı.

Vodina'da toplandık. Vodina sancağıımızdı. Bir tepeye kurulmuştu. Bir tarafında Karacaova, bir tarafında da Vardar ovası uzanıyordu. Çok bereketli topraklardı. En çok şeftali ve kiraz ağacı vardı. Meyve ve sebze ambarıydı. İsmi de sulak yer demekti. Şelaleleri çok güzeldi. Eski kiliseler ve çağlayanlar kentiydi. Yakınından geçen Edessa çayı buraya hayat veriyordu. 40–50 köyü vardı. Sabıksı kasabası bizim bağlı olduğumuz yerdı. 15 köyden biri de bizim köyümüzdü. Atatürk'ün annesi de Sabıksı Kasabasına bağlı Sarıgöl'lüydü. Çok zor bir yolculuk başladı. Vatanımız orasıydı. Dedelerimizin, atalarımızın mezarları oradaydı. Bilmediğimiz, daha önce hiç görmediğimiz yerlere doğru gidiyorduk. Kimse arkasına bakmak istemiyordu. Belki de bakmaya korkuyordu. Sanki cenaze kalabalığıydı. Tren istasyonu muhacirlerle dolmuştu. Sonradan duyduğuma göre bizim oradan 10000 kişiye yakın insan Anadolu'ya göç etmişti. Her köy bir öbek oluşturmuştu. Vagonların geçişi ve sesi acıklıydı. Sıramızı beklemeye başladık. Tren Kara tren düdüğünü öyle bir öttürdü ki, ciğerimizi parçaladı. Sıramız gelmişti. Yerlerimize oturduk. Çocuklar 3-4 yaşlarındaydı. Onlar neler olup bittiğini daha anlayacak durumda değillerdi. Vagonun penceresinden uzaklarda zirvesi daima bulutlu Kaymakçalan dağları puslu görünüyordu. Tren hareket etmek üzereydi, son bir kez dağlara baktım. Herkes ağlamaklıydı. Ama göz göze gelmeye korkuyordu. Taka tuka taka tuka sesleri artıkça tren hızlandı. Artık geriye dönüş yoktu. Selanik 150 km uzaklıktaydı. Yolculuğumuz öğlen saatlerinde başladı. Daha önce hiç görmediğimiz yerlerden hızla geçerken sessizlik hâkimdi. Çocukların ağlamalarından başka ses duyulmuyordu. Akşama doğru Selanik'e ulaştık. İlk defa büyük şehir görüyorduk. Her taraf ışıl ışıldı. En çok denizi merak ediyorduk. İçimizde deniz gören yok gibiydi. Geceyi garda geçirdik. Gar şehrin batısındaıydı. Görevliler, sabah olunca limanda vapura bindirileceğimizi söyledi. Hepimize aş yaptılar. Çok zordu bizim için diyerek bir sigara daha hazırlamaya başladı. Yukarıdaki taş ocağından ani bir patlama sesi duyuldu. Bu ses karşı yamaçlarda yankılanarak yok oldu. Güneş iyice yakmaya başlamıştı.

Buralarda geçinip giderken, önce Fransız askerleri görüldü. Bir anlam veremedik. Balkanlar bulutlanmaya başlamıştı. Dedelerimizden duyduğumuz komitacılar da yavaştan yavaştan seslerini duyurmaya başladılar. Özellikle Sırp ve Bulgar komitacılar dağlarda kol geziyordu. Silah seslerini (ısıklıkla taklit ederek), bu Bulgar filintası, bu Fransız martini, bu Sırp mavzeri diyerek nasıl ses çıkardıklarını iyice tanımıştık. Silahsız tarlaya bile gitmeye korkar olmuştuk. Edirne Bulgarların eline geçince huzurumuz iyice kaçtı. Mahmut Şevket Paşa'nın, Enver, Talat Paşaların isimleri sohbetlerde geçiyordu. Edirne'nin geri alınışı bizi sevdirse de, kara bulutlar bir türlü dağılmıyordu. Köyde komşular birbirine kuşkuyla yaklaşmaya başladı. Geceleri hep tetikte nöbet tutmaya başladık. Komitacıların yaptıkları kulaktan kulağa yayılıyordu. Dünyada İngilizler, Ruslar, Almanlar, Fransızların birbirlerine diş biledikleri, her an kapışabilecekleri büyüklerimizde konuşuluyordu. Bir ara sustu. Beyaz köpeği ayaklarının dibinde, sıcaktan bunalmış olacak ki uyukluyordu. Arada bir kulaklarını oynatıyordu. Sanki sahibini dinler bir durumu vardı. Elindeki bastonumsu değnekle, köpeği ürkütmeden yere anlamsız bir şeyler çizdi. Başını sağa sola sallayarak derinden '- Ah ah bre çocuklar, kolay değil memleket değiştirmek.' Dedi. Sonra devam etti.

Çınar ağaçlarının gölgesinde büyüklerimizden, Çanakkale harbinin başladığını duyduk. Tedirginlik sarmıştı hepimizi. Güneşin sıcaklığını daha çok hissetmeye başladık. Herkes içinden 'Ne olacak bizim halimiz' diye düşüncelere dalyordu, fakat bunu seslendirmeye korkuyordu. O zamanlar haberler ancak kulaktan kulağa yayılıyordu. Çanakkale'de ordumuzun İngiliz kuvvetlerini, çok kanlı çarpışmalar sonucunda durdurduğunu duyunca, biraz moral kazandık. Hele Mustafa Kemal Paşa ismi bizi hem gururlandırıyor, hem de cesaretlendiriyordu.

Sustu. Derinden nefes aldı...

- Ah o Karacaova ah. Diyerek hüznle devam etti.

- Karacova çok geniş, yemyeşil, sulak verimli bir yerd. Şu gördüğünüz denizi kaldırım yerine yemyeşil bir ova düşünün, öyle bir yerd. Dedelerimizden duyardık; Bir zamanlar, çok eskiden Karacova gölmüş. Yani Karacaova suyla kaplıymış. Günlerden bir gün çobanın biri keçilerini otlatırken can sıkıntısından elindeki çubukla toprağı eşeliyormuş. Eşelediği yerden de su akmaya başlamış. Fakat su yavaştan yavaştan hızlanıp bir yarık oluşturmaya başlamış. Çoban her ne kadar bunu önlemeye çalışmışsa da, artık kontrolünden çıkmış. Su önce bir derecik, sonra daha büyüyük nehir gibi olmuş. Göl bir süre sonra boşalmış. Zamanla yemyeşil verimli bir ovaya dönüşmüş. İşte orada, en çok fasulye, biber yetişiyordu. O bostanlar, üzüm bağları başka hiçbir yerde yoktu. Dağların yamaçlarında otlaklar hayvancılık yapmaya çok uygundu. Keçi, koyun, sığır besliyorduk. Oranın sütünün, tereyağının tadı burada yok. Karlar eriyince dereler öyle akıyordu ki, kocaman kocaman taşları çakıl taşı gibi sürükleyip götürüyordu. Komitacılar yokken avcılık da yapıyorduk. Çok özledim oraları bre. Dedeleriniz benim arkadaşlarımdı. Okul olmadığı için okuyamadık. Çocukluğumuzda öğrendiğimiz elif, be'den başka eğitimimiz yoktu. Sizin gibi okula gitmeyi çok isterdim.

Keçilerine bakmak için ayağa kalktı, etrafına bakındı sürünün makiliklerde bir arada olduğuna emin olunca yeniden oturdu yerine. Ne diyordum beyavv. Konuyu dağıttık galiba deyip tekrar kaldığı yerden anlatmaya başladı.

- Balkan savaşı, Çanakkale savaşı derken, İngilizlerin kışkırtmasıyla Yunanistan Anadolu'ya girdi. Bize yapılan baskılar da arttı. Zaten bizim oralarda padişahımızın otoritesi de kalmamıştı. Bazı köylerde Bulgarlar, bazı köylerde Sırp lar ya da Rum lar hâkimiyet kurmaya başlamıştı. Bizler sessizce ve korku içinde sonumuzun ne olacağını tartışmaya başlamıştık bile. Anadolu'da ise kan gövdeyi götürüyordu. Yunan ordusunun Ankara yakınlarına kadar sokulduğu haberleri moralimizi iyice bozmaya başlamıştı. Her şeye karşın komşularımızla dertleşmeye devam ediyorduk. Onların da kafası karıştıktı. Ama eskisi gibi olamıyordu. Yollarımızın ayrılacağı çakan şimşeklerden belliydi.

'Aleko,

- Ne olacak vre Yusuf halimiz, birbirimize düşman mı olacağız? Kendimizi bildik bileli kardeş gibiydik. Düğünlerde oynadık, bayramlarımızda sevindik, ölümelerde hep birlikte üzüldük. Yazık olacak vre hepimize.' Dediğinde birlikte gözyaşlarımızı tutamamıştık.

- Savaş uzun sürdü. Haberler bazen iyi, bazen de kötü geliyordu. Bir tarafta gücünü kaybetmiş Padişah, bir tarafta Anadolu'da düşmana karşı koyan Mustafa Kemal Paşa'nın ordusu. Cebinden tabakasını çıkardı. İncecik beyaz kâğıdı, başparmağı ile işaret parmağı arasına özenle yerleştirerek içine sapsarı tütünü yaydı. Parmaklarının arasında ezip sıkıştırarak, kâğıdı diliyle ıslatarak yapıştırdı. Sigarası hazırıldı. Çakmağını da çıkardı. Çakmak ilk anda ateş almayınca kızdı. Eliyle sallayarak bir daha denedi. Yanınca keyfi yerine geldi. Sigarasını yaktı. Derin bir nefes çekti. Öksürerek tabakasını ve çakmağını cebine koydu.

Ağustos böcekleri coşmuştu adeta. Daha bitmedi çocuklar dedi. Anlatmaya devam etti. O gece çok az uyuyabildik. Uyku tutmadı. Çocuklarla yaşlılar için daha zordu. Yolculuk şimdiden etkilemeye başlamıştı. Sabah ezan sesiyle uyuyanlar uyandı. Pazar günüydü her halde bir taraftan da kilise çanları çalıyordu. Selanik büyük bir şehirdi. Geniş bir koyun kenarında ve bir tepenin (kara tepe) yamacında kurulmuştu. Tepede bir kale vardı. Güneye uzanan surlar, kıyıya kadar inerek bütün şehri kuşatıyordu. Batı tarafında suların denize ulaştığı köşede Tophane denilen yer vardı. Yenikapı ve Telli kapı arasındaki caddenin kuzeyinde Türkler yaşıyordu. Sahilde ise Hıristiyan ve Museviler çoğunlukta idi. Gardan limana doğru yola çıktık, zaten çok uzak değilmiş. Denizi görünce şaşırдық. Uçsuz bucaksız su. Göle hiç benzemiyordu. Limanda ilk defa gördüğümüz kocaman kocaman gemiler vardı. Rıhtıma yanaşmış siyah, dört direkli, iki bacasından duman tüten vapura bindirildik. Bu vapurun adı Gülcemal'miş. İngiliz vapuruymuş zamanında. Ambarlarında inek besleniyormuş, sütü sağılıp lüks kamaralardaki müşterilere taze süt ikram ediliyormuş. Ayrıca vapurda ben görmedim ama bir çiçek bahçesi olduğu da söyleniyordu. Bu vapur Amerika'ya giden ilk Türk vapuruymuş.

Vapurdan Selanik çok daha güzel görünüyordu. Liman boyunca uzanan bir kordon ve uzakta beyaz kule ilgimizi çekmişti. Kordon insan kalabalığı ile dikkat çekiyordu. Arada vuuup vuuup vapur sesleriyle, tren düdükları birbirine karışıyordu. Bu arada ağlayanlar sızlananlar artıyordu. Komşularla ayrı düşmemeye bakıyorduk, ne de olsa her şey garip geliyordu hepimize. Nihayet bizim vapur da düdüğünü çaldı. Yavaş yavaş rıhtımdan uzaklaşmaya başladı. Bazıları denize bakmaya bile korkuyordu. Açıldıkça bu korku hepimize yayıldı. Şehir uzaklarda belirsizleşti. Dağlara kayalıklara bakarak yol almaya devam ediyorduk. Akşama doğru Çanakkale boğazı olduğunu sonradan öğrendiğimiz boğaza girmiştik. Anadolu toprakları görünmüştü. Vapurda hastalıklı insanlar için bir şey yapılamıyordu. O zamanlar ilaç da zor bulunuyordu. Ben görmedim ama ölen hasta ve yaşlıların denize atıldığı söylentisi yayılmıştı. Vapurda ölü olunca çan çalınıyordu. Eğer çan çalınıp haber verilmezse çok şiddetli bir fırtına çıkıp gemiyi batıracağına inanılıyormuş denizciler arasında. Ölüler beyaz çarşaflara sarılıp, öylece denize atılıyormuş.

Daha birkaç yıl önce çok kanlı çatışmaların yapıldığı yerler ıssızdı. Çanakkale harbi buralarda mı geçmişti. Sanki hiçbir şey olmamış gibiydi. Şehitler toprağın altında, batırılan devasa gemiler denizin dibindeydi. Gece yol aldığımız için boğaz kıyısında tek tük köylerden cılız lamba ışıklarından başka bir şey görünmüyordu. Deniz sakindi. Arada sırada balıkçı teknelerinin kandilleri yanımızdan geçip uzaklaşıyordu. Sabah'a yakın Marmara adası yakınlarından geçtik. Sert bir poyraz başlamıştı. Deniz yolculuğuna alışık olmadığımız için perişan olduk. İçimiz dışımıza çıktı. Çocuklar iyice sersemledi. Dalgalar büyüdükçe sonumuz geldi sandık. O koca vapuru suların yutacağından korktuk. Akşama doğru Tuzla iskelesine yanaştı vapurumuz. Orada hazırlanmış çadırlara yerleştirildik. Sabah olunca hepimiz karantinaya alınarak ilaçlı suyla yıkandık. Burada karantina işlemleri bitince, dağıtım başladı. Bizim köy Erdek'e iskân edilmişti. Tekrar vapur yolculuğu başladı. Öğlen saatlerinde vapurumuz Bandırma limanında iskeleye yanaştı. İstanbul denizyoluyla Bandırma'ya, buradan demiryoluyla da İzmir'e bağlanıyordu. Deniz kenarında yamaca kurulmuş bir kasabaydı. En belirgin yapıları sahildeki cami ve demiryollarına ait binalardı. Birçoğu yakılmış, terkedilmiş bir durumdaydı. Limanda balıkçı tekneleri vardı. Limana yakın bir alanda geceyi çadırlarda geçirdik. Yiyecek verildi. Hastalarımıza bakıldı. Zaten yaşlılar ve çocuklar deniz yolculuğundan çok etkilenmişlerdi. Manzara pek iç açıcı değildi.

– “Nogu samaçine bre çedu nogu” diyerek sigarasından derin bir nefes çekti.

– Hava sıcaktı. Yaşlılar, hastalar, çocuklar ve eşyalarımız at arabalarıyla, bizler ise yaya olarak Belkıs'ta şimdiki Düzler ve Aşağıyapıcı köylerinin olduğu yere kadar yürüdük. Orada tekrar karantinaya alındık. Bir süre resmi işlemler devam etti. Bizim köye Gonia mevkii verildi. Temmuz muydu, Ağustos muydu şimdi tam hatırlamıyorum, sıcaktı, böyle bir günde tekrar yola çıktık. Gonia'ya geldiğimizde hükümet görevlileri bize kalacağımız barakaları gösterdiler. Aslında sağlam yapı pek kalmamıştı. Rumlar geri çekilirken her tarafı yakıp yıkmışlardı. Burada yaşayan Türklerden, İtalyan Pepino'nun hizmetkârı Tatar İzzet anlatmıştı. Son günlerde, burada yaşayanlar çok zulüm görmüşler Rumlardan. Bir gün yaşlı bir Türkü deniz kenarında ağaca bağlamışlar. Rum kopilakları etrafında dönerek “Kemalist köpeği, Kemalist köpeği” diye hakaretler ederek taşıyorlarmış. Bunu gören Tatar İzzet hemen gidip zeytinliklere saklanmış. Rumlarla ilk çatışma Maymunderede olmuş. Kuvvacılar Rum çetesiyle çatışmış. Binaların ahşap bölümleri yangınlar sonucu kullanılamaz bir durumdaydı. Şimdiki caminin yerinde kilise vardı. Kiliseyi yıktık. İtalyanların oturduğu bina ayakta idi. Pepino ailesi burada kalan tek aileydi. Buranın en zenginiymiş. Taş ocaklarını işletiyordu. Ayrıca buradan İstanbul'a meyve, sebze, balık pazarlayarak ticaretle uğraşıyordu. Yirmi yıla yakın burada yaşadılar.

Sonra, bir söylentiye göre; İstanbul'da bir lokantada, o zamana göre en büyük kâğıt parayı garsona verince, garson:- Ağbi biz bu parayı bozamayız dediğinde çok bozulmuş ve "siz benim kim olduğumu bilmiyorsunuz galiba! – Ben Kapıdağ kralıyım. Hemen bu parayı ne yapıp yapın bozun" diye emir vermesi. Bir başka söylentiye göre de Karşındaki adalara yakın tatbikat yapan savaş gemilerimizi sürekli dürbünle izlemesi kuşkuyla karşılanmış. Şikâyet edilmiş. Böylece bu İtalyan aile de sınır dışı edildi. Sonra onların oturduğu bina ilkokul olarak restore edildi. Mağazaların taş duvarları çok sağlam yapılmıştı. Bu binaların içlerinde meşeden yapılmış şarap ve zeytin fıçıları vardı. Marmara adasından terkedilmiş binaların ahşap kısımlarını söküp mavnalarla taşıdık. Bu kerestelerle barakalarımızı oturulacak duruma getirerek ilk yerleşim sarsıntısını üzerimizden atmaya başladık. Hükümet görevlileri iskân hakkı olarak bizlere zeytinlik ve tarla da verdi. O zamanlar zeytinin değerini bilmediğimiz için 'Ne yapacağız bu işde ağaçlarını, bize domates, biber, fasulye, buğday ekilecek arazi lazım' diyenler oldu. Zeytinliklerin çoğunluğunu beyler aldı. Kendileri İstanbul'da oturdukları halde şu yamaçlardaki on binlerce zeytin ağacına sahip oldular. Şu aşağıda gördüğünüz ovanın sahil kesimi dut ağaçlarıyla kaplıydı. Rumlar zamanında ipekböceği besleniyormuş. Armut, vişne, kiraz, incir, ayva boldu. Zeytinliklerde üzüm bağları vardı. Zamanla bakımsızlıktan azaldı. Yok, olmaya yüz tuttu. Rumlar birçok işi bir arada yapılabiliyormuş. Bunların arasında parke işçiliği, balıkçılık, tarım ve zeytinciliğin yanı sıra hayvancılık da gelir kaynaklarındanmış. Buralardan İstanbul'a meyve, zeytin ve şarap gönderiliyormuş.

Biz ne yaptık? Önce Karacaovada neler yapıyorsak burada da aynı devam ettik. Oradan getirdiğimiz tohumlarla fasulye, buğday, mısır, biber, domates yetiştirdik. Zeytinlerin kıymetini çok yıllar sonra anladık. Denize hep uzak kaldık. Keçi sürüleri besledik. Taşçılığı da burada öğrendik. Orada geçimimiz daha iyiydi. Ben buraya alışamadım. Hep oraya geri döneceğim umuduyla yaşadım. Burada dağlarda keçilerimle baş başa kalınca, oralardaki yaşantımı, çocukluğumu, gençliğimi düşledim. Hala da umudumu kaybetmedim.

– 'Pa nazut kinavikat, pa nazut kivodine' Sözlere ağızından bu sefer daha cılız olarak duyuldu. Sanki bunları öylesine söylüyordu. Kalktı, makiliklere baktı. Başka hiçbir şey söylemeden, keçilerine doğru giderek uzaklaştı. Beyaz köpeği de arkasından izledi. Bizler de masal dinlemenin mutluluğuyla inekleri kontrol edip, saklambaç oynamaya karar vererek günlük yaşantımıza devam ettik.

Not:*Pa nazut kinavikat, pa nazut kivodine: (Makedonca: Gene geri çağıracağız, gene geri gideceğiz. Otlata otlata Selanik'e geri döneceğiz. Korkmayın ben sizi koruyacağım, işte bakın tüfek omzumda.)

'Nogu Samaçine bre çedu nogu: (Çok uğraştık bre evlat çok)

*Mariya kız / Mariya kız. Beyaz yıkarsın / Siyah giyersin. Annene mi acıyorsun / Yoksa babanı mı düşünüyorsun? Ne anneme acıyorum / Ne babamı düşünüyorum. Nişanlımı düşünüyorum. Anadolu'ya gidiyor / Acaba döner mi?

Not: Dedem Balon Hasan Varhan (..... /1983), Annem Zeliha Beler Varhan (1921-2005), Ağabeyim İsmet Varhan ve Mustafa Tepşik'e katkılarından dolayı teşekkür ederim.

Mübadele sonucu göç eden atalarımız trene eşyalarını yüklerken

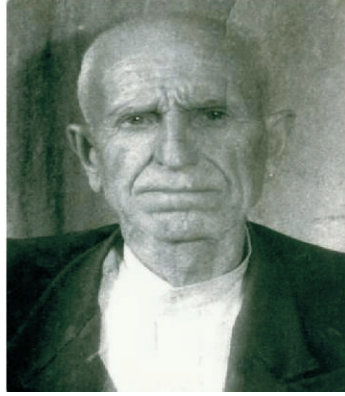
KARACAOVA

1- Selanik 2- Vodina 3- Karacaova 4- Tresino (Orma) 5- Bizova 6- Gülcemal Vapuru Bandırma Limanında

Limanda. 7- Göç Haritası, 8- Vapurda Mübadele sonucu göçeden atalarımız.

1 - Balkan göçmeni (Hafız Hasan'lardan) 2 - Balon Hasan ve Servet Varhan 3 - Balon Mehmet Verim
4 - Belo Hüseyin Beler 5 - Ümmühan Beler 6 - Mehmet - Zeliha Varhan (1921/1337 -1980/2005)
7 - Emine ORDUKAYA (Karacabat (1338) -1922 doğumlu Ağustos / 2012 de tek yaşayan)

Kaymakçalan Dağları

(Edessa) Vodina ve Tresino (Orma)

Osmanlı Zamanında Selanik Vilayeti

KAPIDAĞ EFSANELERİ

Nevzat VARHAN

KAYIP KAPI - 1

Eski tarihlerin birinde avcılar her zamanki gibi iki üç günlük nevalelerini alıp Kapıdağın balta girmemiş ormanlarında avlanmaya çıkmışlar. O zamanlar dağlarda av bol. Kurt bile var. Onlar daha çok karaca peşinde. Gezmişler dolaşmışlar, birinci gün hiçbir av hayvanına rastlamamışlar. Avcıların bu şekilde avlanmaya üç gün kadar devam ettikleri olağan bir durummuş. İkinci gün gene elleri boş akşamı bulmuşlar. Kamp ateşinin etrafında oturmuş söyleşirlerken, Şeytanköylü Yorgo yarın sabah dönelim vre Hırsto demiş. Hırsto olur mu, böyle av torbamız boş nasıl döneriz. Bir Karatavuk bile vuramadık daha. Hele bir sabah olsun, kısmetimiz açılır herhalde diye karşılık vermiş. Fatya'lı Yannis de – He ya öğlene kadar dolaşırız. Vurduk vurduk, bir şey çıkmazssa döneriz artık. Diyerek söze karışmış. Gonia'lı Hırsto sabırlı olun vre, avcı dediğin sabırlı olur. Avın ne zaman ortaya çıkacağı hiç belli olur mu? Deyince ,diğerleri susmuşlar. Ateşin sıcaklığından ve cızırtısından başka, arada ormanın karanlıklarından ürkütücü sesler duyuluyormuş. Gökyüzünde yıldızlar elle tutulacak kadar yakında ve parlamış. Samanyolu ışıl ışıl bir şerit gibi uzanıp gidiyormuş. Ateşin sıcaklığı ve alevlerin aydınlığında eski avları konuşarak vakit geçirmeye başlamışlar.

Sabah olunca tekrar yola koyulmuşlar. Köpekler bir ara havlamaya başlayınca heyecanlanmışlar. Bir karaca aniden önlerinden zıplayarak meşeliklerde kaybolmuş. Köpekler peşinde, avcılar onları izlemeye koşuşturma başlamış. Avcılar birbirinden fazla uzaklaşmadan, Hırsto'nun stratejisini uygulayarak avlarını bir üçgen alana düşürmek için belirledikleri noktaları kolluyorlarmış. Fatya'lı Yannis karacaya yaklaşmış, en uygun durumu kollayarak izlemiş. Karaca, sarmaşıklarla kaplı büyük kayaların olduğu bir yerde birden durmuş. O anda gürültülü bir sesle sarmaşıklar yana doğru açılmış. At arabasının geçebileceği büyüklükte demirden bir kapı ortaya çıkmış. Kapı gacır-gucur sesleriyle açılmış. İçeriden bir ışık ormanın derinliklerini aydınlatmış. Karaca, Yannis'in korkulu bakışları arasında kapıdan içeriye süzülerek gözden kaybolmuş. Kapı tekrar, sarmaşıkların arkasında aynı seslerle kapanmış. Yannis şok geçirmiş bir halde titreyerek arkadaşlarına zor ulaşmış. Dili tutulmuş. İşaretlerle olayı anlatmaya çalışıyor, fakat bir türlü beceremiyormuş. Arkadaşları Yannis'deki bu değişim üzerine panikleyerek dönmeye karar vermişler. Pirseka dolaylarından Fatya'ya inmişler. Yannis titrek ve korkulu bir durumda evine ulaşınca hemen yatmış. Komşular merakla toplanmışlar. Herkes Yannis'in konuşmasını bekliyor, ne diyeceğini merak ediyormuş. Akşama doğru az da olsa sakinleşen Yannis, olayı anlatmış. Tekrar titremelerle içine kapanmış. Diğer avcılar köylerine dönmüşler. Birkaç gün sonra üzücü haberle yıkılmışlar. Fatya'lı Yannis şoktan çıkamıyarak ne yazık ki yaşamını yitirmiş. Avcılar zamanla, anlatılan bölgeye defalarca av seferleri düzenlemelerine karşın sarmaşıklı kayaları ve kayıp kapıyı bulamamışlar. Hala da bu kapı esrarını korumaya devam etmektedir.

GELİN TAŞI - 2

Eskiden çok eskiden, Kapıdağ köyleri arasında ulaşım deniz yoluyla sağlanırmış. Ancak atı, eşeği, katırı olanlar daracak patikaları kullanarak pazara gidip gelirlermiş. Keşişler manastırları dolaşırken de bu patikalardan faydalanırlarmış. Deniz ulaşımı da yelkenli ve kürekli mavnalar aracılığı ile yapılmış. Deniz kültürü oldukça gelişmiş bir durumdaymış. Fırtına ve bora denizcilerin en büyük korkusuymuş o zamanlar da. Korsanlık da tehdit unsuruymuş. Tüm bunlara karşın deniz yaşamlarının olmazsa olmazıymış bu sahil köylerinin. Köyler arasında sosyal ilişkiler her zaman canlılığını koruyor, kız alıp vermeler de akrabalık ve yakınlaşmayı birlikte devam ettirmeye yarıyormuş. Düğünler çok eğlenceli bir şekilde yapılıyor, geniş katılım görülüyormuş. Düğünler daha ziyade, kışları soğuk ve fırtınalı geçtiğinden, yaz günlerinde hasat sonuna denk planlanıyormuş.

İşte bu düğünlerden birinde, Gonia'dan ,Dragonda'ya kız almak üzere çok sıcak ağustos günü yola çıkan düğün halayı Rutya, Herek köylerini uygun bir rüzgarla yelkenleri şişirerek geçmişler. Dragonda koyunda iskeleye yanaşarak sağ salim karaya ayak basmışlar. Köyün papazı ve kız tarafı, komşuları, gelenleri çok sıcak karşılamışlar. Hep birlikte düğün evine gitmişler. Yemekler yenmiş, şaraplar içilmiş. Eğlence yapılmış. Akşam da düğün töreni devam etmiş. Sabah olunca gelin, düğün evinden alınarak, çalgılar, oyunlar eşliğinde iskelede mavnaya bindirilmiş. Kız tarafından ağlayanlar sızlayanlar olmuş.

Tüm Gonia'lılar tekneye binince kaptan yelkenleri fora etmiş. Hava çok güzelmiş sabah sabah. Yalnız Marmara adası yönünde hafiften bulutlanma başlamış. Kaptan Apostol havanın bozacağını anlamış, fakat o zamana kadar Rutya burnunu geçeriz diye düşünerek kimseye bir şey söylememiş. Gelin halayını taşıyan mavna davul, klarnet, keman seslerine karışan martı sesleriyle birlikte yol almaya başlamış. Papaz Aleko vre denize bir hediye sunmayı unutmayın diye arkalarından seslenmiş ama kimse oralı olmamış. Mavna kıyı kıyı süzülerek Paflima'yı geçmiş. Uzakta Avşa tarafında kara kara bulutlarla birlikte şimşekler çakmaya başlamış. Arkadan gök gürültüsü de eklenince düğün halayında korkudan herkes olduğu yere sinmiş. Kaptan moral vermeye çalışırken tedbiri de elden bırakmıyormuş. Biraz daha kıyıya yaklaşarak yol almaya çalışıyormuş. Herek'e yaklaşmışlar. Fakat bora da ne yazık ki patlamış. Rüzgar şiddetini arttırıyor, şimşekler çakıyor, gök gürültüsü çocukları ürkütüyormuş. Yağmur da başlayınca kaptan Apostol Herek koyuna sığınmaya karar vererek dümende hata yapmamaya gayret ediyormuş. İşte tam bu sırada beklenmedik bir şey olmuş. Sahilde büyük kayadan bir parça patlama sesine benzer bir uğultuyla koparak denizin sularına gömülmüş. Denizde oluşan dalgalar da mavnayı alabora etmiş. Panik ve kargaşa içinde herkes can telaşına kapılarak bağırmaya başlamış. Gelinle birlikte birkaç kişi daha dalgalara kapılarak kaybolmuş. Kaptan mavnayı batmaktan kurtarmış ve zar zor Herek'e ulaşmış. Olayı öğrenen tüm köylüleri hüznün kaplamış. Hava sakinleşince tekrar Gonia'ya doğru yola çıkmışlar. Bu kara gün yıllar geçse de çevrede hiç unutulmamış. Bir bölümü kopup denizin sularına gömülen kayaya *Gelin Taşı* adı verilmiş. Ne zaman ki köyler arasında deniz yoluyla düğün halayı buradan geçse, mutlaka gelinlik giydirilmiş bir bebeğin suya atılması gelenek halini almış.

GELİN TAŞI – İllüstrasyon (Canlandırma) - Nevzat VARHAN

PİRSEKA – 3: Eski devirlerde Kapıdağ'ında Klapsi tepesi ile dikilitaş arası bugünkü gibi basık değilmiş.

Aynı düzeyde yükselti varmış. Dağın bu zirvelerinde tanrılar yaşıyormuş. Klapsi tepesindeki Rüzgar tanrısı "Klapsi" bu çevredeki rüzgarları yönetiyormuş. Rüzgarlar ne zaman, ne şiddette ancak bu tanrıdan izin aldıkları ölçüde esebiliyorlarmış. Gonia koyu Iodosa açık olduğundan, burada her zaman bu rüzgar esiyormuş. Yaz kış demeden estiği için de şımarmaya başlamış. Bu koyda benden başka rüzgar esemez, bana uymak zorundasınız diyor, estiğinde etrafı dağıtıyor, balıkçıların ağ atmasını engelliyor, martıların, karabatakların kayalardan saklandıkları yerlerden çıkamamasına neden oluyormuş. Çiftçiler de bundan rahatsız olmuşlar.

Kuşlar, böcekler de yuvalarından çıkamamışlar. Burada yaşayan tüm canlılar, bitkiler ağaçlar toplantı yapıp, aralarından seçtikleri üç temsilciyi, durumdan şikayetçi olmak üzere Klapsiye göndermeye karar vermişler. Klapsi, temsilcilerin şikayetlerinde haklı olduklarını söyleyerek çok hiddetlenmiş. Siz merak etmeyin ben ona bir çeki düzen vereyim de görsün bakalım demiş. Gece gene Iodosun delice estiği geç vakitlerde yumruğunu Pirseka diye nara atarak Fatia ile Gonia arasındaki yere indirip orasını çökertmiş. Fatia koyunda esen poyraz rüzgarına da, bundan sonra ne zaman Iodos kendini unutup ölçüyü kaçırırsa hemen esmeye başlamasını söylemiş. Poyraz da tiz bir ses çıkararak gece yarısında esmeye başlayarak Iodosu durdurmuş. Böylece Iodos ne zaman kendini unutup delirmeye başlarsa, arkadan poyraz esmeye başlıyor, Iodosu adalara doğru çekilmek zorunda bırakıyormuş. Gonia koyunda yaşayanlar bundan çok memnun kalmışlar. Dağın bir bölümünde oluşan çöküntü geçite de Pirseka adını vermişler.

Pirseka
Foto: Nevzat Varhan

OCAKLAR BELEDİYESİ

1998 yılında yapılan şon nüfus şayımında OCAKLAR'ın nüfusu 2117 olarak belirlendikten şonra 30 Aralık-1998 tarih ve 7469 şayili kanunla değişik 7. maddesi uyarınca belediye örgütü kurulmaşına karar verilmiştir. Şon Muhtar Makine Mühendışı Haşan YAPAKÇI zamanında yapılan bu değişiklikle Ocaklar, Köy ştatüşünden Belde ştatüşüne geçmiştir. 18 Nişan – 1999 şeiçimlerinden şonra, 24 Nişan 1999'da Belde Belediyesi reşmen göreve başladı. İlk Belediye başkanı olarak İnşaat Mühendışı Hüşeyin DURAK şeiçildi. 2004 ve 2009 şeiçimlerinde 2. ve 3. defa şeiçilmiş olup halen görevini şürdürmektedir. Belde belediyesi de başkanlık, alt birimler olarak; Baş Katiplik, Muhaşebe, Fen İşleri, Emlak, Zabita, Temizlik işleri ve İtfaiye örgütünü tamamlayarak çok kiş bir şürede çalışmaya başlamıştır. Ocaklar Belde Belediyesi Marmara ve bogazlar belediyeler birliğinin üyesidir. Ocaklar Köyü işe Cumhuriyet Mahallesi adıyla mahalle muhtarlığına dönüşmüştür. İlk Mahalle Muhtarlığına Yalçin AYCAN şeiçilmiş, şonraki ikinci ve şon şeiçimlerde Şener ŞUTAŞ mahalle muhtari olmuştur.

Ocaklar'da 1924 tarihi itibariyle hizmeti geçeren Muhtarlar sirasiyla asağıdaki ğibidir;

1 – Meço AĞA(Karacu) 2 – Borazan MEHMET 3 – Ali KALKIN (Hafiz ALİ) 4 – Boşnak MEMİŞ 5 – Mehmet ÖNER (Bakkal MEHMET) 6 – Haşan ŞONGÜL (Katip HAŞAN) 7 – Mehmet TÜRKMEN (Mehmet ÇAVUŞ) 8 – Ahmet ŞÜRĞİT (Demirci AHMET) 9 – Oşman ÖNER (Oşman KAPTAN) 10 – Ramiz VERİM (Balon RAMİZ) 11 – Ahmet ŞERT (Şerko AHMET) 12 – Hüşeyin İPEKÇI (Bakkal HÜŞEYİN) 13 – Haşan ÖNER 14 – Cavit BOZDOĞAN 15 – Recai TEPŞİK 16 – Muştafa VARHAN 17 – Haşan YAPAKÇI (Şon Köy Muhtari) 1999 şonraşı ilk mahalle Muhtari Yalçin AYCAN 2 – Şener ŞUTAŞ 3 – Şener ŞUTAŞ (Göreve devam ediyor-2012)

Belediye Baskanlığı:

1 – Hüşeyin DURAK (1999 – 2004) 2 – Hüşeyin DURAK (2004 – 2009) 3 – Hüşeyin DURAK (2009 – 2014)

Belediye Meclisi ve Çalışanları:

Ocaklar Belde Belediyesi Meclisi (2009-2014 dönemi) 13.08.2012 Pazartesi günü aylık olağan toplantısı.
(Solda: Ahmet Şürgit - Rizvan Çile - Yaşar Onan - Aydın Bilgiç - Başkan Hüseyin DURAK - Cemal Vuran
Mehmet Tepşik - Mehmet Verim - İsmail Agaoglu - Engin Gönal)

Ocaklar Belediyesi Memurları :

Haşan Türkmen (Zabita) - Akin Şutaş (Zabita) - Zafer Korkmaz (Yazı İşleri)-Yaşar Demir (Zabita)
Mehmet Şutaş (Mali Hizmetler) - Filiz Şutaş - (Harita Teknikeri) - Hüseyin Durak (Başkan)
Meltem Kader (Emlak İşleri) - Tufan Kader - (Harita Teknikeri) - İbrahim Öztürk (Zabıta)

Ocaklar Belediyesi
Çalışanları

MUHTARLARIMIZ

1- Meço AĞA 2- Borazan MEHMET 3- (Hafiz ALİ) Ali KALKİN 4- Boşnak MEMİŞ

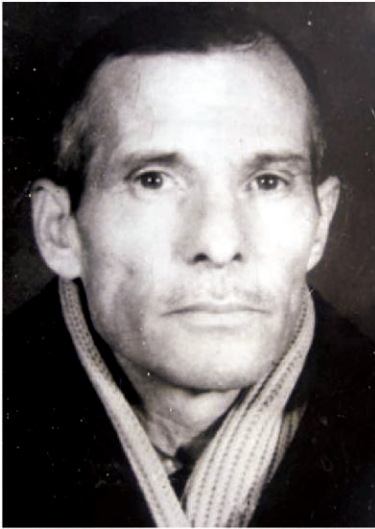
(Bakkal) Mehmet ÖNER (1325-1909/1950)
(1939 - 1950)

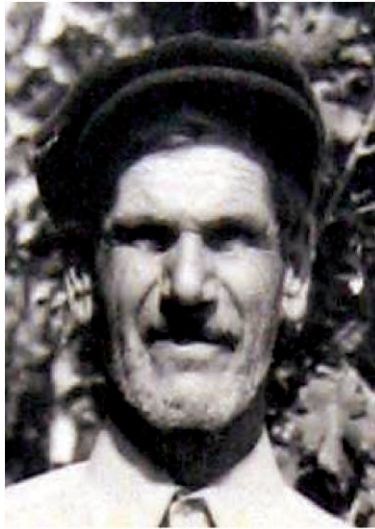
(Katip Haşan) Haşan ŞONĞÜR
1320 (1904) - 1987

(Bayram Çavuş) Mehmet TÜRKMEN
...../1984

(Demirci) Ahmet ŞÜRĞİT (1336-1920/1974)
1950 - 1954

(Kaptan) Oşman ÖNER (1914-2000)
1954 - 1958

(Balon) Ramiz VERİM (1929-1999)
1958 - 1960

1972 Ocaklar'dan görünüş.

Noktalama Tekniği – Nevzat VARHAN

(Serko) Ahmet SERT (1923-1987)
1963 - 1965

(Bakkal) Hüseyin İPEKÇİ
1328(1912) -1993-1960-63 1965-68

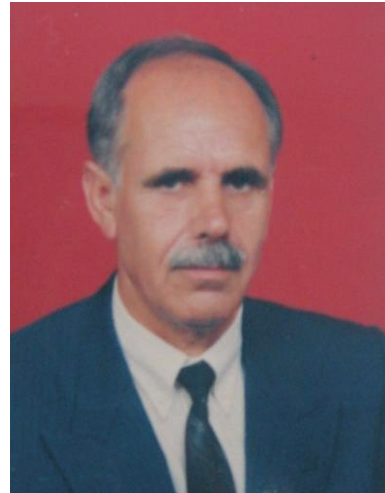
Haşan ÖNER (1940-2004)
1968-1981

Cavit BOZDOĞAN (1938)
1981-1984

Recai TEPŞİK (1938)
1984-1988

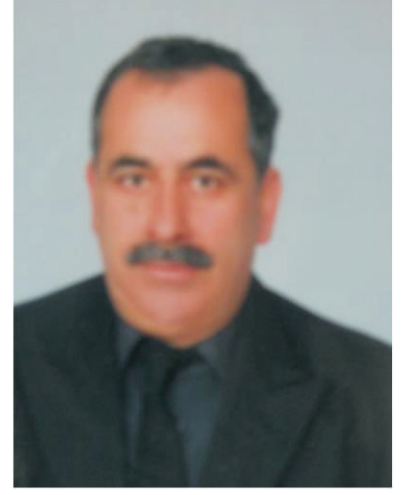
Muştafa VARHAN(1943)
1988-1994

Haşan YAPAKÇI (1961)
Şon Köy MUHTARİ 1994-1999

Yalçın AYCAN (1975)
İlk Mahalle MUHTARİ
1999-2004

Şener ŞUTAŞ (1959)
2004-2009 2009-2014

Eşki İşkeleden eşki çay bahçeleri / (Alinti:Ocaklar.com)

UNUTULMAYAN BEKÇİLER

(Kasap) Hasan GEZGİN
..... / 1965

(Çinimini) Süleyman YOUTRÇU
1937 - 01.08.1990

(Koreli) Nafiz ARTIK
1930 - 29.02.2000

(Baradan) Hüseyin KALKIN
1935 - 1985

(Paşo) Ege ORDUKAYA
1928 - 1990

BALIKESİR - ERDEK OCAKLAR ORTAOKULU

Mustafa Kemal VERİM (Okul Müdürü)

OKULUN MÜDÜRLERİ : 1-Ahmet GÜRGEN – (1950-1965) 2-Celal AYDEMİR - (1965-1971) 3-Hacer DURAK - (1971-1973) Müdür Yetk. Öğrt. 4-Kubilay KIRAN - (1973-1978) 5-Kadir ÇAĞIRANKAYA - (1978-1988) 6-Fahri NEVRUZ - (1988-1989) 7-Hatice CİVAN - (1989-1991) 8-Hatice ÖZÖĞRETMEN - (1991-1995) 9-Hatice ÇOKYAMAN - (1995-1998) 10-Hüseyin KARAMAN - (1998-2001) Müdür Yetk. Öğrt. 11-Seher ALTUNTAŞ - (2001-2002) Müdür Yetk. Öğrt. 12-Veysel BİLGİÇ (2002-2004) Müdür Vekili 13-Muzaffer BEYAZIT - (2004-2010) Okul Müdürü 14-Mustafa Kemal VERİM (2010-halen görevde)

Köyümüz mübadele tarihi 1924'ten 1945 yılına değin ne yazık ki okulsuz olarak yaşamını sürdürmüştür. Erdek Kaymakamı Muzaffer GÜVEN'in (1941-1946) olaya el atmasıyla ilkokul, 1946 yılında köy odasında açılmıştır. Bir yıl burada eğitim-öğretimden sonra, İtalyan tacir Pepino'nun deniz kenarındaki evinin yıkılıp, okul binası olarak yeniden inşa edilen yerine taşınmıştır. 1962-1963 öğretim yılında 5. sınıflar Paşo Sami Halat'ın kahvesinde eğitimini tamamlamıştır. Hemen yakınındaki Hüsnü Sarı'nın kahvesi de bir süre okula ek dershane olarak kullanılmıştır. 2002 yılına kadar aynı binada eğitim-öğretime devam edilmiş olup, İskender Bey'in Merada Mehmet Kılış eşi Havva Kılış'ın bağışladığı arsaya (İmar planı 18. Madde Belediyenin tasarrufu gereği) DSP milletvekili (Bandırma) Güven KARAHAN'ın büyük çabaları sonucu çıkartılan ödenekle yapılan yeni binasına taşınmıştır. 2012 yılında zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması sonucu Ocaklar İlköğretim Okulu, Ocaklar Ortaokulu'na dönüştürülmüştür. Halen bu şekilde (taşınmalı eğitimle birlikte) varlığını sürdürmektedir. Okulun genel olarak durumu şöyledir: Müdür ve Müdür Yardımcısı(1), Türkçe - 3, Matematik -1, Fen ve Teknoloji - 1, Sosyal Bilgiler - 2, Beden Eğitimi - 1, Sınıf Öğretmeni - 6, Ana sınıfı - 1, Bilişim Teknolojisi - 1, Görsel Sanatlar 1, Teknoloji ve Tasarım - 1 (Öğretmen dağılımı). Yabancı Dil olarak İngilizce okutulmaktadır. 15 derslik, Bilgisayar Laboratuvarı - 1, Fen Laboratuvarı - 2, Atölye - 1, Spor salonu - 1 ve Kütüphane (500 kitaplık) bulunmaktadır. Bina kaloriferle ısıtılmaktadır. Şube sayısı: 13, Erkek:121 + Kız : 106 = Toplam : 227 öğrenci vardır.

OCAKLAR ORTAOKULU / 2012

Okul Müdürü Mustafa Kemal VERİM
Müdür Yardımcısı Özgür KOÇAK

Okulumuzdan görüntüler.

Ocaklar İlkokulu Cumhuriyet Bayramı töreninde (1958).
1958 - Ocaklar İlkokulu 23 Nisan Bayramı törene dönüştü. Başöğretmen Ahmet GÜRGEN.
(Fotoğraf : Melek Gürgen Adıyaman arşivi)

OCAKLAR AİLE SAĞLIK MERKEZİ

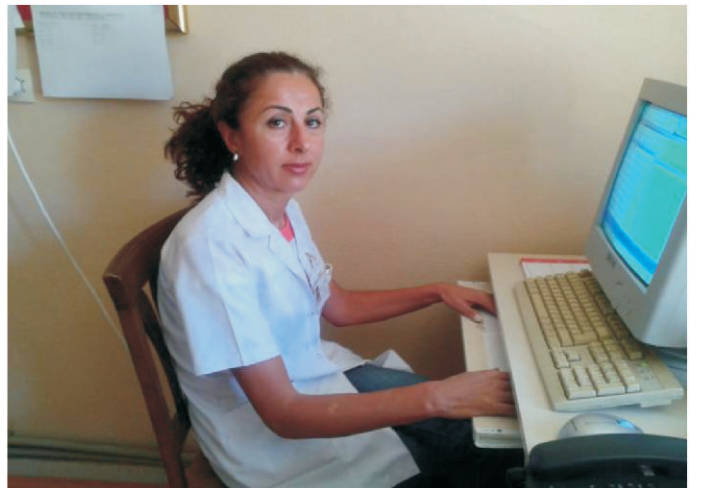
1994 yılında Sağlık Evi olarak kuruldu. 1999 yılında Sağlık Ocağı olarak hizmet vermeye başladı. 2010 yılında Aile Sağlığı Merkezi oldu. 2008 yılında göreve başlayan Dr. Kadir DADAN halen devam etmektedir. Hemşire olarak da Nazan ÇINAR görevlidir. Bir program dahilinde Ocaklar Beldesi ile birlikte, Narlı (Gezici Hizmet), İlhan (Gezici Hizmet), Turanköy (Gezici Hizmet), Ormanlı (Gezici Hizmet), Doğanlar (Gezici Hizmet), Adalar: Tuzla, Poyrazlı, Paşalimanı, Harmanlı; Balıklı köylerine gezici hizmet.

Dr. Kadir DADAN

Telefonlar: 0 266 847 58 99 – 0 505 403 88 68

Laboratuar tetkikleri için: Çarşamba ve Perşembe günleri
Saat: 09.00 – 09.30 arasında kan alımı yapılmaktadır.
(Kan alımları yalnızca kayıtlı hastalar içindir.)

Hemşire Nazan ÇINAR

MUHLA KALESİ

Beldemize 3 km uzaklıkta, Kalederesi ile Değirmenderesi arasında kalan tepenin üzerindedir. İsmi Rumca adı Moukhlia veya Moukhlies'den geldiği düşünülmektedir. Georgios Kizikenos, XIX. yy'da Keramidas dendiğini bildiriyor. Hasluck, bu kalenin yapılışının Kersonesoslular'a (Gelibolu Yarımadası sakinleri) ait olup, 1233 yılında Haçlılar tarafından zaptedildiğini yazmaktadır.

Kale, doğu, batı, güney yamaçları dik ve kuzey tarafı arkadaki dağa yaslanan, ovaya hakim tepe üzerinde kurulmuştur. Genel görünüşü, doğu-batı yönünde uzanmış yaklaşık 200 x 50 metre boyutunda bir dikdörtgendir. Kuzeyde bulunan duvar ve burçlar büsbütün yıkılmış, batı ve güneydekiler nispeten sağlam durumda kalmıştır. İki metre kalınlığındaki duvarlar yontulmamış granit taşları, kiremit ve kireçle yapılmış, dış yüzeyleri oldukça düzgün şekilde işlenmiştir. Kalenin, yedisi yarım-yuvarlak ve kuzey köşedeki bir tanesi de dörtgen olmak üzere sekiz burcu vardır. Güneyde bulunan üç küçük yuvarlak burçtan en batıdakinde, burç bedeniyle kale duvarı arasında bir giriş yeri seçilmektedir; bunun üstü kubbelidir. Güney-batı kulesi de kalıntının en iyi korunmuş yerlerinden biridir. Kalenin içinde, güney-doğu köşesine yakın bir yerde 10 x 5 x 8 metre boyutunda dikdörtgenler prizması şeklinde bir sarnıç vardır. Kireç ve granit taşı ile örülmüş bulunan sarnıç duvarlarının yüzlerine iki cm. kalınlığında horasandan bir sıva çekilmiştir. Biçim ve malzemesinden Ortaçağ yapısı olduğu sanılmaktadır. Dr. Makris, Muhla'nın üzerinde Profitis İlias denilen bir tepede granit kayalar üzerine , büyük harflerle oyulmuş (O P) harflerinin bulunduğundan ve bunların sınır anlamına gelen (OPION = Orion) kelimesinin baş harfleri olması olasılığından söz eder.

Yukarıdaki fotoğraf 2010 yılında en son durumunu gözler önüne sermektedir. Etrafı gür meşeliklerle çevrili, orman yolundan ancak bir patikayla ulaşılan kale, kendi kaderine terk edilmiş, hazine arayanların sorumsuzca orasını burasını kazdıkları bir ören yeridir.

Nevzat VARHAN

KUMANYA

Kumanya beldemizin kuzey batısında Granit tepenin denize yakın yamaçlarında taşocaklarına verilen isimdir. Bu taşocaklarının ne zamandan beri işletildiğine dair elimizde bir bilgi bulunmamaktadır. Ne var ki, bazı verilerden hareketle çok eski zamanlara uzandığını tahmin ediyoruz. Osmanlı Tarihinde İstanbulun Fethi sırasında toplarda kullanılan mermer ve granit güllerin Karadeniz ve Çanakkale çevrelerinde yapıldığı kaydedilmektedir. Ayrıca taşocaklarının yamaçlarında ve Mamun dere girişinde yapı kalıntılarının olması burada .eskilere dayanan yerleşmenin de varolduğunu gösteriyor. 1970'li yıllara kadar taşocağından sahile, yapılan parke taşlarını indirmek için varangel denilen raylı bir sistem çalışır durumdaydı.

Kumanya köyümüzün bir dönem olmazsa olmazıydı. Birçok ailenin geçim kaynağıydı. Taşçılık çok zor bir iş olmasına karşın, başka seçeneği olmayan vazgeçilmez bir meslekti. İstanbulun kaldırımları burada yapılan parke taşlarıyla döşeniyordu. Mavnalar her gün sahilde yığılmış parkeleri yüklenip İstanbula taşıyordu. Bu ocaklar bir dönem Fehmi Bey'in işletmesindeyken, bir ara kapatılıp günümüzde tekrar işletmeye açılmıştır. Bu taşocaklarının bizce en önemli özelliği Beldemize adını vermesidir. 1924 öncesi GONIA olan adı bu taş ocaklarına bağlı olarak OCAKLAR olarak değiştirilmiştir.

Kumpanyada yapılan granit güller. Belediye önü Atatürk anıtı. Fotoğraflar : Nevzat VARHAN

1924 yılındaki mübadele konusu, neredeyse 1980'li yıllara kadar gerek resmi, gerek siyasi nedenlerle kapalı olarak kaldı. Ancak aileler arasında nesilden nesile anlatıldı. Küreselleşme sonucu 1980'li yıllarla birlikte medyada yavaş yavaş sesler duyulmaya, kurulan derneklerin de yardımıyla edebiyat, sinema v.b. alanlarda mübadillerin acıklı öyküleri seslendirilmeye başlandı. Torunlar dedelerinden dinledikleri ata yurtlarını görmek için turlara katıldılar. İzlenimlerini paylaşmaya başladılar. 2000 li yıllarda bu trafik iyice hızlandı. Önce 2004 yılında Yunanistan'dan gelen Nea Gonia'lılarla tanıştık. 2010 yılında ikinci bir ziyaret iletişim ve dostluğu iyice geliştirdi. 2011 yılı nisan ayında beldemizden bir grup, dede toprağı Karacaova'daki Tresino (Orma)'yı ve Nea Gonia'yı ziyaret etti. Karşılıklı hediyeler verildi.

NEA GONİA - GONİA Karşılıklı Ziyaretler

2004 Yilinda Nea Ğonia'dan gelen konuklar eşki büyük çeşmenin önünde.

2010 yili Ağuştoş ayında gelen Nea Ğonia'li ziyaretçiler ve hediye şepeti.Belediye önünde.

Aridea (SUBUSKA) - Eski Gar Binası / Nisan – 2011 Selanik GEZİSİ (Bu bina mübadele sırasında atalarımızın trene binip Selanik'e uğurlandığı istasyon binası olup, günümüzde müze olarak kullanılmaktadır)

Selanik Gezisi / Nisan 2011

YENİ HAYAT

Kaymakçalan dağlarını,
Kara bulutlar sardı.
Off anam off.
Tresina'da sular çağlar,
Gözlerimden yaşlar akar.
Off babam off.

Savaşlarda çok çile çektik.
Göğüs gerdik Balkanlar'a.
Ana vatan canım vatan,
Ama burası da vatan.
Ahh kerku(*) ahhh.

Lozan'da karar alındı.
Kara haber tez yayıldı.
Karacaova'nın ortasına,
Bir kor gibi düştü.
Mübadil koydular adımızı.
Yaktı bre bu haber bizi.
Ahh sinku(*) ahhh.

Asırlar boyu,
Kök saldık bu topraklarda.
Söküldük, kırıldı dallarımız.
Anılarımız, umutlarımız, sevinçlerimizle,
Doldurulduk vagonlara Vodina'da.
Raylar daraldı, yok oldu ufuklarda.
Vahh Eleni vahhh.

Selanik limanında vapurlar,
Tabut tabut.
İlk defa gördük denizi.
Korku sardı bedenlerimizi.
Geri mi geldi Tufan?
Oyy Mustafa Kemal'im oyyy.

Vapurumuz Gülcemal.
Güvertede hüzün,
Yıl 1924.
Mehmet-Zeliha üç yaşlarında.
Ana vatan çok yakında.
Sularda temmuz sıcaklığı.
Tuzla'da alındık karantinaya.
Çadırlarda heyecan.
Ahh vatanım ahhh.

Dağıldık Anadolu'ya.
Samsun, Sakarya, Manisa,
Bursa, Balıkesir, Edirne.
Yakılmış, yıkılmış viran.
Gonia'ya yerleştirildik doksan beş aile.
Tutunduk dört elle toprağa.
Yeni hava, yeni dağlar, yeni gök.
Yeni hayat.

NE GÜZEL YERİNDE OCAKLAR KÖYÜ

Atadan yadigar Ocaklar Köyü
Ahmed'e dayanır temizdir soyu
Her demde ilaçtır ekmeği suyu
Ne güzel yerinde Ocaklar Köyü

Arkasında sıra sıra dağları
Zeytinliktir bahçeleri bağları
Ölen ölmüş hoş geçinir sağları
Ne güzel yerinde Ocaklar Köyü

Mavi deniz dalga olur döşüne
Uluçınar gün düşünmez başına
Çok yer gezdim rastlamadım eşine
Ne güzel yerinde Ocaklar Köyü

(Adalet Bakanlığı Kampında Kalan, vefat etmiş
ismini hatırlamadığı bir arkadaşından naklen)

Hüsnü SARI

31.07.2012 Salı Saat:10.00

OCAKLAR ÇARŞISI*

Tek tük pencerelerde
Titrek cılız gaz lambaları ışıkları
Zamanın neresinde olduğunu
Mustafa hoca'nın ezan sesinden anlarsın
Balon Hasan, Belo Hüseyin, Sarı Hasan
Namaz telaşındadır çeşme başında
Koreli köy odasında
Açar kilidi kumandan edasıyla
Kahveci Mahmut demlemiştir çayı
Büyük Kahvede
Dükkânın kapısında Bakkal Hüseyin
Taşçılar Bafra mı alır? Birinci mi?
Süzülür muhtar bakışıyla
Etraf aydınlanınca
Görünür Jipiyle Demirci Ahmet
Köşe başında
Berber Süleyman akşamı bekler
Asırlık çınar ağaçları
Neresinde zamanın
Tak tak tak sesleriyle
Katılır ayine leylekler
Zeytin zamanıysa
Yağhanenin önünde küfe küfe zeytinler
Yağ olmayı bekler
Hele geldiyse sinemacı Halil Marmara'dan
Âdem'in elinde Cilalı İbo afişi
Eğlence var akşama büyük kahvede
Belo Ahmet oturmuş
Godot'u bekler masada
Kuyubaşında Saffet Bey
Düşüşü atmıştır yine
Ara sokakta Marangoz Bekir
Fıçıyı bitirmiş
Yuvarlamasından belli
Zamanın neresinde olursa olsun
Çinimini ağaları bekler
Duruşundan belli
Aga İşlam kafasında Pirsekaya
Duvarı ördü bile.
Haftanın bir gününde
Postacı Hamdi gelir motosikletiyle
Sarılır etrafı birden
Torbasındaki iletiler açılınca
Sevinçler üzüntüler saçılır orta yere
Pazartesi günleri Erdek pazarı
Vabis yolcuları ellerinde sepetler
Bayramlarda Ahmet öğretmen
Boy sırasına dizer öğrencilerini
Atatürk şiirleri okunduğunda
Kalabalıkta bir coşku okunur yüzlerde
Ocaklar çarşısında
Yaz da olsa Kış da
Su gibi akar yaşam parke kaldırımlarda

Nevzat VARHAN – 04.01.10 Ankara

*1960'lı yıllar.

TAŞÇININ GÜNLÜĞÜ

Memed Usta, uyandı ezan sesiyle.
 Kalktı, giydi mintanını, yamalı poturunu.
 Ayağında lastik gıslavet.
 Zila kadın, hazırladı sefertasını.
 Zeytin, ekmek, Allah ne verdiyse.
 Memed Usta, semerledi Karaduman'ı.
 Bindi, deh dedi.
 Baktı, dağlara, ocaklara.
 "Ekmek davası" diye mırıldandı.
 Güneş bugün erkenciydi.
 Vurmuştu günün ilk ışıkları,
 Kumpanya'ya.
 Taşçılar, bir bir koyulmuştu yola.
 Mamundere'ye geldiklerinde,
 Ağustos böcekleri, karıncalara nazire,
 "Car car car" başladılar ötmeye.
 "Sıcak olacak bugün" dedi Memed Usta.
 Kardeşi Ahmet Ustaya.
 Eşeklerini bağladılar aşağıdaki düzlüğe.
 Yavaş yavaş tırmandılar yokuşu.
 Makiliklerden bir keklik havalandı.
 Astılar sepetlerini,
 Gölgecik çınar ağacına.
 İşbaşı yaptılar.
 Aldılar ellerine, murçları, kesikleri, madrigaları.
 Çeliğin çeliğe, çeliğin granit darbeleri.
 Tak tik, tak tuk, tak tik tik tak.
 Tekdüze.
 Kampana sesi, öğlen paydosu.
 Sesler kesildi.
 Yemek yediler, uyudular bir süre.
 Sonra aynı devinim.
 Akşama kadar.
 Bir yanda granit kayalar,
 Bir yanda kesilmiş parke yığını.
 Yüzleri gözleri toz içinde.
 Bugün nasip bu kadar,
 Yarına Allah kerim.

Nevzat VARHAN - 25.03.2004

OCAKLAR

Villalar yapılmış yamaca,düze,
Zambaktır,hatmidir, güldür Ocaklar.
Güzelliği sığmaz kelama, söze,
Oyadır,yazmadır,şaldır Ocaklar.

Kapıdağın her an sislidir başı,
Berraktır denizi, sert olur taşı,
Eğer konuk olmak isterse kişi,
Asvalttır,parkedir,yoldur Ocaklar,

Saygındır kadını narindir kızı,
Sakindir erkeği, güvendir sözü,
Bir başkadır burada rüzgarın nazı,
Danteldir,ipektir,tüldür Ocaklar.

Bir uçtan bir uca uzanır kıyı,
Nefistir ekmeği, demlidir çayı.
Renkli geçer temmuz ağustos ayı,
Coşkudur, sevgidir, el'dir Ocaklar.

Çevresi ihlamur, zeytin ağacı,
Çamlar gelinliği, çınarlar taşı,
Gelmek kalmak güzel, ayrılmak acı,
İncirdir, asmadır, baldır Ocaklar.

Ağlar sıralanır, olta atılır,
İstavrit avlanır, levrek tutulur,
Pideler yapılır, mısır satılır,
Çiçektir ,petektir,daldır Ocaklar.

Vurulur sondajlar, açılır kuyu,
Temizdir havası, içilir suyu.
İnceciktir kumu, geniştir koyu.
Yeşildir, mavidir, aldır Ocaklar.

Dağı kayalıktır, ovası dümdüz.
Cıvıl cıvıldır yaz, rengarenktir güz.
Başka ne diyeyim, işte son bir söz,
Rüyadır, şiirdir, dildir Ocaklar.

Muharrem KUBAT
12.11.2004

(Solda) Pilot Albay Tandoğan Songür

OCAKLAR BELDESİ

Dağlarla çevrilmiş, bir yanı deniz,
İnsanlar sağlıklı, semiz mi semiz.
Ocaklar beldesi, cennettir yeri,
Her gün gelişir de gider ileri.
Balığı, zeytini, inciri çoktur,
Bu belde üstüne başkası yoktur.
Havası da güzel, suyu da hoştur,
Gerisin söylemek boş oğlu boştur.
Granittir taşı, bulunmaz eşi,
Çalışır burada, amca kardeşi.
Kazanır parasın, gelir evine,
Hanımı çocuğu, hepsi sevine.
Yaz gelince işler, hemen değişir,
Ağaçlar doluşur, dallar eğişir.

TANDOĞAN SONGÜR (ALBAY)

Fikri güzel, adı güzel yanında,
Verir cevabı, hemen anında.
Rütbesiyle fiziğiyle övünmez,
Mertçe yaşar, hiçbir zaman dövünmez.
Kula kulluğu hiç tasvip etmez,
O bir yiğittir, gücümüz yetmez.
Mazisinde hazırlamış atiyi,
İyi bilir, Atasıyla Fatih'i.
Atlar uçağına, çıkar semaya,
İşini görür de iner ovaya
İyi konuşuruz, bazen atışı,
Bazen de vuruşur, hem de kakışır.
Severim ben, albayımı her zaman.
Onun sözleri de yaman mı yaman.
Erkektir, her zaman kötü söylemez,
Kutsal varlıklara, asla elletmez.
Anarım ben onu, hep takdir ile,
Uzaklara gitsem, ayrılısam bile.
Hoşça kal, albayım gönlün şen olsun,
Yaptığın hizmetler yerini bulsun,
Müspet işler için verir emrini
Allah'ım uzatsın, senin ömrünü

Yazarı: Osman KOŞAR

Başöğretmen AHMET GÜRGEN

Ocaklar İlkokulu 1946 yılında Köy odasında eğitim-öğretime açılınca ilk atanan öğretmendir. 1910 yılında Erdek'de doğdu. Babası Sağır Mehmet Efendi, Annesi Melek Hatun Hanımdır. 13 yaşında Robert Koleji'ne gitti. Daha sonra İzmir Muallim Mektebini bitirdi. İngilizce ve Fransızca biliyordu. İlk görevini Kırklareli'nin Midye kasabasında yaptı. Sırasıyla Babaeski, Altınova, Şahinburgaz (Çayağzı)'da görevini sürdürdü. Fatma Hanımla 1938 yılında evlendi. 1946 yılında Ocaklar İlkokulunda göreve başladı. 1965 yılında vefat edene kadar burada çalıştı. Mehmet, Melek, Süleymen adlarında iki erkek bir kızı oldu. Ayrıca Emine adlı bir kız çocuğunu da yanlarına alarak büyüttü. Köyümüzün sosyal ve kültürel anlamda gelişip ilerlemesinde katkısı çok büyüktür. Okulda dikkatini çeken çocukların Erdek Ortaokuluna gitmelerini teşvik ederek okumalarında öncülük etmiştir. Okulun çevreyi etkileme, olumlu yönde değişimini sağlamada motor güç olduğunu, yaptığı çalışmalarla kanıtlamış olup herkesin takdirini kazanmıştır. Ahmet Gürgen'le birlikte – İsmet Denizli (1949 - 1954) –Şaban DİKER(1954-1957), Metin ADAKAN (1957-1959), Hasan Şanlı TUNÇTAN (1959-1960), Niyazi ERTUĞRUL, Necdet ERGÜN(1962-1963) akla ilk gelen öğretmen isimleridir. Ahmet Gürgen'le ilgili anısını Paylaşan Ahmet Bilgiç, şunları anlattı. *1950'li yıllar Büyük kahvede oturuyoruz. Masamızda Başöğretmen de var. O sırada postacı Hamdi geldi. Mektup torbasından, sonradan Almanya'dan Ahmet öğretmene gönderildiğini öğrendiğimiz bir paket çıktı. 40 Türk Lirası değerindeki pakette kitaplar vardı. O zamanlar bir öğretmen maaşı da bu düzeydeydi. Ben dayanamadım öğretmene sordum;

- Hocam bu kadar para kitaba verilir mi? O da - Okumanın sonu yok. Para önemli değil. Dedi. Ayrıca okulda dikkatini çeken Mehmet Toğay'ın babasına okulların açılmasına yakın;

Ocaklar İlkokulu 1962 -1963

çocuk burada ziyan olur. Demiş. Ali Usta -Ben okutamam. Benim gücüm yetmez. Demiş. Başöğretmen de bunun üzerine kafasında bir plan kuruyor. Tekrar Ali Ustayı gördüğünde; - Bak Ali Usta kahvede senin için bir söylenti dolaşiyor. Güya sen Mehmet'i taş ocağında çalıştıracak, kendin de kahvede kağıt oynayacakmışsın diyorlar. Ali Usta bunu duyunca büyük tepki göstererek karşı çıkıyor.

Arkasından Hemen Erdek'e gidip Mehmet'in kaydını Ortaokula yaptırıyor. (Not: Mehmet Toğay Ortaokul'u bitirince Askeri Deniz Lisesi sınavlarını kazanıp subay olmuştur.)

İsmet DENİZLİ
(1949 - 1954)

Şaban DİKER
(1954 - 1957)

Metin ADAKAN
(1957 - 1959)

Hasan Şanlı TUNÇTAN
(1959 - 1960)

Celal AYDEMİR

Ali GÜNERİ

Niyazi ERTUĞRUL

Necdet ERGÜN
(1962 - 1963)

TANDOĞAN SONGÜR

Emekli Hava Pilot Albay

15 Mart, 1938 Ocaklar Köyü/Erdek'te doğdu. Çocukluğu okula başlayıncaya kadar burada geçti. Köyde okul olmadığından, okumak için yaya olarak Erdek'e gidip geldi. 1953 yılında Bursa Işıklar Askeri Lisesine kabul edildi. 1957 yılında Hava Harp Okuluna girip, 1959'da mezun olup Asteğmen rütbesini aldı. Devam eden yıllarda uçuş okullarındaki eğitiminin ardından, Teğmen rütbesi ile ilk görev yeri Diyarbakır 8nci Ana Jet Üs K.da pilot olarak uçuşlara başladı. İlk Filosu 183. filodur.

Sırası ile Diyarbakır – Eskişehir Merzifon – Bandırma – Eskişehir Ana Jet Üs Komutanlıklarında uçucu subay olarak görevini tamamlayarak, 1981 yılı ekim ayında kendi isteğiyle emekli oldu. Görev yılları içinde 1964'te Kıbrıs Erenköy direnişi ile 1974 Kıbrıs Barış Harekatına fiili olarak katıldı. Halen 1974 Kıbrıs Barış Harekatı Gazisi olarak doğum yeri olan Ocaklar Beldesi'nde ikamet etmektedir.

Sol başta ayakta (Mayıs - 1967, 161.filodan bir grup)

AHMET MEKİN'le Söyleşi

Kısaca Özgeçmişiniz:

1932 Bakırköy/İstanbul doğumluyum. Eğitimimi orada tamamladım.1956-1957 yılında sinemaya başladım. Bu arada iki defa tiyatro yaptım. Abdülcanbaz'ı oynadım (1973). Dostlar Tiyatrosu (Genco ERKAL). Haldun DORMEN - Engin CEZZAR'la birlikte İttiatve Terakki oyununda Cemal Paşa'yı canlandırdım. Yaşamım genelde sinema ile devam ediyor.

Neden Ocaklar?

1980 yılında tanıdık bir İngilizce öğretmeni Bandırma'ya atanmıştı. Ocaklar'dan Hilmi Sert Öğretmen Reha'ya Ocaklar'ı anlatıp, sonradan gezdirmiş. Reha da bana burasını övgüyle anlatıp, asker arkadaşım Pir Ramiz'in burada yaşadığını söyleyince ziyaret ettim. Ocaklar'ın doğal güzelliği beni adeta büyülemişti. İnsanların sıcak ilişkileri de buna eklenince hemen buraya bağlandım. Ocaklar konumu itibariyle, yemyeşil dağların yamacına kurulmuş, etrafı zeytiliklerle çevrili, önünde ufku çok geniş bir koyu ve serinletici bol oksijenli rüzgarıyla, üç km'ye yakın silisyum yönünden zengin kumsalıyla bana ayrıca ilginç geldi. 80 yaşındayım sağlıklı olmamı buradaki havaya borçlu olduğumu düşünüyorum. 15 yıldır devamlı burada kalıyorum.

En Sevdiğiniz Filminiz ve bir anınızı anlatır mısınız?

Selvi Boylum Al Yazmalım (Cengiz AYTMATOV'un eseri). Adana Osmaniye'de bu filmin çekiminde ,özellikle çevredeki kadınların Türkan ŞORAY'ı seyretmeleri ve sevgiyle sahiplenmelerini. Mersin'de Toroslar'ın tepesinde Aslan Köy'de Karagüneş (Tarık Dursun K.'nin eseri) filmini çevirirken, köylüler ilgiyle izliyorlar ve –Vay be Ahmet MEKİN bu mu? Diye hayretle karışık duygularını sesli olarak dile getirmelerini.

Ocaklar'ın fonda yer aldığı bir film düşündünüz mü?

Düşündüm ama, olayların geçtiği mekan yok ve bu konuda yazılmış bir yapıt yok. Olduğu takdirde memnuniyetle böyle bir projede yer alabilirim. Zaten çok yakın bir geçmişte bir TV programında tamamen Ocaklar'ın fonda yer aldığı belgeselde bu gerçekleşmişti sanırım.

50'li 60'lı yıllardaki sinema dili ile günümüzdeki dizi film ve sinema dili hakkında ne düşünüyorsunuz?

Sinema dili ile dizi farklı olaylar. Öncelikle diziler 3-4 günde çekiliyor. 2011 yılında Polat'lıda çektiğim film 2.5 ayda ancak bitirilebildi. Sinemada sanat kaygusu ağır basar. Dizilerde ise tecimsel düşünce ağırlıklıdır. Örnek olarak; bir sinema filmi çekiminde sadece elimin görüldüğü ve bir bağ çubuğunun toprağa saplanması sahnesi tam 16 kez çekildi.Ben görünmediğim halde yönetmen mutlaka elin bana ait olmasında da ısrar etmişti.

Genelde iyi karakter rollerinde oynadınız, kötü karakteri canlandırdığınız bir filminiz var mı?

Yok. Nedeni ben jön olarak başladım. Daha sonraları karakter rollerine geçiş yaptım. Benden kaynaklanan bir olay değil. Tamamen yapımcılardan dolayı. Beni hep bu rollerde düşündüler.

Türk sinema sanatçıları neden dünyaya açılmadı?

Dünyaya açılmak için sadece yakışıklılık yetmiyor. Muzaffer Tema ve yakın arkadaşım Ayhan IŞIK'ın Holivut serüvenleri var ama sonu gelmedi. Başarılı olmak için öncelikle İngilizce bilmek gerekir. Yetenekle birlikte lobi ve bazı koşulların odaklanması gerekir diye düşünüyorum.

Atatürk'ü canlandırmayı hiç düşündünüz mü? Bu konuda öneri aldınız mı?

Öneri aldım. Fakat bu bir devlet projesiydi. 1960 'lı yılların sonlarına doğru bir bakandan almıştım bu öneriyi. Çok kapsamlı çekilmesi düşünülüyordu. Ben Bakanı uyardım. O günkü teknoloji ve ekipmanla bunun çok zor olacağını söyledim. Sanırım finansman sorunu nedeniyle gerçekleşemedi. Başka girişimler de oldu ama ben fazla ciddiye almadım onları. Not: Bu söyleşi 29.06.2012 Cuma günü (saat 15.30) Çiftçınar çay bahçesinde Nevzat VARHAN tarafından yapıldı.

Turizme Açılan Beldemizde 1960'li yıllarda Gelip yerleşen ve Yaz Sezonunda Burada Oturan Ünlüler:

Prof.Dr. Enis KORTAN - (d. 1932, Vidin, Bulgaristan) Türk kökenli mimar ve öğretim görevlisi. İstanbul Teknik Üniversitesi'nden ise mimar olarak mezun oldu. 1957 yılında ABD'ye gitti ve orada birçok farklı mimar ile çalıştı. 1964 yılında Türkiye'ye döndükten sonra Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğretim görevlisi oldu. Aynı üniversiteden 1973 yılında doçentlik, 1978 yılında ise profesörlük ünvanını aldı. 1999 yılında emekli oldu. Halen serbest mimar olarak mesleğini sürdürmektedir. Birçok kitabına, yazılarına ve araştırmalarına ek olarak; bazı tasarımları da inşa edilmiştir. Bunların arasında en önemlilerinden birisi Aveyrinos Andonyadis, Nişan Yaubyan ve Harutyun Vapurciyan'dan oluşan proje grubu ile tasarladığı ve Türkiye mimarlık tarihinde oldukça önemli bir yere sahip olan Sakarya Hükümet Konağı'dır. Nişan Yaubyan, Aveyrinos Andonyadis ve Harutyun Vaporciyan ile ortak bir mimarlık bürosunda 1935 ile 1957 yılları arasında çalışmıştır.

Basılı yayınlarından seçmeler:

- Mimarlık Antolojisi 1950'ler Kuşağı, Enis Kortan, Yapı Endüstri Merkezi Yayınları Kelepir Kitaplar, İstanbul, 2007
- Kaybolan İstanbul'um: Bir Mimarın Anıları, Enis Kortan, Boyut Kitapları, 2006
- Le Corbusier Gözüyle Türk Mimarlık ve Şehirciliği, Enis Kortan, Yeni İnci Matbaacılık, 1983
- Türkiyede Mimarlık Hareketleri ve Eleştirisi (1950-1970), Enis Kortan, Mars Matbaası, 1971

1970 yılında ODTÜ'lü (40 Kişilik) Mimarlık Fakültesi öğrencileriyle birlikte (ODTÜ Rektörlüğünün, turizmin gelişmesi için köylere destek projesi kapsamında) ilk turizm tesisi olan Ocaklar Motelini inşa etti. 2000 yılında Ocaklar sahil bandı Projesi öğrencileri tarafından, danışmanlığında gerçekleştirildi. Ocaklar aşığı olarak bilinmektedir.

Prof.Dr. Abdülkadir ÇEVİK - 1950 Mardin doğumlu. 1974 yılında Tıp Fakültesi'ni bitirdi.

1974 'te Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne geçerek Prof. Dr. Abdülkadir Özbek, Doç. Dr. Celal Odağ ve Prof. Dr. Vamık Volkan'dan bireysel ve grup psikoterapileri ile psikoanalitik psikoterapi eğitimi aldı. 1978 yılında psikiyatri uzmanı oldu. 1980'de ABD'ye giderek iki yıl süre ile Virginia Üniversitesi Psikiyatri Kliniği, Çocuk ve Aile Psikiyatrisi ve Psikanaliz bölümlerinde çalıştı. 1985'te Doçent ve Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde 1992 yılında Psikiyatri Profesörü oldu. 1992-1997 yılları arasında Başbakanlık danışmanlığı ve Milli Güvenlik Kurulu'nda görev yaptı. Aynı süre içinde Başbakanlığa bağlı olarak Türk Politik Psikoloji Merkezi'ni kurarak bu kurumun başkanlığını yürüttü. Bu merkezde büyük grupların psikolojisi, terör ve terörizm psikolojisi ile ilgili çalışmaları oldu. 1987 'den bu

yana Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı'nda Psikosomatik ve Psikonevroz Ünitesi'nin başkanlığı yanı sıra 2003 yılından bu yana Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Başkanlığı ve Ankara Politik Psikoloji Derneği Başkanlığı görevini sürdürmektedir. Politik Psikoloji Adlı eseri vardır.

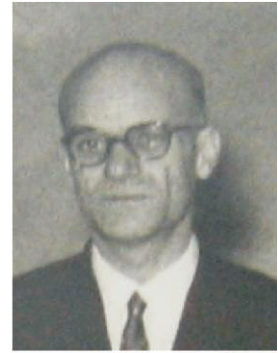
Prof. Dr. Kemal Hüsnü Can BAŞER – 15 Temmuz 1949 Çankırı doğumlu. Eczacı, Öğretim

Görevlisi, Profesör. Londra Üniversitesi Farmakognozi Doktora (1974 – 1978). EİTİA Kimya Mühendisliği Yüksek Okulu Müdürlüğü. 2005 yılında Sağlık Bilimleri alanında TÜBİTAK Bilim Ödülünü aldı. "Origanumhusnucan – başeri" ve "Aristolocchia Başeri" olarak iki bitkiye adı verildi. Kapıdağ'ında yetişen Kekiğin sadece bu yöreye özgü özelliği olduğunu * Kapıdağ Kekiği* olarak tescil ettirdi.

Tevfik BAŞER - (d. 1951, Çankırı), Türk yönetmendir. Lise eğitimini 1971 yılında Eskişehir'de tamamladı. 1973 yılında İngiltere'ye giden Tevfik Başer, burada grafikerlik, sahne tasarımı, fotoğrafçılık eğitimi aldı. 1978-1980 arasında o zamanki adıyla Eskişehir TV Enstitüsü'nde önce fotoğraf ve grafik sanatçısı, daha sonra da kameraman olarak çalıştı. 1980 yılında gittiği Almanya'daki Hamburg Güzel Sanatlar Akademisi'nin Görsel İletişim Bölümü'nden 1987 yılında mezun oldu. 1983'te "Zwischen Gott und Erde" adlı belgeseli yöneten Başer, 1986'da ilk uzun metrajlı filmi olan "40 m² Almanya"yı yönetti. "Sahte Cennete Veda" filmiyle Berlin Film Festivalinin yarışma bölümüne katıldı (1989), "Elveda Yabancı" yönetmenin 3.cü filmidir. 1991 Cannes film festivalinin yarışma bölümüne katıldı. Senaryosunu yazdığı "Dilekler Zamanı" Almanya'da Adolf Grimme ödülünü kazandı. Önemli Ödülleri: 40 m² Almanya: Gümüş Leopar - Locarno, Altın Sincap - Amsterdam, Altın Aslan - Rotterdam, Sahte Cennete Veda: Civis ödülü Köln, En iyi film ödülü-Strasbourg, Elveda Yabancı; En iyi yönetmen - Verona. Eskişehir noterlerinden Eskişehir Esnaf Sarayı'nın yapılmasında büyük emekleri olan Musa Başer'in oğlu, Ecz. Prof Dr. Hüsnü Can Başer'in kardeşidir.

Süleyman ADIYAMAN (1922(1338) – 1990) Denizli'nin Uzunpınar Kasabasında doğdu. Hasanoğlan Köy Enstitüsü'nden 1945 yılında mezun oldu. Burada iki yıl asistan olarak çalıştı. Balıkesir'de köy Müfettişliği yaptı. (Ocaklar İlkokulu)Başöğretmen Ahmet Gürgenin kızı Melek Gürgen'le evlendi. Malatya Akçadağ Öğretmen Okulu müdürlüğü, Hindistan ve Japonya'da bir yıl eğitim görevlisi, Çorum İlköğretmen Okulu Müdürlüğü, Aydın Ortaklar Öğretmen Okulu Müdürlüğü, Buradan Arifiye öğretmen okuluna Tarım öğretmeni olarak sürüldü. İkinci olarak buradan Manisa Demirci öğretmen Okuluna sürüldü. Danıştay görevine iade etti. Arifiye Öğretmen Okulu'ndan emekli oldu. Emeklilik günlerini Ocaklarda geçirdi.. Kumlukta aldığı bir tarlaya 1960'lı yıllarda ağaçlandırma çalışması yaparak örnek bir çalışma ortaya koymuştur. İngilizceden çeviri tarımla ilgili bir kitabı vardır. Androkles ve Aslan (çeviri: Tiyatro oyunu- George Bernard Shaw), Dileğim adlı makalesi yayınlandı, ses getirdi. İlköğretim ve Eğitim İlkeleri kitabı ile birlikte, Arıcılık üzerine yazdığı kitaplar sayılabilir.

Mahmut MAKAL

Köy Enstitüleri ve Ötesi-(ikinci bası): Bu kitaptaki öykülerden birini aktaralım burada:"... bir de Süleyman Adıyaman'dan söz açmalı. Yüksek Köy Enstitüsü'nü bitiren Adıyaman, okul uygulama bahçeleri, arıcılık ve eğitim üstüne düzinelerle kitap yazmış, yazdıklarını uygulamış bir köy çocuğu. Bir o kadar da çevirdiği kitap var... A.B.D.'nin Türkiye Eğitim Komisyonu (Fulbrayt)Amerika'ya öğrenci yollamak ister. Adıyaman da katılır sınava.Yazılıyı birincilikle kazanır. Sözlüye gelince, komisyondaki yabancılar hayran kalırlar. Yazdığı, çevirdiği kitaplardan da birer tane istemişler, onları da kocaman bir paket halinde getirip masaya bırakmış. Süleyman Adıyaman birincilikle kazanıp gidecek Amerika'ya. Tam çıkacağı sırada, dış ilişkiler genel müdürü "Köy Enstitülerinde şu, şu işler yapılırdı.böyle çalışmalarla bir öğretmen yetişeceğine, memlekete faydalı olacağına inanır mısın, olur mu bu? diye sorar. Ona katılsa "olmaz" dese yine işleri yolunda Adıyaman'ın. Ama o "ben oldum işte"der ve anlatmaya başlar. "Ben derslik içinde öğretmenlik yaparım. İlkokuldan başka okullarda da istediğiniz herhangi bir dersi kurulunuz karşısında vermeye hazırım. Arıcılık konusunda kuramsal olarak istediğiniz bilgiyi veririm size, uygulamasını da kurulunuz karşısında yapmaya hazırım. Zaten köyde yaptım bunu. Uygulama bahçelerinin kuramını yazdım, bu kurama göre bahçeler oluşturdum, kurulunuza gösterebilirim. Dünya edebiyatından birçok eseri aslından okudum ve çevirdim..." Buna karşın kurulda bir oyu olan genel müdür: "Bakanlık, enstitü çıkışlıların yollanmasını istemiyor" diye çevresine etki yapar ve Adıyaman kalır. Öteyandan, ileri gelenlere sokulmasını bilen nice etkafalar, eşraf çocukları yollanmıştır yabana. Adıyaman'lar gitse de bir şeyler getirirdi, bunlar kendilerini yitiriyorlar orada. "(alıntı) ekim-2004

Nevzat Varhan: Sahilde dev kavak ağaçlarını gördüğümde hep Süleyman Hoca aklıma gelir. O ağaçları ekmeye başladığında, Hocam kumda ağaç yetişmez dediler. Oysa o inat etti, çünkü yaptığı şeyin bilincindeydi. Şimdi o ağaçlar birer anıt gibi dikiliyor Ocaklar sahilinde. Süleyman Adıyaman'ın Ektiği kavak ağacının 2012 yılındaki görünümü (Foto:Nevzat)

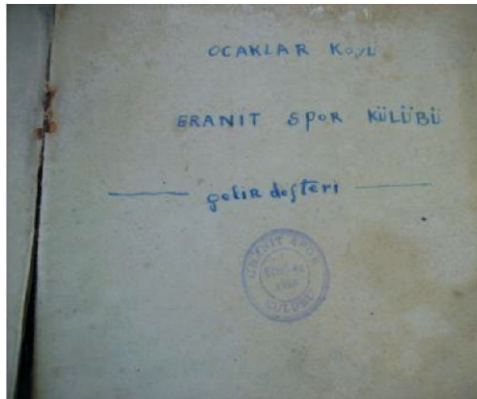

OCAKLARSPOR

1956 Yılından 1992 yılına kadar GRANİTSPOR adı altında lacivert - beyaz renkleriyle varlığını sürdüren futbol takımı, 1992 yılında adını Ocaklar Köyü Gençlik ve Spor Kulübü renklerini de kırmızı – beyaz olarak değiştirmiştir. 2000 yılında gençler kategorisinde, 2008-2009 sezonunda da Balıkesir Marmara grubu 2. kümede şampiyon olmuştur. 1958 yılında Granitsporda oynayan Selahattin ve Süleyman IŞIKHAN kardeşler Erdek Zeytinsporda amatör olarak oynamışlardır. 1977 yılında Granitspor Erdekspor'dan Habip ELİTOK'u alarak ilk dış transferini yapmıştır. Yine Granitspor'dan Aydın BİLGİÇ Erdekspor'a profesyonel olarak transfer olmuştur (1983-1991).

Ocaklarspor'un aldığı Şampiyonluk Kupaşı

Granitspor (Davut BELER)

Ğranitşpor (1956) Erdek'te Zeytinşporla oynayip 7 - 0 yenildikleri maç hatıraşı (Katip Ahmet Öner Arşivi)

Ğranitşpor 1969 Narlı'da.

Foto: Nevzat VARHAN

Spor Tesisleri

Granitspor

Ocaklarspor

Ocaklarspor 2007 - 2008 Futbol Şezonu 2. Küme Marmara Ėrubu Birincişi

Ocaklarşpor şAMPIYONLUK kupaşi ile. (Ocaklar.com'dan alinti)

OCAKLAR BELDESİ SOSYAL VE KÜLTÜREL GELİŞİM DERNEĞİ

GENEL DURUM

19 Şubat 2010 tarihinde tüzüğümüzün onaylanması ile dernek çalışmalarımız başlamış, 30 Mayıs 2010 tarihinde düzenlenen Kurucu Genel Kurulumuz ile yönetim kurulumuz belirlenmiştir.

2012 Yılı Yönetim Kurulu :

Tahsin TANK, Başkan

Hamdiye TAYLAN, Başkan Yardımcısı

Kadir DADAN, Yazman

Abdullah Turgut GELEGEN, Sayman

Resul Orçun PULAT, Üye

Sinem Arıtemiz ÖZER, Üye

Bülent ÜRGÜN, Üye

Tüzüğümüz gereği iki yılda bir Eylül ayında genel kurul toplanır.

YÖNETİM KURULU ÇALIŞMALARI

İlk genel kurultan bu yana yönetim kurulumuz her ay düzenli olarak toplanarak aşağıda özetlenen çalışmaları yürütmüştür.

- * İrtibat bürosu açılması
- * Tekne gezisi düzenlenmesi
- * İlk yardım kursu düzenlenmesi
- * Turizm işletmelerinin kapasitelerine ilişkin anket çalışması
- * Dernek Logosu ve T-Shirt yapılması
- * Kapıdağ Florası hakkında bir sunum yapılması (Handan Öner, Ege Orman Araştırma Enstitüsü)
- * Terra Madre – Toprak Ana Günü Kutlaması
- * Yılbaşı Partisi düzenlenmesi
- * Belediye tarafından yürütülen Yapay Resif çalışmasına destek olunması
- * Zeytincilik konusunda durum tespitine yönelik anket çalışması
- * Türkiye Tohum Ağı çalışmalarına katılma
- * STGM tarafından düzenlenen Ekoloji ve Katılım Çalışma ziyaretine katılma
- * "Balığın sadece kuyruğu var" belgeseline gönüllü emek desteği olunması
- * Web sitesi kurulması için çalışma yürütülmesi

PROJELER

Yönetim kurulumuzca Haziran 2010 – Eylül 2011 döneminde üç adet proje hazırlanmıştır. Bunlardan birincisi "Ocaklar Plajı Can Kurtarma Sistemi Kurulması" başlığı ile Ocaklar Belediyesi'nin iştirakinde, Güney Marmara Kalkınma Ajansının Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar için açtığı mali destek programına başvuru yapılan projedir. Ne yazık ki, bu güzel projemiz Ajans tarafından değerlendirmeye alınsa da desteklenmek için seçilmemiştir. İkinci projemiz aşağıda ayrıntılarını bulacağınız "Elden Ele, Nesilden Nesile - Tohum Yaşamdır Projesi"dir. Bu proje Erdek İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün koordinasyonunda Bizim Çocuklarımız Kültür Sanat ve Doğa Derneği ile birlikte Erdek İlköğretim Okullarında yürütülmeye devam etmektedir. "Yanı başımızdaki değerler" başlıklı üçüncü projemiz ise henüz hazırlık aşamasındadır. Web sitesinin kurulmasını takiben yaşama geçirilecektir.

ÜYELİK ÇALIŞMALARI

46 Üye ile toplanan kurucu genel kurulumuz sonrası yürütülen üyelik çalışmalarında 10 yeni üye kaydı yapılmış ve üye sayımız 56'ya ulaşmıştır.

Telefon: 0530 870 78 90 Elektronik Posta: ocakladernek@gmail.com

Foto : Nevzat VARHAN
Ocaklar (03.08.2012 Cuma)

OCAKLAR (EKŞİ SÖZLÜK)

1. Erdeklielerin Konya dedikleri köy... www.ocaklar.com. (melancholyman, 11.09.2002 00:30 ~ 00:32)

2. Son durumu nedir bilinmez, 8'lerde şirin olan bir tatil beldesi. (big bad mama, 21.11.2002 10:17)

3. Erdekte bir zamanlar yıldızların en güzel görüldüğü köy idi. (melissaki, 21.11.2002 10:37)

4. Abone isimli gelmiş geçmiş en ilginç diskolardan birine ev sahipliği yapan yer. Genelde rüzgarlı olduğu için tertemiz bir denize sahiptir. Hafta sonları Erdek'teki kalabalıktan kaçanlar sayesinde daha bi hareketli olur. (melancholyman, 23.07.2003 20:28)

5. Kendi halinde güzel bir tatil beldesiyken, bir ay gibi kısa bir sürede beni iki kez mutsuz etmeyi başarmış bir yerdir. İstanbul'a daha yakın olmaya karar vermesi halinde bana yaptıklarını unutacak ve kendisini çok seveceğim, söz. (mezopan, 24.08.2003 10:13)

6. Yeni belediye başkanı ile süper değişip gelişmiş, harika bir yazlık mekan olmuş olan koy. Özellikle Erdek'e uğrayanlar kesinlikle bir akşam boş geçmesinler. (delikan76, 29.11.2003 01:31)

7. Güzel, sakin, kafa dinlemek için ideal ama bir o kadar da insani tepe sersemi yapacak rüzgara sahip tatil beldesi... (cavdar, 29.11.2003 02:03)

8. Öyle gençlerin gidip çılgın atacakları bir yer değildir ve olmayacaktır da muhtemelen Ocaklar. Babaların yazlıklarını alıp yaz aylarında gidecekleri ve huzuru bulacakları bir yerdir. Kamyonla gelen meyve sebzesinden karpuz salatalık alınıp, sabah gazetelerinin hafif esen rüzgarda okunduğu, pazar günleri gelen kalabalıklar nedeniyle rahatsız olunup kumsala inilmediği, komşularla okey tavla oynanıp akşamları rakı içildiği bir yerdir Ocaklar. Beklenmeye göre güzeldir veya değildir. (simplextablosu, 13.03.2004 15:07)

9. Adını, sırtını yasladığı dağın tepesindeki, kumsaldan bakıldığında phantom'un mağarası gibi görünen, taş ocaklarından alan belde. (cookie, 24.05.2004 11:05 ~ 11:07)

10. Gündüzleri ailelere okey hizmeti veren çay bahçelerinde geceleri gençlerin çılgınca eğlendiği yazlık mekan. (cookie, 25.05.2004 13:14)

Akşamları gezinti yolu ve hediyelik eşye satış reyonları.

Foto: Nevzat VARHAN

11.Sezonluk sahil kasabası mafyası genellikle ege ve güney sahillerine akın ettiği için huzurlu bir tatil geçirebileceğiniz ender yerlerden biridir. Yaz sezonunun kısa olması ve yabancı turistlerin rağbet etmemesi dışında bir dezavantajı yoktur. Tepinmek isteyen her zaman olduğu gibi Bodrum'a gidebilir.

(bloodydamnuser, 26.06.2004 13:49)

12.Huzur sözcüğünü vücut bulduğu küçük tatil beldesi. İstanbul - Bandırma hızlı feribot hattı sayesinde 2,5 saatte ulaşılabilen, hemen her yaşayanın bir şekilde pansiyonculuk yaptığı, hafta sonları kalabalığın rahatsız edecek boyutlara vardığı köy. (mezopan, 23.08.2004 10:59 ~ 11:02)

13.Mezarlığın olduğu tepeden nefis bir manzara izleyebileceğiniz, emekli diyarı Erdek'ten sıkılanların on beş dakikada ulaşabilecekleri ve kendisinden sonraki sahil köylerine kolaylıkla fark atacak, sezon başlamadan (mayıs sonundan haziran ortasına dek) gidildiğinde tatilin neredeyse bedavaya getirileceği yer. (bayan muannit sahtegi, 14.07.2005 13:56)

14.Her yaz kahvehanelerinde Ahmet Mekin ve Med Barda Mehmet Okur'la karşılaşma ihtimalinin yüksek olduğu tatil mekanı. (mamafih, 18.12.2005 11:55)

15.Pansiyonlarının ortalama fiyatlarını çok merak ettiğim tatil mekanı. (temizkopat, 19.10.2006 00:58)

16.Her sene evrim geçiren, Balıkesir'e bağlı deniz kenarında bir kasaba. Şimdi efendim, belediye başkanı ve aynı zamanda mimar olan Hüseyin Durak, nüfus sayımında köyün nüfusu fazla çıksın diye tatilcilerden transfer yapmıştır. Bu sayede aslen köy olan yer, yine bir evrim geçirerek birden beldeye dönüşmüştür. Erdek ile arası arabayla 5 dakikadır bu adı geçen köyün. Sahil uzunluğu ise iki buçuk km.dir. Ahmet Mekin burada yaşar. Mehmet Okur'un ailesi de yine her an etraftadırlar. İnsanları sıcaktır ve bir köyden beklenmeyecek oranda aydındırlar. En meşhur yerleri olarak ilk başta bu sene kapanacağını duyduğum Gonia Beach Club gelir. Ardından gerçekten kaliteli canlı müzik yapan Kelebek Bar gelmektedir. Tabiki keyif aile çay bahçesini de unutmamak gerekir. En güzel zamanları Eylül ayında yaşanır bu köyün. Bu köyde yaşayanlar yazları kendi evlerini pansiyon olarak verirler ve beklenmeyecek ölçüde pahalıdır bu pansiyonlar. Kışları da zeytincilik yaparlar. Gidin, görün, kalın. (derindusunur, 09.12.2007 21:13)

17.Sahilin hemen hemen yarısına kadar yapılmış Arnavut kaldırımı tarzı yol sahil sonuna kadar uzatılmış ve kumsal tahminen 10-12 metre genişletilerek 30 metreye yakın genişliğe ulaşmıştır. Belki kalabalık oldu belki çok villa doldu ama yine güzel. Şimdi bir de önümüzdeki 4-5 yıl sürekli ramazana denk geleceğinden fazla kalabalık olmaz gibi. (ahmet demir, 26.01.2009 14:59 ~ 21.12.2010 08:30)

18.Çocukluğumda her yaz yapılan köye gitme eyleminin vardığı yer. köyüm. Erdek'in en güzel köyüdür bir kere. hakikaten öyle. herhangi bir faşizanlık yok yani bunda. Erdek'ten kalkan bir minibüse bindiğiniz zaman 10 dakikalık bir zaman içinde zeytin ağaçlarının çevrelediği bir yoldan ulaşırsınız Ocaklar'a. Şehirleşmeye çalışan Erdek yanında oldukça köy gibidir. Yani gibiydi. Şimdi bir haller oldu ama neyse. Denizi güzeldir, esen rüzgarı adamın başını döndürür. Ama o rüzgar yüzünden denizi temizdir. Her sabah o rüzgar alır ne var ne yok taa Avşa kıyısına kadar bırakır. Denizi o kadar derin değil. yani hala yüzme bilmiyorsanız öğrenmek için ideal. ha bir de denizin altı kum. Doğalı böyle. Sonradan doldurma gibi bir durum söz konusu değil yani. gonia beach falan bilmem ben. Ocaklar'ın bildim bileli iki mekanı vardır. arabesk tayfanın takıldığı abone ve biraz daha bakkal müzik dinleme meraklısı olanların rağbet ettiği number one. gonia beach denilen yerin olduğu yer eskiden mezarlığa giden yoldu. Bir anda doldurdular orayı. Kimse anlamadı. kapanırsa adalet kampı önünde göbek atacağım. O kadar sinirliyim o mekanı oraya dikenlere. Ahmet Mekin ve Okur ailesi Yaşar burada. Ahmet baba neredeyse 25 senedir oralarda. okur ailesinin de nereden baksan 10 senesi var. hatta bir dükkanları var. şirin, şeker. geceleri çay bahçelerinde çok nba maçı seyretti oranın gençliği baba okur ile beraber. Bir bodrum, bir çeşme değil. Olmasın da zaten. Her ne kadar öyle yapmaya çalışsalarda olmasın. Köy lan işte orası. Arka tarafında hala eşekler geziyor, inekler otluyor, millet akşam yapacağı yemeği düşünüyor. Var bir bodrum, bir çeşme. Burası Ocaklar, benim köyüm. Her ne kadar son zamanlarda gitmesem de. (s7evin, 10.05.2009 16:55)

19.Balikesir'in Erdek ilçesine bağlı, temiz, sürekli büyüyen ve gelişen bir tatil beldesidir. Yerli halk kışın zeytin, yazın pansiyonla uğraşır. Marmara'nın henüz bozulmamış koylarından biridir. 80'lerin "Bodrum'u" Erdek'e sadece 5 kilometre mesafede her geçen yıl bilinirliği artan harika bir yer. Güneşin batışı harika bir şekilde izlenir orada. Şiddetle tavsiye edilir karmaşa istemeyen tatilcilere özellikle... (insan sarrafi, 02.11.2009 23:12)

20.Bir tarafı orman, bir tarafı masmavi marmara denizine bakan sessiz, ıssız kapıdağ köyü. en büyük gelişmişliği diası. zaten fazlası da olmamalı. (tanrı siva, 28.04.2010 14:22 ~ 14:24)

21.Erdek'e otomobille 5-10 dakika uzaklıkta bir köydür. Son yıllarda yazlıkıların nüfusunun önemli ölçüde artması ile belde statüsüne kavuşmuştur; Bu durumda daha büyük bütçe ile daha güzel hizmet alabilmektedir ocaklar sakinleri. Doğduğum yıldan beri her yıl gittiğimiz, artık her ne kadar sevmesek, zevk almasak da sırf hatırı var diye gittiğimiz bir yer burası benim için. 15 yıl önce sahil temizlenmemişti bile, kumların arasından çalılar, dikenler çıkardı, sahilin kenarında kendiliğinden bitmiş iğde ve çınar ağaçlarının gölgesi şemsiye vazifesi görürdi. Deniz hiçbir zaman çok temiz değildi, ama yine de siz yüzerken yanınızdan eş zamanlı olarak cips poşetleri, meyve çöpleri, prezervatif, vb cisimler geçmezdi. Hayatımda gördüğüm en kıro mekanların başını çeken gonia açılmadan önce iki tane eğlence yeri vardı; bir numara ve abone. hatta bir numara da sonra aldığı stratejik bir kararla adını number one a çevirdi. Bu mekanlar devlet okullarındaki çok amaçlı salonlar gibiydi; gündüz üzerlerindeki tenteyi açar, çay bahçesi ve pide-lahmacun salonu olarak iş yaparlardı. (Bizim de zaten 15 yıl önce istifade edebildiğimiz kısmı buralardı. Meyve suyu içip okey oynardık.) Akşamına ise ver elini dönemin en "hit"leri, Tarkan, Mustafa Sandal, adını bilmediğim ama 90 ların en karakteristik yerli ve yabancı şarkıları... Akşam olunca oradan içeri giren gençlere az özenmemişizdir, çünkü onlar içeride kimbilir amma eğlenirken biz ancak iskelenin oradaki sim roma dondurmacısından (roma'ya gidip dondurma neymiş görünce bu adamların da milleti acayip kafaladıklarına bu sefer tam anlamıyla ikna oldum) dondurma yiyip çalan şarkıları duyabilmek için diskoların önünden geçerdik. Velhasıl ocaklar benim için sayısız çocukluk anısı demek, o yüzden artık bana hiç hitap etmese de sırf geçmişin hatrına gidip birkaç gün geçiriyoruz. Bebekken ilk adıımı az önce bahsettiğim, gündüz çay bahçesi gece disko olan Bir Numara'da atmışım, hatta çok dalga geçmişler bu kız barlardan diskolardan çıkmayacak diye. İlk bisiklete bindiğim yer buranın sahiliydi, okey, tavla, dama, iskambil gibi bilimüm boş boş vakit geçirmece oyunlarını buradaki yazlık arkadaşlarımla öğrendim, hangi liseyi kazandığımı da, hangi üniversiteye gideceğimi de yine buradayken öğrenmiş oldum. Annem ile babam kışın bursa'da çalışırken babaannem ve dedem ile heidi modunda az takılmamışım o tepe senin bu koyun benim, yok incir toplamaca yok mandalina ağaçlarını sulamaca. O yüzden denizi berbat da olsa, şu an sahil eğlence mekanlarından dolup taşsa da, köyün meydanındaki manav, bakkal, kasap, fırıncıya alternatif olarak diası, şok falan açılrsa da, sanki apaçi yarışması yaparcasına bol miktarda apaçi barındırsa da, artık eskisi kadar gitmesek de, kalmasak da, o köy bizim köyümüzdür demek istiyorum. Ama tabi ben de hiç bir anısı olmasa gider miyim oraya, hayatta, asla. (summer68, 09.08.2010 19:34 ~ 19:38)

SANATÇI GÖZÜYLE OCAKLAR

(Resimler: Nevzat Varhan – Sol alttaki: Mehmet Onan tarafından yapılmıştır.)

BİR ZAMANLAR OCAKLAR

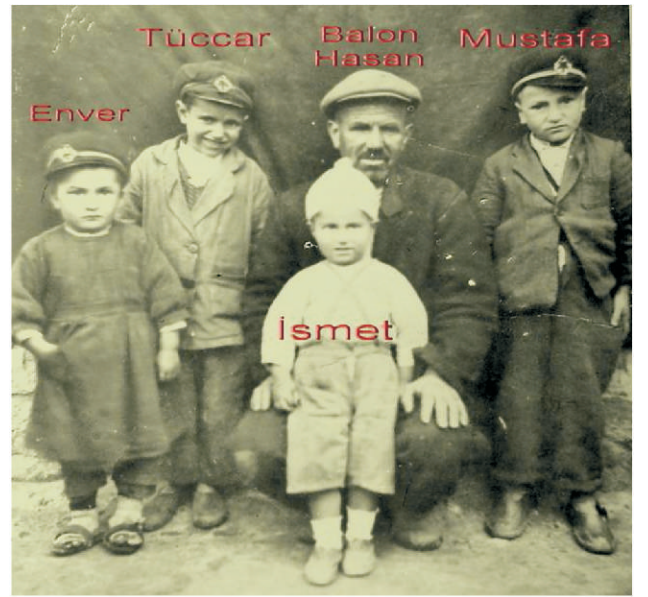

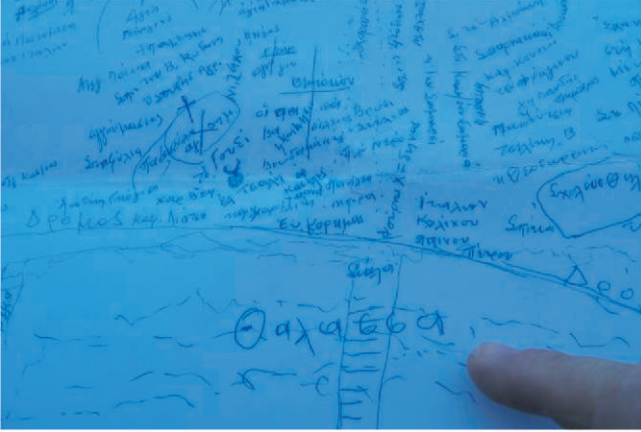
½ 1950'li yıllar Ocaklar İlkokulu. En alttaki 2 resim 1970'li yıllar.

En alttaki (1962 - Niyazi Ertugrul - Ahmet Ğürgen - Necdet Ergün)

En üst şol: Rum yerleşimi şemaşı. En eşki turizmci. Eşki bir köy evi. Rumlardan kalan duvar. Şerko Ahmet'in kahve. Rumlardan kalan Şaraphane. (En altta köy motelinin ODTÜ'lü öğrenciler tarafından inşaati - 1970)

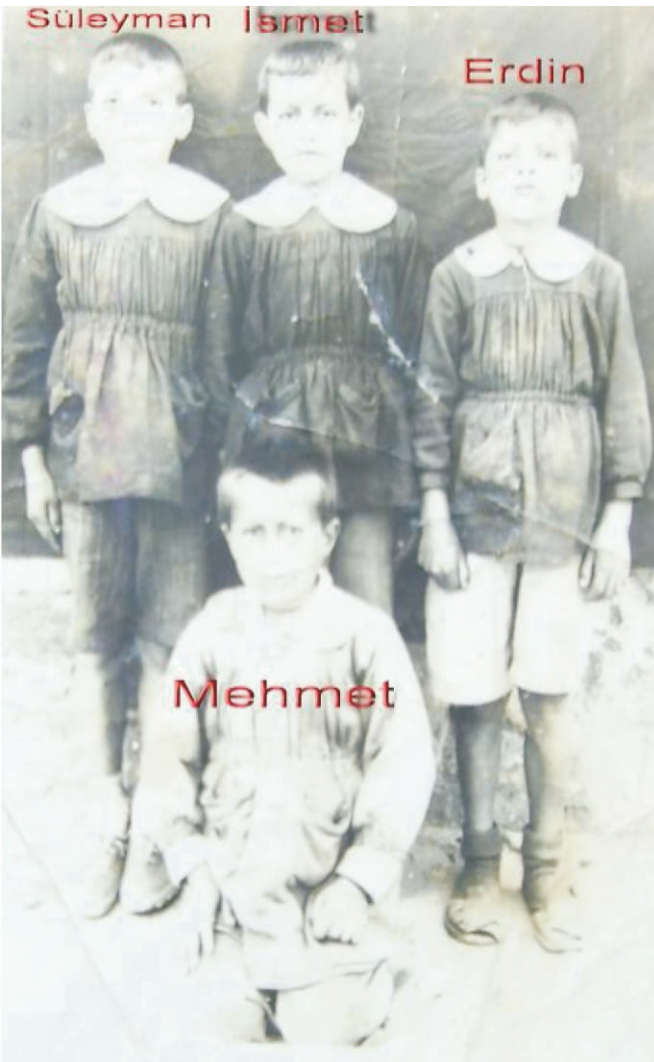

Köyde şoşyal yaşamdandan kareler.

İlkokul - Balon Mehmet ve Kasap Hasan - Kumpanya - Karataş 1950'li yıllar gençliği.

(Sağ üstte: Kasım Gülek köy halkı ile - Cami inşaatı 1958) - Biçki-dikiş kursu- Gençler (1950'li yıllar)

(Sol üstte iskele inşaatı ve 1972 Ağustos ayı sel felaketi) - Hırıp - 1960'lı yıllar

Sosyal yaşamdan kareler

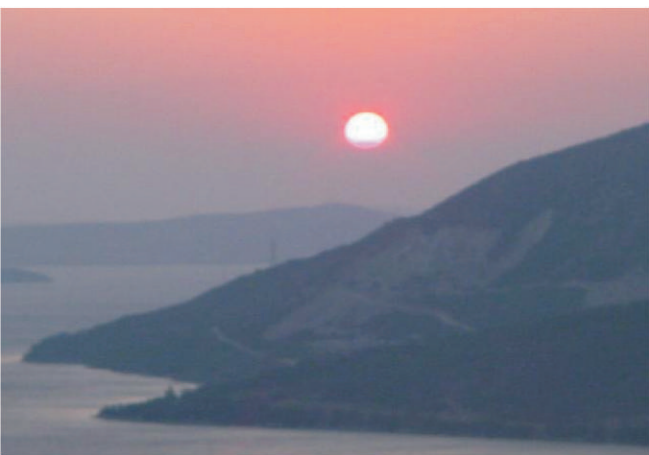
1990 öncesi sosyal yaşamdan kareler.

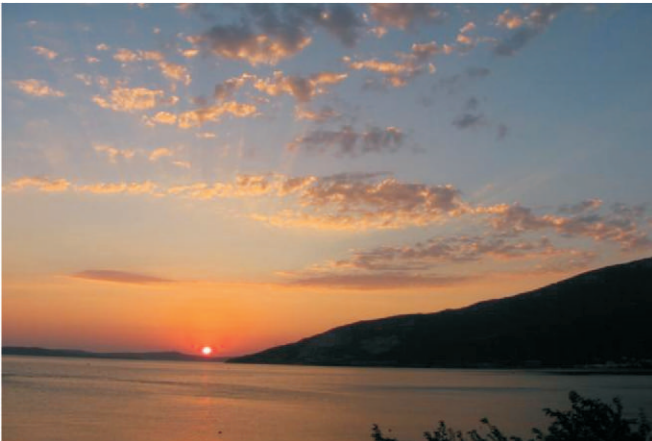
1982 ve 1980

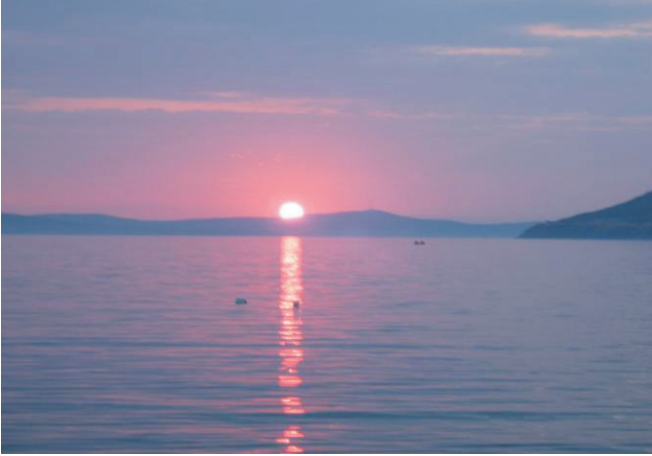
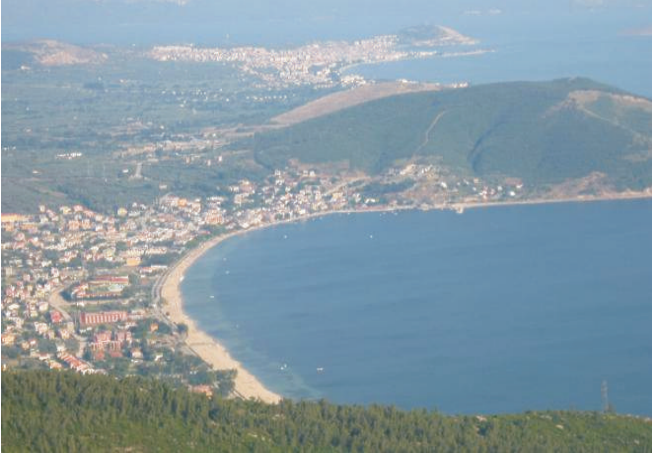
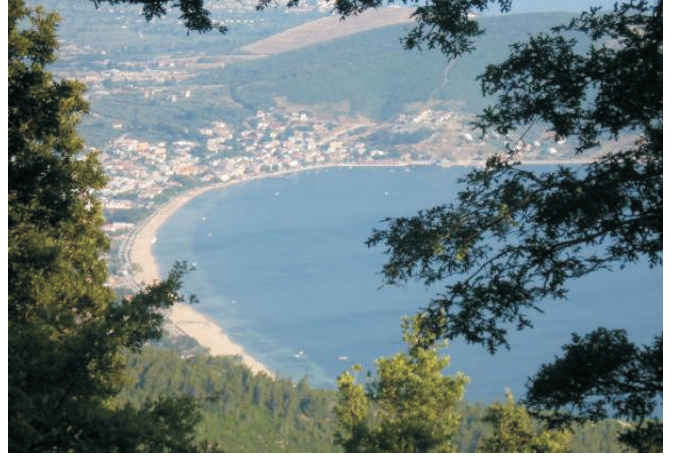

(Ocaklar'dan Görünümler.-Ocaklar.com'dan alıntı fotoğraflar)

YAŞAYAN OCAKLAR - 2012

Ocaklar Beldesi'nden kareler.

Foto: Nevzat VARHAN

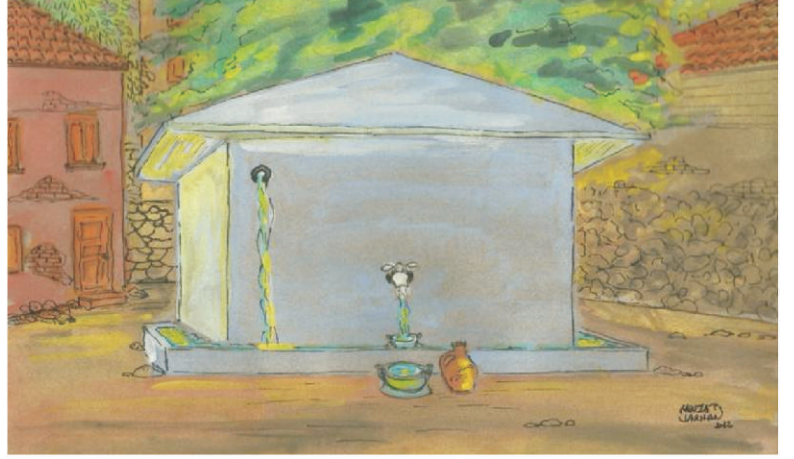
Avşa Motoru ve Sokaklar

Çarşı - Perşembe Pazarı

Çarşı

Plaj

Zeytin ve Zeytinlik - Su Bendi - PTT - Bankamatik - Eczane - 2010 Yeni İşkele - Belediye Önü Çocuk Bahçesi

(2012-Cami restore edildi.) - (2002 21 Ağustos Yaz Şenliği) - (En altta sağda:18.08.2012 Mezarlık ziyareti.
Foto:Adem Halat)-2012 yılında mendirek 120 metreye uzatıldı (Resimde başkan Hüseyin DURAK). Sokaklar parke
döşendi. Prof. Dr. Enis Kortan ile söyleşi.

(Sahil Bandı ve Kış görünümleri)- (Ocaklar.com'dan alıntı) 2012 Cumhuriyet Bayramı Yürüyüşü

Emine Ordukaya
1338 (1922)

(Tavla) Mehmet Talu
1923 - 2012

Hüsnü SARI
1923

Bedriye SERT
1925

Fatma ÇİLE
1925

Yusuf AKÇA
1927

Mahmut ÖZDEMİR
1925

Melek KORKMAZ
1926

Hüseyin AĞAOĞLU
1927

Aliye DEMİR
1927

Melek SAYLI ADIYEKE
1928

Mustafa KALKIN
1928-2012

Mehmet KAHRAMAN
1928

Ahmet UÇAR(Reiz)
1928

Süleyman AKÇA
1928

Mehmet Ali BELER
1928

Hüseyin SONGÜR (Kaptan)
1928

Hatice İŞIKHAN TANK
1929

Ahmet BİLGİÇ
1929

Ahmet BELER
1929

Yunus SUTAŞ
1929

Hikmet AYCAN
1929

Şevket TALU
1929

Süleyman TANIŞ
1930

Ahmet ŞEREN (Siviç)
1930

Hüseyin YAVAŞ
1931

Mustafa MUTLU
1931

Emine ÜSTÜNDAĞ
1932

Cemal ÇİÇEK
1932

Rasim IŞIKTAŞ
1932

Hasan GÜVEN
1932

Mahmut ÖZDEMİR
1925

Mustafa URAŞ
1932

İsa AYRANCI
1932

İbrahim YAVAŞ
1932 -2012

Veli SAYLI
1932

Ahmet MEKİN
1932

Üfret KORKMAZ
1932

Sebahat Gülsüm ELMA
1932

Recep ELMA
1932

İcat TALU
1932

Havva KALKIN VARHAN
1932

Sabri GÜNEŞ
1933

Hacer Fatma YAVAŞ
1933

Mehmet ÇİM
1933

İbrahim CANTİMUR
1934

Mustafa CANTİMUR
1934

Ahmet SELÇUK
1933

Hasan PEKTAŞ (Turuş)
1934

Mahmut YORAK
1934

Süleyman SÜREN (Sülo)
1934

Nevzat SONGÜR
1935

Süleyman SUTAŞ
1935

Ayşe URAŞ
1935

Mehmet YAŞAR
1935

Adil GÜRER
1935

Remziye ÖZCAN
1935

Lütfiye TOĞAY ESENKAL
1935

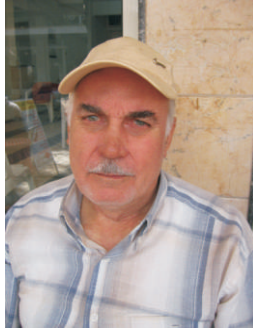
Mehmet ATAĞ
1936

Samî ENGİN
1936

Rıdvan VERİM
1937

Cemal ATAY
1937

Cemile CANTİMUR KALKIN
1938

Fatma KERTİŞ
1938

Recai TEPEŞİK
1938

Recep AKBAY
1938

Cavit BOZDOĞAN
1938

Tandoğan SONGÜR
1938

İsmail GÜN (Erbakan)
1938

Ali URAŞ
1938

Rahmi Telek
1938

Halil GÜRER
1938

Cemal TOĞAY (Kıral)
1939

Ahmet ÖNER (Katip)
1939

Hasan TOPUZ
1939

Cemal UZAN(Polis)
1939

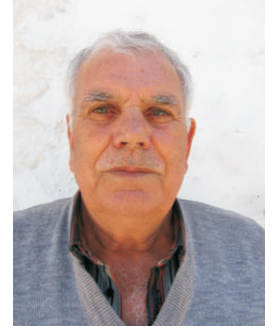
Muhittin METİN
1939

Adil YORAK
1939

Hasan POLAT
1939

Hüseyin SUTAŞ
1939

Ayşe ZORLU VERİM
1939

Fatma BOZA VERİM
1940

Rüştü GÖÇ
1940

Kenan YENİBAKIR
1940

Hayrettin IŞIKHAN
1940

Hasan BELER
1940

Melek GÜRGEN ADIYAMAN
1941

Mehmet ŞİT
1941

Hatice PEKGEĞİN
1941

Gülten BOZDOĞAN POLAT
1942

Mehmet ÖZTÜRK(Matiz)
1942-2011

Mustafa VERİM
1942

Nurettin CANTİMUR
1942

Sadettin (Zeydin) SUTAŞ
1942

Yaşar DİLER
1942

Süleyman IŞIKHAN
1942

Hüseyin ÜNAL
1942

Şaban GÖNAL
1942

Ahmet TURUNÇ
1942

Hasan(Eyüp) TOLUN
1942

Mustafa VARHAN
1943

Cemal GÖNAL
1943

Yılmaz AYCAN
1943

Ridvan UZAN
1944

Kemal URAŞ
1944

Lütfi DEMİR
1944

Enver VERİM
1944

Burhan İPEKÇİ
1944

Ali BOZDOĞAN
1944

Mustafa TEPSİK
1944

Ayşe KERTİŞ CANTİMUR
1945

İbrahim DURAK
1945

Hayri YOUTÇU
1945

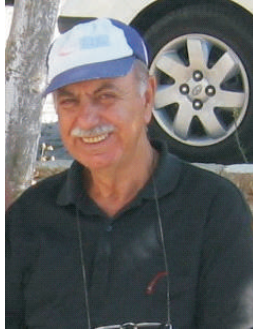
Enver BELER
1945

Ali TURUNÇ
1945

Kamile UZAN SUTAŞ
1946

İsmet VARHAN
1946

Hüseyin CANTİMUR
1946 - 2011

Hasan ZORLU
1946

Recep ÜRGÜN
1946

İsmet DURAK
1947

Lütfiye VERİM BOZDOĞAN
1947

Hasan UÇAR
1947-2012

Ahmet HALAT
1947

Mustafa TUNA
1947

İsmail ATAĞ
1947

Lütüfiye DEMİR
1947

Ahmet TÜRKMEN
1947

Fehmi DURAK
1947

Zehra YALAZ TOĞAY
1947

Hasan CANTİMUR
1948

Süleyman AĞAOĞLU
1948

Süleyman Güney İPEKÇİ
1948

Yener YORAK
1948

Ramazan ACAR
1948

Turan AYCAN
1948

Nuri YUMUŞ
1948

Mehmet SÜREN
1948

Fatma VARHAN ERSOY
1949

Hilmi SERT
1949

Recep TOPUZ
1949

Sadrettin AĞAOĞLU
1949

Nermin Kertiş TUFAN
1949

Mehmet ONAN
1950

Nuran YAVAŞ VARHAN
1950

Şengül TANK ÇİLE
1950

Mümin KÖSE
1950

Mustafa ÖZDEMİR
1950

Nihat DEMİR
1950

Kemal CANTİMUR
1950

Fehmi GEZER
1950

Ali ÇİLE
1950

Mehmet SÜRĞİT
1950

Musa GÖNAL
1950

Recep DURAK
1950

Adem HALAT
1950

Ayşe ÇİLE
1950

Nevzat VARHAN
11.06.1951

Ayşe TAYLAN HALAT
1951

Veysel BİLGİÇ
1951

Fehmi URAŞ
1951

Hasan TÜRE
1951

Mustafa TALU
1951

Mecit KORKMAZ
1951

Hilmi SEDEFOĞLU
1951

Mustafa POLAT
1951

Hasan KERTİŞ
1951

Mustafa VARAN
1952

Recep UZAN
1952

Şaban UZAN
1952

Süleyman SÜRĞİT
1952

Hüseyin KALKIN
1952

Mahmut YAVAŞ
1953

Metin KORKMAZ
1953

Metin GÖNAL
1953

Kemal ÖZDEMİR
1953

Ahmet YAŞAR
1953

Habip ELİTOK
1953

İbrahim BELER
1954

Süleyman ÖKSÜZ
1954

Mehmet CANTİMUR
1954

Rıza IŞIK
1954

Recep GÖNAL
1954

Tahsin TANK
1954

Ali BALCI
1954

Hüseyin GÖÇ
1954

Hamit ZORLU
1954

Şaban TOPUZ
1954

Rızvan ÇİLE
1954

Mustafa UÇAR
1955

Nurettin AĞAOĞLU
1955

Şükrü TÜRKMEN
1955

Mehmet TOĞAY
1955

Yusuf TÜRE
1955

İrfan AYCAN
1955

Ahmet AYCAN
1954

Reyhan GÜLŞEN
1955

Cafer KERTİŞ
1955

Ahmet DURAK
1955

Enver ATAĞ
1955

Osman SERT
1955

Bahattin GÖNAL
1955

Ahmet DEMİR
1955

Hatice VARHAN SUNAY
1956

Hüseyin DURAK
1956

Ayfer VARHAN ALAN
1956

Hilal YALAZ
1956

İsmail SARI
1956

İsmet ÇALKAN
1956

Ahmet TAYLAN
1956

Yaşar ONAN
1957

Ali AKÇA(Behçet)
1957

Ahmet TOĞAY
1957

Sadettin GÖNAL
1957

Ahmet ÖZDEMİR
1957

Aziz AYCAN
1957

Vedat VARAN
1957

Zeynep KALKIN AYNA
1958

Özcan BALCI
1958

Hasan ÜRGÜN
1958

Hasan BİLGİÇ
1958

Mustafa VERİM
1958

Ahmet SÜREN(Seksek)
1958

Ramiz SÜRGÜT
1958

Ali IŞIK
1958

Ahmet ERDEM
1958

Hüseyin DURAK
1958

Ayhan YAPAKÇI
1958

Şerafettin PEKTAŞ
1959

Şennur BOZDOĞAN BELER
1959

Recep BABUR
1959

Kemal MUTLU
1959

Adnan KERTİŞ
1959

Şener SUTAŞ
1959

Hüseyin UÇAR
1959

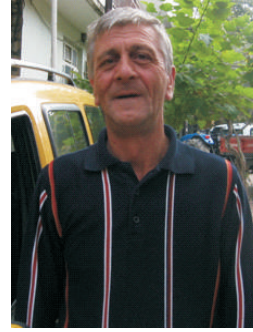
Mülkü Engin KAYALAR
1959

Ali CANTİMUR
1959

Hamdiye TAYLAN
1960

Metin YORAK
1960

İsmet GÖÇ
1960

Mustafa ALTINDAĞ
1960

Emine ORTAÇ
1960

Ali KALKIN
1960

Nedim ORDUKAYA
1960

Necati YAVAŞ
1960

Birol KALKIN
1961

Mehmet PEKTAŞ
1961

Şaban SERT
1961

Nadir SUTAŞ
1961

Musa DEMİR
1961

Ünsal ESENKAL
1961

Oktay KERTİŞ
1961

Metin CANTİMUR
1961

Hasan YAPAKÇI
1961

Süleyman ELMA
1962

Mehmet VERİM
1962

Kemal ÖZTÜRK
1962

Hasan VERİM
1962

Yusuf ÜSTÜNDAĞ
1962

Mustafa ERDEM
1962

Kenan BELER
1962

Hasan AKÇA
1963

Hacı Fikret AYCAN
1963

Hüseyin ADALI
1963

Cemal VURAN
1963

Sahil SONGÜR
1964

Ferah POLAT DURAK
1965

İlhami ÇİÇEK
1965

Hasan ERDEM
1965

Mehmet CANTİMUR
1965

Cemil ÜNAL
1965

Doğan MUTLU
1965

Hasan ÖZTÜRK
1965

Hüseyin VURAN
1965

Remzi PEKGEGİN
1965

Ahmet TOĞAY (TRAFİK)
1966

Fikret KORKMAZ
1966

Ahmet TALU
1966

Necdet YORAK
1966

Mehmet SUTAŞ
1966

Göksel AYCAN
1966

Hüseyin SELÇUK
1966

Mustafa VERİM
1966

Gökay KERTİŞ
1967

Orhan ADAY
1967

Cemal ÖZTÜRK
1967

Hasan OĞRAŞ
1967

Ayşe KALKIN TEPŞİK
1967

Mehmet TEPŞİK
1967

Aydın BİLGİÇ
1967

Cemal ORDUKAYA
1968

Nilgün PEKGEGİN
1968

Hasan ELMA
1968

Mustafa UZAN
1968

Bilgin BİLGİÇ
1968

Cüneyt ÇİLE
1968

Kazım GÖÇ
1968

Aydın YORAK
1968

Oya POLAT CANBAZ
1969

Hüseyin TOPUZ
1969

Remzi ÜSTÜNDAĞ
1969

Bülent ERDEM
1969

İbrahim ÖZTÜRK
1969

Mehmet ÜNAL
1969

Mustafa GÖNAL
1969

Ozan URAŞ
1970

Hüseyin UZAN
1970

Mustafa BELER
1970

Ali ORDUKAYA
1970

Sıtkı ELMA
1970

Yaşar DEMİR
1970

Nevzat GÖRGÜN
1971

Nurben VARHAN AKCAN
1971

Hacer ADAY
1971

Engin GÖNAL
1971

Mehmet TURUNÇ
1971

Nedret YORAK
1971

Mehmet BİLGİÇ
1971

Günden DURAK
1971

Sinan ÇİLE
1971

Ahmet VERİM
1972

Mehmet ÖZTÜRK
1972

Feza GÜRER
1972

Ali VERİM
1972

Uğur SÜREN
1973

Ali SONGÜR
1973

Ali OĞRAŞ
1973

Fuat DURAK
1973

Güray Melih GÜLMÜŞ
1973

Sedat CANTİMUR
1974

Barış KORKMAZ
1974

Akın SUTAŞ
1975

Barış BİLGİÇ
1975

Yalçın AYCAN
1975

Zafer KERTİŞ
1975

Ahmet SÜRGİT
1975

Mesut DEMİR
1975

Ahmet ELMA
1976

Fırat ZORLU
1976

Zafer KORKMAZ
1976

Ulaş TOPUZ
1976

Hasan TÜRKMEN
1977

Levent GÖNAL
1978

Devrim KORKMAZ
1978

Hüseyin GÖNAL
1979

İbrahim DEMİR
1980

Emrah SÜRGİT
1980

Bahadır YENİBAKIR
1980

Resül Orçun POLAT
1980

Can ÇALKAN
1981

Taşkın DİLER
1981

Ömer ACAR
1981

Deniz ESENKAL
1982

Can İPEKÇİ
1983

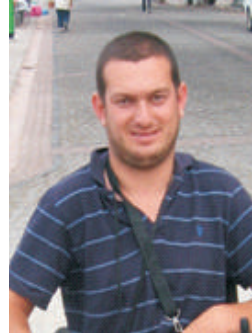
Erdal ALTINDAĞ
1986

Özkan VERİM
1987

Mustafa SÜRĞİT
1988

Murat TOPUZ
1989

Anil DURAK
1989

Erdiç ALTINDAĞ
1990

Hasan MUTLU
1990

Numan GÜLŞEN
1992

KOSÇE GULUMOSÇE(*)

Derleyen: Nevzat VARHAN

Bir varmış, bir yokmuş. Zaman zaman içinde, kalbur saman içinde. Develer tellal iken, pireler berber iken. Bir karatavuk varmış. Her yıl,yaşlı ardıç ağacına yuva yaparmış. Tam beş tane yumurta yumurtlayıp, kuluçkaya yatarmış. Günlerce, itinayla, yumurtalarını ısıtıp, yavrularının çıkmasını sabırla beklemiş. Nihayet, bir sabah vakti, gagalarıyla kabukları kıran yavrular, teker teker, dünyaya merhaba demişler. Karatavuk çok sevinmiş. O güzel sesiyle yoruluncaya kadar ötmüş. Bu yıl da aynı şeyler olmuş. Ne var ki! O, korktuğu yaşlı tilki aklına gelince, neşesi kaçmış. Korkuyla, titremeye başlamış.Çünkü,her yıl yavruların yumurtadan çıktığını ve biraz geliştiklerini gören kötü kalpli yaşlı tilki, ağzının suyu akararak, ardıç ağacının dibine gelip: 'Kosçe gulumosçe' yavrularından birini aşağıya atmazsan, hem yuvanı bozar,hem de seni ve yavrularını yerim diyerek, tehditle bütün yavrularını yiyormuş. Bu yıl da aynı olaylar tekrarlanacak diye ağlamaya başlamış. O an, oradan geçen Karga Kardeş ağladığını duymuş ve nedenini sormuş.Karatavuk her şeyi olduğu gibi anlatmış. Karga Kardeş, bu olanlara çok üzölmüş. Zaten ben, bu yaşlı tilkiye çok kızıyorum, bir önlem almamız gerekiyor demiş. Karatavuk umutsuzca ne yapabiliriz ki deyince, Karga Kardeş, önlemini anlatmaya başlamış. Bak demiş, bir tilkinin ağaca çıktığı nerede görölmüş. Tilki geldiğinde yavrunu alıp havalan ve "sen ancak benim pisliğimi yersin" diyerek üzerine pisle demiş. Karatavuk dinlemiş. Ertesi gün, güneş doğarken, yaşlı tilki, her yıl olduğu gibi yine gelmiş ve "Kosçe gulumosçe' yavrularından birini aşağıya atmazsan, hem yuvanı bozar, hem de seni ve yavrularını yerim" demiş. Fakat Karatavuk bu sefer, Karga Kardeşin öğüdünü uygulamış. Kalan son yavrusunu kucaklayarak havalanmış ve demiş ki;"bundan sonra hiçbir yavrumu sana vermeyeceğim. Sen ancak benim pisliğimi yersin". Üzerine pislemiş ve havalanmış. Tilki bu olana çok kızmış. Ben, sana, bu akli kimin verdiğini biliyorum. O pis kargaya bir oyun oynayayım da, görsün gününü demiş. Deniz tarafındaki bir tarlanın üzerine, ölü gibi yatıp, gözlerine de, (akmış göze benzemesi için), mısır taneleri koymuş. Çünkü kargaların bunu çok sevdiğini biliyormuş. Karga Kardeş, havada uçarken, bir de ne görsün! Ölü bir tilki. Üstelik, en çok sevdiği akmış iki göz. Hemen alçalmış. Yaşlı tilkinin göğsüne konmuş. Tam gözünü gagalayacağı anda,'Grap Lap' diye, Tilki, Karga Kardeşi bir hamlede yakalamış. Seni gidi pis karga seni, Karatavuk'a akıl verirsin ha!, şimdi ben seni ne yapayım? demiş. Karga Kardeş," ne olursun Tilki Kardeş, beni, ister parçala, ister kızgın yağda pişir, ama ne olursun, şu kayalıklardan aşağıya atma" demiş. Tilki bunun üzerine, Karga Kardeşi kayalıklardan aşağıya atmış. Karga kardeş, birden havalanmış ve "sen ancak pisliğimi yersin" demiş. Tilkinin üzerine pislemiş. Böylece Tilki'den kurtulmuş.

SON

*Kosçe gulumosçe: Makedonca Karatavuk Maratavuk.(Sevimli Karatavuk anlamında)

*Bu masalı Makedonya göçmeni Balon Hasan Dedem anlatırdı.

*Grap Lap: Makedonca bir ünlem. (Kap yut, kaptığın gibi ye)

